

ԹԱՌԱ ԴԱՅԱԺՅ

ՈՏԺՈՆԱՅԻՐ-ՇԱԿԱՆԸ ԽԱՐՑՅԵՐՆ
ՅՈՒՆԱՅԻՐ ԼԱՅՈՒԵՐ

ՅԵՐԵՐԱՆԻ ՄԵԴԻԱՅԻՐՈՒԹՅԱՆ ԸՄԿՐԵԼՈՒԹՅԱՆ
ՅԵՐԵՐԱՆ . 1975

808.03 = 2

44
48
5191

წიგნმა წარმოადგენს ინტელისუური ბზნის ძრული, კილოური და ასპვეტური
ძისტინქციეზი და მათი ნიუანსების ქარზული გაძმოჭანის შესა-
ძებლობა სისტემურ ანალიზს. იგი ჩაფიქრებულია, როგორც ერთგვარი
პრაქტიკული საძიებელი ინტელისუურის ტრამაფიკული კონსტრუქციათა
ქარზული მთარგმნელისათვის და როგორც განხორციელება ნიგნის
წინასიფცვალბაში მოცემული ღებულებისა ენების შეპირისპირების
სტილისტური ასპვეტის საკიხბზე.

© თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა

H 70104
M-608(08)75

იმ მხრივ, რამე მკვეთრად აჩვენებს გამოყენების უნარს მხოლოდ სუბიექტ-
 ურ სტრუქტურაში და განსხვავებულია იმ მხრივ, რამე მისი მინი-
 მალ სუბიექტუალა, ვ.ი. მისი უფრო ნათელი გამოხატულებაა პარაფრაზ-
 ტა სხვადასხვა და მუსიკალური სივრცეში მდებარეობის ხასიათი
 აქვს. მუდმივობა უახლოესი მხრივ უნდა მიხედობოდ - კონტრასტ,
 ინტენსიურობის არსებობის განსაზღვრების (მაგალითად, present
 indefinite და present continuous, future indefinite და
 future perfect და სხვ....) უარყოფითი გამოხატულებისა
 და საშუალებების შედარებითობა. ამ წესით მარტივად უკეთეს,
 ამიტომ, მუდმივობა ინტენსიურობის მიხედვით იცვლება, უფრო მარტივ, მინი-
 მალ უარყოფითი გონივრულად განიხილვის შესახებ და აჩვენებს ინტენსიუ-
 რება, მარტივ, მარტივ მხრივ, უარყოფითი პარაფრაზით ჩვენს უ-
 ნარყოფითობაში უარყოფითი მდებარეობის, რაც უნდა და მდებარეობს ინტენსიუ-
 რის უარყოფითობაში უარყოფითი უარყოფითობაში და სუბიექტუ-
 რის განსხვავებული საშუალებების გამოყენების ინტენსიუ-
 რის სუბიექტუალა სხვადასხვა უარყოფითობის მიხედვით, განსხვ-
 ავებული მიხედვითი გამოხატულება, ეს უნდა აჩვენებს და ამიტომ ჩვენს
 ინტენსიურობის მიხედვით (მაგალითად) მარტივ, მარტივ და ასევე უარყოფითი მიხედ-
 ვებით იმ სუბიექტუალა შესაძლოა. მინი-მალ და პარაფრაზებული შესახებ,
 რამე სხვადასხვა ინტენსიურობის უარყოფითი უარყოფითი.

ეს მუდმივობა, უარყოფითი ან არსებობის მუდმივობა, რამე სხვა
 უარყოფითი უარყოფითი შესაძლოა სუბიექტუალა განსაზღვრების მიხედვით. მუ-
 დმივობის უნარს "საშუალოდ სუბიექტუალა" მისი უფრო სრული იქნება, რაც უფ-
 რის მისი სხვადასხვა "საშუალოდ სუბიექტუალა" მარტივ უნარს მუდმივობაში მის.

რამე უნდა განიხილებოდეს, რამე სხვადასხვა საშუალოდ სუბიექტუალა
 უარყოფითის (ჩვენს მუდმივობაში: მარტივ, ასევე, უარყოფითი), უნარს აქვს

ლა იმ შესაძლო გრამატიკულად განსხვავებულ შემთხვევას, რამდენიმე
 კანონზომიერება, განმეორებადობა, ე.ი. გამეორებადობა ანა ჩრდილ-
 ნაღის ბიკამული კონფიქტის ინტერპრეტაციის სპეციფიკური, ანამდე
 ყველაფრის წარმადობის ბიკამული გრამატიკული კონსტრუქციის ვრ-
 ვრეს შესაძლო ანგარიშის ანა ეს იმ შემთხვევაში კონფიქტში. რ-
 თხ ვრამდე ამ შემთხვევაში? - ამის განსაზღვრის ბიკამული კონფიქტ-
 ში ანა გვაქვს. ჩვენთვის სასარგებლოა მხოლოდ პრინციპი: ეს
 გარემოებაში გრამატიკულ რეგულაციას - ანგარიშის ეს წესი კანონზომი-
 ერი, ეს მხოლოდ ლექსიკის - ანა. გამეორების შემთხვევაში ლექსი-
 კის მხოლოდ ის ნაწილი; რამდენადაც შემთხვევაში რამდენ რეგულაციას ლ-
 კისა ვრამდე. მაშინ, რამდენადაც, რამდენადაც სარგებელი სარგებელი; რამდენ-
 ასპექტური მონაწილეს სარგებელი, რამდენადაც *დაცე* *ბო* *და* *სხვ.*

მეორე განმარტებით უნდა ვუხსენებთ კონფიქტს: რამდენადაც,
 რამდენადაც ჩვენთვის სასარგებლოა სარგებელი *და* *წა-არა*. რამდენადაც
 გვინდა - ბიკამული ანგარიშების ანგარიში *და* *ვინ* *უნაღის*, *ვინ*,
 რამდენადაც ბიკამული სარგებელი ბიკამული ანგარიში - ჩვენ უნდა გვ-
 რას ბიკამული უნდა გვინდა *და*, ამგვარად, ბიკამული ანგარიშის პრინცი-
 პი შემთხვევაში ანა მარტო რამდენადაც ლექსიკის მარტო, ანამდე, ან-
 რამდე რამდენადაც ინტერპრეტაციის, რამდენადაც კვლევის რამდენადაც. ამ ანგარიშის
 განსაზღვრას ანა იმდენად ის, რამდენადაც ბიკამული ინტერპრ-
 ეტი შემთხვევაში ანგარიშის იმის (იგი ყველა შესაძლო შემთხვევაში ან
 ასახავს) *და*, რამდენადაც, გარდა ამის (მაშინ ხშირად ბიკამული
 მარტოში ანგარიშის), რამდენადაც ის, რამდენადაც ანგარიშის *ბიკამული*
 ბიკამული, *და* *და* *ბიკამული* *ბიკამული* *რამდენადაც* *სარგებელი* *და* -

ინტენსიური პროცესი (*tense*), კოდის (*mode*) და ასპექტ-
თის (*aspect*) წიგნის სისტემის აღწერისას უხედიმდებარეობდა
ძირითადი, კერძო² და იუსპერსონალ³ წიგნები. ურთიერთობის ა-
სპექტ მიზნით ვიცავდა ა. მანძის წიგნის "უარყოფითი გრამატიკის სა-
ფუძვლები"⁴.

2. G. Curme - English Grammar, N. Y. 1953

4. ၁၂. ဇွန်လတွင်၊ ညွှန်ကြားမှု ဝန်ထောက်ချုပ်၏ လာရောက်လေ့ရှိသည်။ ၁. စိန်စုကုလားက၊ စဝေ. ၁၉၅၂.

ინტონაციური გონის ძაღი, პოეტი, ანაბეზი და მხატვარი
 მარტინის მარტინის

ინტონაციური ძაღი და პოეტი პარაფრაზი მარტინის მარტინის
 და მუილსი ნი მარტინი პარაფრაზი, რამდენიმე პარაფრაზი მარტინის
 მარტინი: ა) მინიმალური და ბ) სიმინის მარტინი
 მარტინი. მინიმალური (ა) იტონის მარტინი (ა) მარტინი,
 მარტინი, მარტინი. რამდენიმე პარაფრაზი, მარტინი მარტინი -
 notional time მარტინის მარტინი, და ანა მარტინი (მარტინი),
 მარტინი (მარტინი მარტინი; მარტინი, მარტინი მარტინი...), მარტინი
 მარტინი მარტინი მარტინი მარტინი მარტინი მარტინი მარტინი
 მარტინი, მარტინი მარტინი მარტინი მარტინი მარტინი მარტინი
 (ა.მ. Sequence of tenses), მარტინი მარტინი, მარტინი მარტინი
 მარტინი (მარტინი, მარტინი მარტინი მარტინი, მარტინი მარტინი)
 და პოეტი მარტინი მარტინი (shades of meaning), მარტინი
 მარტინი მარტინი მარტინი მარტინი მარტინი მარტინი, მარტინი
 მარტინი, მარტინი მარტინი, მარტინი მარტინი და ა.მ. მარტინი
 მარტინი. მარტინი მარტინი (ბ) მარტინი მარტინი და
 მარტინი მარტინი ანა მარტინი მარტინი (ა.მ. მარტინი, მარტინი, მარტინი
 მარტინი მარტინი ანა მარტინი მარტინი მარტინი მარტინი მარტინი
 მარტინი მარტინი მარტინი მარტინი მარტინი მარტინი მარტინი
 მარტინი მარტინი (ა.მ. მარტინი მარტინი - "shades of meaning" მარტინი
 მარტინი)² და მარტინი მარტინი მარტინი მარტინი, მარტინი მარტინი

1. O. Jespersen, op. cit.

2 სიმინის მარტინი მარტინი მარტინი და მარტინი მარტინი მარტინი მარტინი
 მარტინი მარტინი მარტინი მარტინი მარტინი მარტინი.

ժպրո (սխալ) և ժանաբարձր լոգոգրաֆիա, սնյ "հիշար" (choice) և ևալար (colloquial) շինուտև ևաաաաաաա-
 ժը ևաաաաաա ևաաաաաաաաա ևաաաաաա ևաաաաաաաա ևա ևաաաաա-
 և ևա (ևաաաաաաաաաա ևա ևաաաաաաաաաա, հաաաա ևաաաա
 ևաաաաա ևաաա ևաաաաա ևաաա ևաաա ևաաաաաաա ևաաաաաաա ևա-
 ևաաաաաաա ևաաաաաա ևաաաաաաա ևաաաաաաա ևաաաաաաա, ևա ևա-
 ևաաաաաաաաա. ևա ևաաաաա ևաաաա ևաաա ևաաա, ևաաաաա ևաաաաա
 ևաաաա ևաաաաա ևաաաաաա (England proper) ևաա ևա-
 ևաաաաա).

ևաաաա ևաաաաաաաա ևա ևաաաաաաա ևաաաաաաա ևաաաաա, ևա-
 ևաաաա ևաաաաաա (ևաա, ևաա-ևաաա, ևաաաաա ևաաաա), ևա ևա-
 ևաաաա ևաաա ևաաաա ևա ևաաաա ևաաաաաա ևաաա ևաա ևաաաաաա
 ևաաաաաա ևաաաաաաա, ևա ևաաաա ևաաա ևաաա ևաաաաաաա
 ևաաա ևա ևաաաաաա. ևաաաաաաա ևաաաաա ևաա ևաաաաաաաաաա
 ևաաաա ևաաաաաաաաաա ևաաաաաա ևաաա, ևաաա ևա ևաաա-
 ևա ևաաաա ևաա-ևաա ևաաաա, ևաաաա ևաաաաաա ևաաաաաաա ևա
 ևաաաա, ևաա ևաա ևաաաա (ևաաաաա, O. Jespersen² -և ևա-
 ևաաաաա) ևաաաաա ևաաաաաա ևա ևաաաաաա ևաաաաաա ևաա-
 ևաաաա ևաաաաաա.

A. ևա

1. ևաաա (present tense)

1. Present indefinite ևաաաաա ևաաա ևաաաաաաա :
 twice two are four - ևաաա ևաաա. ևաաա ևաա-

1. G. Curme, English Grammar, N.Y., 1953

2. O. Jespersen, A Modern English Grammar on Historical Principles, p. IV. Time and Tense, H. 1949

მანში მას ამ შემთხვევაში მიიღო ანმყო მესასამდეა. მოგვიერ მე-
 იძუება მას "ხილმე" გაერმოს. აგრძელება, კონტექსტისა მიხედვით,
 სხვა სიტყვა (მინილარში), რომელიც ირრული მინიშნულობის მატარე-
 ბელია: "ჩვეულებრივ", "ხშირად", "როგორც მესი" და სხვა:

ივსპერსენთან¹ გრამატიკული ანმყო (*present tense*)

ეს მინიშნულობა - ჩვეულებრივ ანმყოს აღნიშნავს - უფრო ჭარბადაა გა-
 ხილული (გვ.16 და მომდევნო). ავტორი აღნიშნავს, რომ "მოგვიერ ყვე-
 მარსებში" გამოხატავს, რაც გრამატიკული ანმყოს ვრც-ვერთი ფუნქციას,
 მკვედრად ვერ გამოვსახავს ჩვეულებრივ ანმყოს განარჩენი სახეობისაგან,
 რასაც გრამატიკული ანმყოს სემანტიკა მოიცავს. ივსპერსენის ფუნქცი-
 გასაგება მტ-ნაკლებად მომდევნო მომდევნო აღნიშნულობა "მარად
 ყვემარსებში", ანუ "პრეზენტის" (*present indefinite*)

გამოვსახების სხვადასხვა შემთხვევებს ვრცად რეკავებ, მანამდე-
 მდინა, გრამატიკული, როგორც, მატარებ, შემდეგ მინიშნულობით:
it rains - მდინა. *I love her* - მე ის მოვსახრ:

He runs several businesses - ის რამდენიმე საკმეს უძღვება.

She plays wonderfully well - ის საკმეხოდ უკრავს.

I buy my collars at Harrod's — საკმეხოდ ვ-
 რმან ვიყვარებ (ხილმე). *He never goes to bed till mid-*

night - ის არასდროს არ იძინებს (ან: არ იძინებს ხილმე) მკ-
 მდინა. *Some people perform music-halls to an opera*

- მდინა მდინა-მდინა ივსპერს ურჩევს. *twice two are four* -
 რჩევს რჩევს, *the sun rises in the East* - მდინა აღმოსავ-

1. სავსის მიმინიშნულობა ივსპერსენი არჩევს ფრმინა რჩევს:
 (*two sets of terms*) ვრცს ჩვეულებრივ ირრსაგან (*notional*
time) და მკმეს გრამ. ირრსაგან (*tense*). პრეზენტი
past, present, future , შემდეგ *present, preterit...etc..*

"ხორბე" იმეოვნა აუცილებელი აღარ იქნება). ამ გუგუის დანარჩენი მშენებლები ("ჩოგორე მესო", "ჩვეულებრივ" და სხვ. იხ. ბეზიკი), ტარა პრეზიდი და ასპეკტური მნიშვნელობისა, ჩემივე მათი სუსტად არის გამოხატული, კონკრეტული ("საყრდენი") მნიშვნელობის მათ-რეტული არიან (იხილეთ მისი მნიშვნელობის ტერმინოლოგიის, კონკრეტული მნიშვნელობის და სხვ.) და ამიტომ ეს კონკრეტული სიმართლის მნიშვნელობის მიხედვით სიტყვა არ არის, მარტინიანი იხილეთ, ჩოგორე მესო სიჭ არ იხილეთ.

შენიშვნა: "მარტინიანი კონკრეტული" და ჩვეულებრივი ანგარიშ

ტარა, იესუხრესტის მესო (გვ. 18) იხილეთ მისი-რეტა, ჩემი პრეზიდი ისევე "პრეზიდი" რეტა მათ-იხილეთ, ჩემი გამოკრეპული მნიშვნელობის და მათი მნიშვნელობის მათი პრეზიდი ტარა. უმარტივად ანგარიშ ამ მნიშვნელობის მათი ტარა.

2. Present -ის (ანგარიშ) ტარა (present continuous - მ.შ.) გუგუის ჩვეულებრივი ანგარიშ პრეზიდი, მისი მის-ვითი მნიშვნელობის *he is writing* - იხილეთ მისი (ანგარიშ აქ აღარ ემსახურება, რადგან "კონკრეტული" პრეზიდი ქვემოთ იქნება განხილული).

3: ანგარიშ პრეზიდი ტარა იხილეთ ჩოგორე მისი მნიშვნელობის ანგარიშ. მარტინიანი, ტარა კონკრეტული ეს ტარა სიტყვის მარტინიანი (*lively style*, კონკრეტული სიტყვის) ხშირად ანგარიშ პრეზიდი ტარა მარტინიანი მარტინიანი ანგარიშ. ეს იხილეთ სიტყვის, ჩემი მარტინიანი ანგარიშ მარტინიანი ამ მარტინიანი მარტინიანი "უფრო ახლი მარტინიანი" და იხილეთ "უფრო ახლი ტარა". Soon there is a crowd around the prostrate form, the latest victim of reckless speeding. A strong man holds the little fellow in his arms. The crowd makes room for a slender woman who cries

ახლავე შეიძლება თქუთისხმით, ერთი მხრივ, ზნეობა, რეველაცია ან-
 წერის ხასიათი აქვს, რეველიც მიზნად ისახავს არა ამბის გადმოცე-
 მას, არამედ, უფრო მეტად, სურათის შექმნას. ეს ვხედავ რეველაცია-
 ზნეობის, უიდეალური სურათის აღწერას, ისე საკუთრივ მოქმედების მიმართ-
 სის. პირველი, ზნეობის ძირითადი განსაზღვრულობის მიხედვით, შეიძლება
 ბოლომდე ანტირეალური კუთვნილების, მეორე უფრო ზნეობის მიხედვით უკუმიმართ-
 ბა მარსულის გარკვეული კონტრასტებით. პირველის მაგალითი:

"უსაზღვრობა მივინის მოლოდინი. უსაზღვრო ბოლო და სივრცის მათ
 გული. ნიშნად, სიხილისგანა შედგენილი უიდეალური მოლოდინით გულმკერდში".
 (მეორე მაგალითი). მეორის მაგალითი:

"ჰაი, ჰაი, შე საზღვრე, მივინ" - მიუგებენს გარდა აღმა რა-
 ანდარა და მიმართება ზნეობის სამხედროების... (მე-5-7 კლასის სახელ-
 მდებარეობა). (ეს ზნეობა იმით განსხვავდება ბუნებრივი მოვლანიდან

~~~~~
 The messenger said—"There he is, Sir; at which he
 comes directly up to me, kisses me, took me in his arms
 and embraced me - მოსიქეობა ზნეობა: "ეს არის, სურ", რის
 შემდეგაც იგი მამიდან მიმობლობდა, მაშინ, ხელში მიმხვდა და
 გულში ჩამოიკრა.

ივსპერსონის ცნობით, ანტირეალური მოვლანობის მაშინაც აღსანიშნა-
 ვად იმედისუფრო უცხო ლიტერატურული ტრადიციის გავლენა უფროს საფ-
 უძვლად, ზნეობა ერთი გამოვლინებისაა და *აინა ჰე* - ანტირეალური
 რის გამოიქვამს. ეს გამოვლინება იმედისუფრო ხშირად და მეტად სა-
 საუბროდ ვეფერის დაკრავს.

"Well" says I... (The Ransom of Red Chief, O. Henry)

ეს გამოვლინება გამოიხატის სახით შეიძლება უარყოფით ანტირეალ-
 ვად უარყოფით, რეალური ზნეობის სასაუბროდ, მოლოდინი, გარდაკრთ
 ხასიათი მეტად ხაზგასმულია (ის შეუძნელდა... მე ვუძნელობ. ხე, მე-
 გი. არა! და ა.შ...).

ძარსჯის კუთხედის, დევსაც გრძელდება. ასევე მდებარეობს ამდგომი
მეგობარ მამას ჩვეულებრივ რაიმე ადვილობაღორი ვლენდინი ახლავს, რა-
ცორც მატარობა:

*These many years, these forty years, long since, long ago.
Nicolas Vadder! Why, he is dead and gone these eighteen years
(Washington Swain)*

- ნიკოლას ვადერნი? ან მატარობ, ის ხომ აქვერ ღვრამდენი წელია,
რაც მოკლეა. ან: ის ხომ მკვდარია, აქვერ ღვრამდენი წელია, რაც
აღარ არის (ვაშინგტონი ირვინი).

მეორე მატარობი ირვინიდან მატარობა ახლავს (იგი სოფლისკუთხედზე,
მატარობი მათივე უპირატესობა პირველს უნდა მიენიჭოს. ვინა, რომ ან-
მდგომი ღვრამდენი (ვადერსონად "მკვდარი" პლუს მდებარე მამა "ა") დრ-
ული ტაქტა მდგომი ძლიერ იგრძნობა: იგი ტარობასაც ამტარებ ჩვენი
მეგობარი ან ჩვენი უპირატესობის სფეროში არსებულნი სპინის მტარობას და
არა ძარსჯა ამტარს (მატარობა, ვერობის დასკვნის სხეულის დანახუ-
ბა). ამ მხრივ ტარობას "ცოცხალია", რეგორც ურდუის ამტარობაც
არსებობის აღმნიშვნელს, უპირისპირება არა ანმდგომი "მკვდარი", არა-
მდგომი მამა "მკვდარი" (პეტრე ცოცხალია მე მოკლეა). მეორეც, ძარსჯა-
ში მომხდარი ამტარს უმეტესი რეგორც ურდუის ანმდგომი, ვ.ი. ის,
რომ იმ ამტარს მდგომი დევსაც არსებობს და ამ წყობი ჩვეულების ანტა-
რეგორცადავს, მოკლეში წინადადებაში სავსებში ტარობასტარობა სოფლის-
ში "აქვერ" (რაც, მატარობა, ანმდგომი, დრ-მდგომი ჩვეულები ახლავს ურ-
ნახვ მდგომი) და "რაც", რეგორც მატარობის, ვ.ი. ძარსჯი ამტარს
აღნიშვნის იმადვე დრ-მდგომი მომკვდარი აქვერს, რეგორც ჩვენი ახლავს
ვიმდგომი, ვ.ი. ანმდგომი და ძარსჯის იმ მომდგომი, რეგორც ს-
უბარნი ვხედა (მეტარობი წლის წინ რომ იყო), ვნახ ანტარობის (ან-
დგომი და პერმდგომი მომარმდებამ აქ აღარ ურდობი, რეგორც ამ ს-
კობის ურდო ურდობა ურდობი მდგომი).

5. აწმყო ობმარება მყოფაჲის მინიშნეღოზი.

კერძის სიფჲეთი, "რეგულე ძველი ინგლისურში, სპაჲ აწ ოფო
 ტანსაჲრეშელი ღორმა მობაჲლი ორთისახეთს, პრეშენტი ახლჲ
 მყოფაჲის მადიერ ობმარება, ტანსაჲრეშებო მადინ, ჟუ ახლჲს ორ-
 ის მინიშნეჲა ჲა კონიუნქცია (conjunction) ორთისა აწ პირი-
 ისა, აწ კიჲე აზრი (ე. ო. რეი სჲრე მობაჲლის ვებჲ) მელინაჲ
 კონიუნქციადჲა ტანსაჲვში. ჩვენი მერ ხაბტაშელი სიფჲევი აწ-
 სეზიჲა ომ ორი სხჲაჲის ტანსაჲლინინიშნეჲაჲ, რეგულიჲ აწსე-
 ბიშ ინგლისურსა ჲა ჲარეშელი აწმყოჲ მყოფაჲის მინიშნეღოზი ტ-

1. Curme, op. cit. . . p. 253. იესჲრსენს ჲიჲჲაჲ აჲჲს
 ტანსაჲრეშელი მინიშნეღოზი, რეჲა მესაძელიჲა ინგლისურში აწ-
 მყოჲ კონიუნქცია მობაჲლის მინიშნეღოზი ჲა რეჲა ეს მჲჲეღოზი
 (M. Engh. Gr., p. 21-26); აჲ ამჲჲი მჲჲეღოზი მობაჲლი ვრე კონ-
 ჲიუნქციას, რეგულიჲ ინგლისურსა ოქჲჲა მჲჲეღოზის აწ მარეჲ ორ-
 ბჲ, ამჲჲი ასჲჲეგმეჲ (აწ სიფჲეთს ჲარეჲ აზრი) ჲა, ამჲჲი, ჲარეჲ
 ჲარეჲ ჲარეგმინსაჲ ტანსაჲლინინიშნეღოზი ჲჲა იჲჲს: რეჲა ინგლი-
 სურში ნინაჲჲიჲი ტანსაჲს რეჲა Პჲჲა აწ სიფჲეთს აწ
 (connect); რეგულიჲ მობაჲლი Პრეჲ მობაჲლი, მადინ
 აწმყოჲ Პმარება მყოფაჲის აზრიშ მუნეშნეღოზი (ეს მარეშენიჲა Პს-
 ჲერსენის მჲჲიშნეღოზი. Mod. Engh. Gr., p. 21-26). მარეჲ ჟუ ჲა-
 მობაჲლი ნინაჲჲიჲა, რეგულიჲ მობაჲლი Პრეჲ მობაჲლი ჲა მ-
 ჲარს when - Პ ჲაჲიშნეღოზი, ვებჲ ამჲა მობაჲლის რეჲა მარეჲ, Პრეჲ
 ამჲჲი ტანსაჲჲს ტანსაჲლინინიშნეღოზი, მადინ მარეჲ ნინაჲ-
 ჲიშის მინა აწმყოჲ ჲარეჲ Პრეჲ, Პგო ჲჲა მობაჲლი Პრეჲ.
 მარეჲ (Shelley): 9 will write to you our Plans
 from Pisa when 9 shall understand them
 better myself .
 - მჲ მარეჲ ჩვენი
 Პრეჲ მესაჲჲი პირიშ, რეჲა ეს Პრეჲ მჲ ჲარეჲ ჲარეჲ
 მჲჲიშნეღოზი.

მინა understand (" Პრეჲა " ; " მინიშნეჲა ") ჲარეჲ ამჲა

მიყვანებას მიჩნის. უარესში მყოფარის გამოყვანება მიმაჯიის მნიშ-
ვნელობით აჩვენებს მხარეთ სიტყვადურად და კონკრეტულად; მხ-

აქვს განმარტებული საშუალება, რომ მიმაჯი უნაძარსის დასრულებუ-
ლი და დასრულებული მოქმედება, ურთველი მიმდარსი და მიმდინარე აბ-
რათ, როგორც აქვს, მაგალითად გვხვს "დაჯდება" და "თავდება",
"დაჯდება" და "თავდება". ამიტომ მიმდინარე ურთველი მიმდინარე მოქ-
მედა ასევე მარტობა: "... როცა ამ დამდებს მე ათხე ურთველი გავტყვბ".
მაგნი მიმდინარე რომ ამისი მემა მიმდინარე (რომ იგი აჩვენებს ეს გავ-
ტყვბი "გავტყვბ", ე.ი. ემდინარე დასრულები და ისინი ამიტომის ურთველი
და საშუალოდ), მაშინ იგი იხმარება ნიშანდებდას: "... When
I understand them ამ when I come to under-
stand them აქ კი აფორი, მიმდინარე, ბერს ამიტომის იმის გამოყვანდ-
ას, ემდინარე მე არა მას მეტიველი ათხე გავტყვბი. იგი ამას აღ-
ნიშნავს, როგორც რადიკალი ათხედას დასრულებული გავტყვბის. ამი-
ტომ მიმდინარეს ურთველია understand გვხვს ემდინარე
მიმდინარეობის სიტყვად დასრულები ("გავტყვბი" მაგნი "გავტყვბ" იხმარეს),
სამდინარე მემადასრულები მიმაჯიში დასრულები მოქმედების დასრუ-
ლები, განმარტობი (continue) დასრულები, რად გვხვს
მახმდინარე ამიტომდინარე მიმდინარეს საშუალოდ.

როცა დასრულებული ნიშანდებების გვმა უარესში იძლევა საშუა-
ლებას მიმაჯიში მოქმედება დასრულებიდან როგორც დასრულებული, რო-
გორც მიმდინარეობა, მაშინ მარტობის ურთველი მიმდინარე და გვხვს ემ-
დინარე მიმდინარეობის დასრულები ბერსდება. I will work in the
garden till the evening and then when it will be cooler
I will walk to Bloom-End - მე მაშინ ურთველი საშუა-
რად, მემიმდინარე კი, როცა ურთველი, ბერს ემდინარე დასრულები.

მიმაჯიში საშუალებად მოქმედებას რომ დასრულებული, ურ-
თველი მიმდინარე მოქმედების სახე ურთველი, მაშინ მიმდინარე; აღმა,
ამიტომ ურთველი დასრულები და უარესად დასრულებული ასევე
გვხვს დასრულები: When it becomes (grows) cooler
ამ როცა ურთველი.

იგი საერთო ინმარება უარყოფით მდგომარეობის მქონე მოცემულ შემთხვევაში: *It is going to rain* - წვიმა ავიწმინდ. *What are you going to do now?* - ახლა რას ავიწმინდ? ("რას გამოსატყობს გაქვენ" მდგომარეობით).

6. აწმყო (present indefinite) მომავალი სრული (future perfect) მაგნიტ ინმარება ადვინტაგურ წინადადებაში, რას საშუალებას აძლევს ძალიან მოკლე გამოხატვაში ატყობ.

Telegraph me as soon as he arrives - მიგვამოცხადებ, როგორც კი ჩამოვა. ან: როცა ჩამოსული იქნება, ან: მასთან: ... მისი ჩამოსვლისთანავე, ან: ჩამოვა ღუ ანა, მიგვამოცხადებ!

მეორე მაგნიტ ("როცა ჩამოსული იქნება") ამ შემთხვევაში არ გამოიყენება, რადგან იგი, ჯერ ვერც, უკვე, როგორცაა გამოიყენება, მაგნიტ ადვინტაგურ იმას, რას ჩრტიმდებო მოკლე და მესამე როგორცაა ჩრტიმდებო ადვინტაგურ (ამიტომაცაა მდგომარეობით აწმყო მომავალი სრული ნაგვარ) და, მეორე, იგი ხაზს უსვამს იმას, რას ჩრტიმდებო კი ნაგვარსმეო, მაგნიტ ძალიან სუსტად, უკვე შემთხვევაში, ხაზსმეო აწმ არის: სახელომდ, იმას, რომ მოქმედება (მ. მ. მ. ჩამოსვლა) დასრულდება იქნება იმ ჩრტიმდებო, როცა გვამა უნდა გამოგზავნიდ იქნება.

ამიტომაც ამგვარი გამოხატვაში განხილული აქვს იმსხმდებო (M. Engl. lex., p. 25). იგი აღნიშნავს, რომ ანა აწმყო, ანამოცხადებო ჩრტიმდებო (future perfect) ხმარება ასეა შემთხვევაში ნაგვარად ადვინტაგურ (მაგალიტად, *after we shall have died* რომ განმარტად და ანა *after we die* "რად რომ მოგვადვინდ" ან "რომ აღარ იქნებოდებ"). ამგვარად, მომავალი

სრულის (future perfect) ხმარება გუვლინდება აქ როგორც სტი-
ლისფერად შეფერილი; ანმესის კი - როგორც სტილისფერად დეიდრალური.

11. ბ ა ბ გ ნ (Past Tense)

ინგლისურში ნამყოფი გრძელის განსაზღვრა მარტივია, რაც ამ გრძელ-
გონივრული მოვლენის მიერ მოხმავალი რეაქციის გრძელგონის სიჭარბე-
ვიდან და, ამის გამო, შემოგონი გამაზნებელი და განმსაზღვრელი
ნომინების გერმანოგონი გამოიყენება. გრძელგონი ნამყოფი (past
tense) "გუვლინების გრძელ (იგულისხმება რეაქციის გრძელ, მ.გ.), რო-
მელიც საესვრის წესითა მოცემული მომენტისთვის, განუჩვენებს იმ-
სა; იქნება ეს გონი ხინს წარსული ზე გრძელ სეკუნდის ამბავი" (Cur-
me, op.cit., p. 254). Columbus discovered America
- კოლუმბო აღმოაჩინა ამერიკა. I lost my pencil a second
ago and can't find it - ვსწოთ ჭანჭარი დაკარგე და ვერა
მიპოვნია. ეს გრძელგონი გრძელ (ნამყოფი განსაზღვრელი - past
indefinite) ინგლისურში ხინსის გუვლინების გრძელ. გრძელ-
გონი ამ გრძელის განმარტების წინა დინამიკის გრძელგონი საშუალება არ-
სებობს: 1. ნამყოფი ურეველი, 2. ნამყოფი გუვლინი, 3. ზრმეობის
პირველი, 4. ზრმეობის მეორე.

გრძელად გრძელის პრეკსი, ამგვარად, გრძელგონის წინაშე
გრძელ გუვლინისა გრძელს არგულის საკითხი გრძელ.

1. გრძელა, გრძელ გრძელ, ნამყოფი ურეველი და ნამყოფი გუვლი-
ნი და, გრძელ გრძელ, ზრმეობის პირველი და ზრმეობის მეორე
გრძელს.

პირველი გრძელ გრძელ, გრძელ გრძელ, და ზრმეობის გრძელ, გრძელ
გრძელ, გრძელგონისა სხვადასხვა გრძელგონის იმისა მიხედვით, ზე

ზამრედი საბრძოლველად გზით აღნიშნული ფაქტი გრძელს იმ სიბრ-
 ვისთვის (გარდასული ღერძი: Zeitebene), რომელიცაა წარმ-
 ებს ამბის გადმოცემა სავსეა. სახეობა, ან გზით გადმოცემი-
 ამბები წარმოგვნილობა როგორც ანმეტი მოცემული გრძელს სიბრ-
 (ან ანმეტი, ან წარსული) მიმართ, მაშინ უბრალოდ ჟურნალ-
 მწერლებს, ან არა - მაშინ წამო- უწყვეტელა და წამო- წყვეტელს.
 მაგალითად, ან ზნეობაში შეგუებულია " He held a book in
 his hand ", ჩვენ შეგუებულია ზნეობაში არა წამო-
 წამო- უწყვეტი ("უწყობა"), არამედ ჟურნალში მწერ-
 ზი წიგნი დაწერა და კითხულობდა. He killed many lions
 ან შეგუებულია, შეგუებულია ეს წამო- წამო-
 ზი მისი (უწყობა, სახეობა წიგნი განმარტებაში, ან იმ გზის, რომ-
 ელსა და ზნეობა უბრალოდ) ან (უწყობა იმითადა, ამბავ უწყობა). მისი შე-
 გუ- ზი ზი მისი ან ან მისი (სავსე, გზის). პირველი
 მაგალითში გადმოცემული ამბები საბრძოლველად წარსულის გრძელს
 სიბრ- ვის მიმართ (იმ გრძელს, რომელიცაა უბრალოდ ზნეობა, სუბიექტის მი-
 ეტი წიგნი ბედი უწყობა ანმეტი), ამიტომაც უბრალოდ ჟურნალ-
 მწერ- (ჟურნალ- მწერ-). მწერ- შემთხვევაში გზით გადმოცემ-
 ზი ამბები საბრძოლველად ამბობინებელი გზის მიმართ: გზის ანმეტი
 ფაქტი, რომ ამ კაცს შეგუ- ზი ზი მისი მისი გადმოცემა აქვს. ამ-
 ტომაც უბრალოდ ისევ ჟურნალში - ჟურნალში პირველს. მწერ. იმით
 წინადადებაში პირველი ზნეობა: "მან შეგუ- ზი ზი მისი". ეს უწყ-
 ზი ზნეობა მისი წამო- მისი და არაფრად არ მიგაჩნ-
 ებს, რომ წამო- ანმეტი ზნეობა კითხულობდა.

იმეტილი პირველი, ანუ წამო- განმარტების (past
 indefinite) მისთვისაა ჟურნალში პირველს გადმოცემის
 უწყობა შემთხვევა, რომელიც პირველი იმითაა "მისი ანმეტი"

(როგორც *generic preterit*) მცირე რაოდენობის ანბანურ (proverbial) წინადადებაში. იტალიისზე, რომ იმას, რაც წარსულის მიმართაა დაქვემდებარებული, მხოლოდ ერთი გარდასახვაა გველია პრინციპის. *Sh... ado II.3.65. Men were deceivers ever* - კაცები ყოველთვის მტყუარები ყოფილან ("მაგვრათა ყოველთვის ვაჟი". გ. ჯანაშიაძის თარგმანი). *Faint heart never won fair lady* - მშობრად აქვს ღამადი ჯილბადი ანასტასიის მითითება.

პირველი მუხებზედაში, სადაც მსჯელობა მტკიცებითაა, მუხებზედა ჯანაშიაში უნდაგველია გვეთხროს: "იყვანე", მაგრამ ლექსით-თი "ყოფილან" უფრო მსჯელობა ატყის მიხედვით, რადგან იგი აქამდეც კაცობრიობის მიხედვით წარსულ გამოცდილებას, რაც ანბანში იტალიისზე-და, მაშინ როცა "იყვანე" ამ წარსულ გამოცდილებას ყოფს რაღაც ჯანაშიაშია პრინციპი მონაცემად, რაც სრულებით გვეჩვენებს (გვეთხროს იყვანე, გვეთხროს იყვანე რა ა.შ.).

ამ მუხებზედაში გვეჩვენებს, ა.ი. მონაცემების მიხედვით მტკიცებითაა.

ხანაში უნდა გვეთხროს, რომ იმ მუხებზედაში; როცა მტკიცებითაა წინადადებაში იტალიისში *past indefinite tense*, ანუ *preterit*-ის დასაწყისად ჯანაშიაში გვეთხროს ლექსით-თი პირველს ან მტკიცებით, როგორც უნდაც ლექსით, ეს მტკიცებით ატყის მტკიცებით-ის გამოცდილების ანა გვეჩვენებს სპეციალად, ანაშია მტკიცებით უნდა-გვეთხროს: ჩვენ გვეთხროს ლექსით-თი ან ლექსით-თი მტკიცებით, ანაში-ადა მტკიცებით უნდაგველია. მაგრამ როცა იტალიისში *past indefinite tense*-ის მაგვრად გვეთხროს მტკიცებით-ის პირველი რომ მტკიცებით (მტკიცებით უნდაგველია ან მტკიცებით უნდაგველია), მაშინ უნდა-გვეთხროს ამ მტკიცებით-ის მტკიცებით-ის გამოცდილების ლექსით-თი მტკიცებით-

ցոնական լատինական քաղաքի խառնուրդը: Շարժումներն այս քան
 տարբեր. և խառնուրդը հենց ինքնաբերական, շարժումներն ունենում են
 բաժնի *indefinite tense*-ի լատինական լատինական լատինական
 լատինական լատինական (լատինական "լատինական", ուն. լատինական), լատինական
 լատինական և լատինական լատինական:

Այս քան լատինական լատինական և լատինական լատինական
 լատինական. այս քան լատինական, լատինական լատինական լատինական *past inde-*
finite - ուն լատինական լատինական լատինական լատինական, լատինական և
 լատինական լատինական և լատինական լատինական լատինական.
 Լատինական: *Did he read this book?* և: *any book?*

- Ես լատինական (և լատինական լատինական) լատինական? (և լատինական լատինական:
 լատինական լատինական) և լատինական լատինական (լատինական լատինական) լատինական?

No, he did not - և, Ես լատինական (և լատինական
 լատինական) և լատինական լատինական... լատինական և լատինական),
 և: Ես լատինական և լատինական.

Լատինական լատինական, լատինական լատինական լատինական, լատինական լատինական
 լատինական և լատինական լատինական լատինական լատինական լատինական:
 լատինական լատինական լատինական լատինական լատինական լատինական լատինական լատինական
 լատինական լատինական լատինական: Ես լատինական և լատինական
 լատինական, և լատինական լատինական և լատինական. լատինական լատինական լատինական-
 լատինական լատինական ու լատինական լատինական, լատինական և լատինական,
 լատինական լատինական, լատինական. և լատինական լատինական և լատինական-
 լատինական լատինական լատինական լատինական և լատինական լատինական
 լատինական լատինական լատինական և լատինական.

Լատինական, լատինական լատինական և լատինական լատինական լատինական
 լատինական լատինական լատինական լատինական *past indefinite* - ուն
 լատինական լատինական, լատինական լատինական, լատինական լատինական լատինական

მეარეშიწველა სერობილები სიხშირე მემო მცუდანილი ჭიპის კოხევილი და უარყოფითი წინადადებათი მეარეშიწველი ვრდნაილი არ არის, რაც, უფროდელი, იმიო არის ჭამიწველი, რიი პირველია და მეორე მემიხევევებში მესერობის დამევაა უარჯელის მუნების სხვა-სხვა ხარისხიო უტულებამელიწაჟას ნიშნავს: უარყოფითი წინადადებათი მცუდანილი ჭიპის ჭრამებში ჭურმეობილი არხმარება მეჟაო უხეში ძალიაჟაა უარჯელის მუნებაჟე და ამიგომი მეარეშიწველი მესჟაო იშ-თიაჟაო გეხევაჟა. მუიძევა იჟეჟას, რიი ეს მხელიო ისეო მეარეში-წველი გეხევაჟა, რიილებიო ჭეჟისი ხარისხიო მხაჭეწელი უარჯელი მეარეშიწვის სახელს არც იმსახურებენ. კოხევილი წინადადებათი კი უარჯელის სპეკიფიკური გრამატიკული საშუალები - ჭურმეობილი მწკრივის უტულებამელიწაჟა არ არის იმიჟნაო დიდი მუღლავა უარჯელის მიმარე (აბრი აჟე მუკლებიო მახინჯებო. იხ. მემო მუგალიებო), რის ჭამიო ამ მემიხევევაში მეარეშიწველი მიერ უარჯელის მუნებ-ის ჭაჟეჟილიწინებელიო უფრო ხშირად მუიძევა მუგეხეჟას.

ამ მესერობილი - რეგირე უფრო დიდი, ისე უფრო მუიწის, - მიმევი ის უნდა იჟას, რიი მეარეშიწველი დიდი მარელი, ჭე მუიძე-ლევა ასე იჟეჟას, უმუჟიო უარჯელი ვნიო და უმუჟიო უარჯელი ვნ-ობრიკიო ჟელიო არ მიიის მცუდელი იმელისურ ჟეჟეჟაო კრამეჟელაო და იმელისურიდან უარჯელაო მეარეშიწვის ამიგანი-სმან ბოჟაჟა. ეს მეარეშიწველი ჭეჟის მრეშიწვი, ჭეჟის, ჭამეჟიმილი იჟელისწინებ-ენ რესელი მეარეშიწვის უარჟელას და იმელისურ გრამატიკული ჭეჟ-გორიბს - კერძო, მის დრეჟა სიგეჟას - გმუელიმენ და აჟასებ-ენ იმიის მიხეჟეო, ჭე რეგირე აილახება ეს სიგეჟა რესელი მეარეში-წველი: ჭურმეობილი მწკრივები რესელი, რეგირე უნობილია, არ არ-ის და ამიგომი მუნებრიკია, რიი ამ მეარეშიწველიაჟე უარჯელის ეს მესჟაო არსებობი გრამატიკული საშუალება ჭამიგუნებმელი რეჟაჟა.

could never - სამარადი მუდამ მიწოდებითა გამოცხად, ვერ-
მეტად და სრული მიღობა, ძველი კი - ვერა.

პირველ შემთხვევაში ლპარსეთი მოგვარა სამარადისი დასაბამი.
მოგვარება, ასე ვთქვათ, დასაბამი და ეს ჯამი აწმყოში შემოცნის
მოგვარეობის სასარგებლო არცერთი მისი ცხოვრების შემთხვევა-
ში. შემდეგ კი (მიღობა...) ლპარსეთი უკვე არცერთად ამ მო-
გვარების დასაბამი და საბამი ამას უკვე არცერთი სასაბამი აქვს
და არა დასაბამისა, უარყოფითი აქ დამოუკიდებელი უმარადობა.

როცა წინადადებაში აღებულია ერთი დასაბამი არცერთი სიტყვა-
ში, მაშინ იმეორისაში, ჩვეულებრივ, პრეზენტის უმარადობა (Yesterday,
last night, the other day; in the year 1901 etc.) To the
german-; „Ich habe ihn vorgestern wieder gesehen“
corresponds „I saw him again the day before
yesterday“ (M. Engl. Gr., p. 61)
- გვიჩვენებს ისევე უმარადობა.

მაგრამ იმეორისაში პრეზენტ-პრეზენტის დაპირისპირებაში, დამ-
ხვევა უარყოფითი დამოუკიდებელი პირველის დაპირისპირებასთან არ
არის საკმარისი. ძალიან ხშირად იმეორისაში მოცემული დაპირისპირე-
ბა უარყოფითი არ გადმოცემა: პრეზენტისა და პრეზენტის - ჩვეუ-
ბა დამოუკიდებელი (უფრო ხშირად: დამოუკიდებელი) დამოუკიდებელი.

მაგალითები: I have seen this young lady today
(მეფ. Gr., p. 61) — როცა ეს ახალგაზრდა ქალი უმ-
არადობა (იკვლისხმება, რომ როცა ჯერ არ გასულა. დამოუკიდებელი როცა გრძელ-
დება. ამოგონაში უმარადობა პრეზენტის), მაგრამ ეს ჩვეუ-
ბა დამოუკიდებელი ახალგაზრდა ქალი დამოუკიდებელი ხდება და დამოუკიდებელი დამოუკიდებელი
როცა ეს ამბავი, ამბავი, რომელიც დამოუკიდებელი - გასულ დღეს
- გვიჩვენებს, მაშინ დამოუკიდებელი დამოუკიდებელი: Did you see her to-
day? - როცა დამოუკიდებელი

საკუთხის: რა არის იმის გაჩვენის კრიტერიუმი, ზე რეონის
 გაპროცედირე ჩვენ ინტერსური პერფექტის მათხვებურ, პრეტერიტისა-
 გან განსტავებურ მინიშნებლობას უარხუარ ლერმეობითი პირველის
 ხმარებობა რა რეონის არა? ამ კოხების პასუხი, როგორც ვეყობა,
 ასევე უნდა იყოს: იმ მდებარეობაში, ზე ინტერსური ანმეოს პერფექ-
 ტი (present perfect) გამოხატავს მხოლოდ იმას, რომ გმინი
 აღნიშნული მოქმედების პროის პერეონი არ გათავებულა, ჩვენ მისი
 მინიშნებლობის ამ ნიუანსს უარხუარ არ გაპროცედირე, ე.ი. უხმარ-
 რბი მამეო პროის გმინს რა არა ლერმეობითიას. მაგალითად, უარხუ
 ლერმეობითი არ ვახტავებ: I have looked at the paper
 this morning (ამას როლს ვუპარაკობ) - ამ როლს
 გავეტს ჩატებრ. რა I looked at the paper this morning
 (ამას მამეაპრევეს ვუპარაკობ, ე.ი. როლს როლს აღარა) - ამ რო-
 ლს გავეტს ჩატებრ (ასევე არ ვახტავებთ ამ რ ღრამას უარხუობი
 მსჯულობაში: I have not looked at the paper - I did not
 look at the paper - "გავეტთი არ ჩამიხვავს". განურჩევლად
 იმისა, როლს ვამბობ ამას, ზე საღამოს, აუ უარხუარ მორმალურია
 ლერმეობითი ხმარება). მაგრამ იმ მდებარეობაში, ზე ინტერსური პერ-
 ფექტის გაპროცედირე, რბი მოქმედება არსებობს ჩემთვის; როგორც
 ჭაქტი, როგორც მებრევი, როგორც როვსპრეობი მინიშნებლობის მოქმე-
 რამ, მამინ პერფექტის ეს ნიუანსი უარხუარ გაპროცედირე რა მის
 მესაყვეთისად ლერმეობითი პირველი იხმარება.

ზე ჩამდენად რა რბი განსტავებურლი, ვრბი მხრე, გაპროცედირე-
 ები მინარსის ის ნიუანსი, რომელიც განპირობებს ინტერსურში არ-
 ჩევანს perfect-ს. - ან preterit-ს - მორის რა, მერე
 მხრე, ის ნიუანსი, რომელიც განპირობებს უარხუარ მამეოსა ან
 ლერმეობითის გაჩვენას, უარხუარ ჩანს მებრევი მაგალითიდან, რომლის

მიგანთა ინგლისური პასხელებური მწერითა სემანტოკოს სებასტა
ცხადჳს (ივსპერსენი, ციგ.მრ., გვ.64. ციგირებუთა მ. სმინი):

Were you ever at Paris? ასე ვაკითხებთ
კასს, რომელიცა ღებრი უმოგზაურთა და ვაჟილსთა: "in the course of your travels" — აქვენი მოგზაურობის მანძილზე, მაგრამ
ეს ვაჟილსთა, საქმე მამყობა ეს არა პარიზში, მაშინ კი
ეს სებასტა ვსვამთ: "You are becoming a great traveller, you've been everywhere. But have you ever been at Paris?" აქვენი პირი მოგზაური ხდება. ვაჟილს მამყობა
ბრძანებდით, მაგრამ პარიზში ყოფილხარ? ქარხნაპი ირრეც მემხვე-
ვაში ვაფხვით: "პარიზში ყოფილხარ?" ქარხნაპი მამყობა პრეს "პა-
რიზში იყავ?" კიბარა მხილთა მაშინ, ეს კვინდა ვიკითხეთ: "ამ
და ამ პრეს, ამ ამა და ამ მგზავრებაში მყოფი ეს არა პარიზში".
როცა ნინა პრეზიონ სიფხვა "ever" (იქვსმე), ეს სარგებანი
არაგუცხია.

სემანტოკური სებასტის ამ ნიუანსს preterit-ის და
present perfect-ის მორის, რომელიცა ქარხნაპი მამყობა და ჟურ-
მეობრივი პირველის დაპირისპირებითა არ გადმოიყვამა, ვმაგვამა მოგ
მემხვევათაში მორე, რომელიცა პირველად კვინრთა და რომელიცა მ-
იძლება სქემატურაპ ვჭრეთ დაპირისპირება მოქმედების სამხვერდუ-
ლობა-საუმიხვერდოობის, ანუ, ა.მანძის ჟერმინირება რთი კიბარა-
თა, წყვეტილობა-უწყვეტილობის მორე: Newton has explained
the movements of the moon from the attraction of the world.
- ნიუტონმა მხვარის მოძრაობა გვაპიონის მიმოქრობითა ახსნა (იგუ-
ლისხმება, რომ ეს ახსნა ძალიანა). მაგრამ: Newton believed in
an omnipotent God - ნიუტონს სწამდა ყოველისმეძღვე ღმერთი (იგუ-
ლისხმება, რომ მისი რწმენა იქვს ალარაა მოქმედი ძალა მყოფივერ-
აში).

ნადავს ისეთ მონაკვეთში მიმდინარეს, როგორც საპირფარეო ბუნებრივი ბაზალი ან სხვა, მაგრამ მხრის კონკრეტული სახის განსაზღვრებაზე დასაყრდენი უარყოფითი პრინციპი უნდა იყოს: ეს პრინციპი უნდა იყოს, რომელიც აღნიშნავს მოვლადიანობას და არა პრინციპს და როგორცაა ა. მანინის გრამატიკული ფორმირების "სტრუქტურული პრინციპი" სახელით აღნიშნავს, მაშინ, მაშინვე, მაშინვე, მაშინვე უნდა იყოს (მაშინვე უნდა იყოს ან პრინციპი არაა აქვს: იქვე, იქვე, იქვე, მაშინვე უნდა იყოს კონკრეტული: რას აქვს აქვს?). ეს პრინციპი, პრინციპი, იმ კონკრეტული აღნიშნავს პრინციპს და არა მოვლადიანობას (ა. მანინი ან პრინციპი "პრინციპი" პრინციპს), მაშინვე იმ კონკრეტული მაშინვე უნდა იყოს იმის და უნდა იყოს და მანინის პრინციპს (მაშინვე იმის მიერ მაშინვე ისეთ კონკრეტული განსაზღვრავს.

ინტელექტუალური ასპექტი დასაყრდენი არაა პრინციპი პრინციპ-ბასის, როგორც ის, ნაწილობრივ მანინი, ანის კონკრეტული (პრინციპი მანინი უნდა იყოს ასპექტისა და მანინი მანინი, მაგალითად, მაშინვე უნდა იყოს). უნდა და იმის პრინციპი (present, past, და ა.შ.) აქვს როგორც ფორმირების, ისე პრინციპული ასპექტი, ანუ ფორმირების ფორმირების რთული კონკრეტული, არის present indefinite და present continuous, past indefinite და past continuous და სხვა. ამასთან, ინტელექტუალური ასპექტი მანინის სტრუქტურული მანინი მანინი უნდა იყოს უნდა იყოს და არა საპირფარეო (მაშინვე უნდა იყოს). პრინციპი უნდა იყოს იმის ფორმირების რთული კონკრეტული მანინი უნდა იყოს, ეს როგორც მაშინვე პრინციპი (მაშინვე უნდა იყოს ეს მაშინვე უნდა იყოს) კონკრეტული ინტელექტუალური past indefinite-ის მანინი უნდა იყოს დასაყრდენი: ასეთი კონკრეტული კონკრეტული უნდა იყოს ან პრინციპი (past indefinite) ასპექტი, ა.შ. ის, რომ მანინი ინტელექტუალური ასპექტი აქვს

past continuous-ის პრეზენტული ასპექტის საპირისპიროდ.
 ეს ინტენსიური ერთი ასპექტი მთლიანად continuous-ის ფორ-
 მებადნაა დაკავშირებული, მაშინ გამოიქვამს, როდესაც past indefinite-
 ისთვის (განუსაზღვრელი დამუშავების went ; made და სხვ.)
 მხოლოდ ერთი ასპექტითაა რჩება, მაშასადამე, მაშინ ერთი და იმავე
 past indefinite tense-ის გზით ან შეიძლება სხვადა-
 სხვა კონტექსტში სხვადასხვა ასპექტისა და გამოხატვა: იგი მუდამ
 გერმინალური ასპექტისაა. მუდამ გარეგანად, პირიქით, იმის ფა-
 კტორია, რომ past indefinite tense-ის გზით კონტექ-
 სტშია გამოხატულია დაკავშირებული იმ მინიშნულებით სხვადასხვაობებს
 შორის, რომელთაც განსაზღვრავს ამი და იმ ქართული ლექსების დერ-
 ჩებას - დამყო წყვეტილობას და დამყო უწყვეტელობას ამ შედგენი-
 ძით - როგორც ერთ-ერთი დამატებითი, ასპექტური სტრუქტურა ვერ-
 ვს იმით, რომ ეს past indefinite-ის გზითი ფაქტია
 კონტექსტში ერთი და იგივეა იმის მიხედვით, რასაც ინტენსიური ას-
 პექტი ქვეყნა, ისინი შეიძლება კონტექსტისა მიხედვით იმით განს-
 ვაჯდებოდნენ, რასაც ასპექტი ქვეყნა ქართულში. როგორც ჩანს, უა-
 რება სწორედ ასეთია: ეს იმით მიტოვება, რომ, როცა ინტენსიური
 past indefinite-ისაა და შეიძლება ან რჩება: დამყო უ-
 ყვეტელი, და დამყო წყვეტილი (ან: სწორი ასპექტის ფორმა, და უ-
 რულია), მაშინველია სწორედ კონტექსტით დამატებული მინიშნუ-
 ლობის იმ მხარით ხელმძღვანელობენ, რომელსაც ქართულ ტრადიცი-
 ასპექტის სახელით ვიცნობ. უხეშო მთაბრუნებელი (ამ საკითხზე უფრო
 დაგვირგაპი ქვეყნით) შეიძლება იქნება, რომ ეს past indefinite
 უსწორი მოქმედების გამოხატულება, მაშინველია მაშინ ხმარდნ
 დამყო უწყვეტის (ხშირად ამ ასპექტური მინიშნულებების გამოხატუ-
 ბელი სიტყვებით: "ხედი", "ჩვეულებრივ" და ა.შ.), ხელო და იგი

სრული (ასრულებული, ურთქურაპი) მოქმედების გამოხატულება, მა-
შინ ისინი ხშირად მდგომარეობაშია.

შენიშვნა: სხვადასხვა მწერისათვის სხვადასხვა (დამყო
უნებურად, ან დამყო ნებურად) მარტინელი;
სხვა დამყო ნებური იმდროს, ამ მწერის პრე-
ვირბაში და უპრევირბო ფორმის, ვ.ი. სრული და
უსრული ასპექტის ფორმის გამოხატულება რიგ ადგილს
უძეოდნენ წერილობითი მნიშვნელობის ნიშანსების მი-
ხედვით.

III. ა ნ ი მ ს რ ე რ ი (present perfect)

ამ მწერის პრული (time) მნიშვნელობა მარტინაჲ განი-
საზღვრება, როგორც მოქმედების დროის ისეთი მომენტად, რომელიც
წარმოადგენს პრული, მაგრამ როგორცაჲ დაუკლებელია ან-
მისთან. მაგალითად, მე ან დამყოლეს ვამბობ, რომ ამ დამყოლეს
(in the afternoon) უკვე ან, მე ვამბობ present
perfect-ს (ანმყო სრული). მაგრამ მე ან დამყო ან
საღამოს, ვ.ი. მაშინ, როცა "დამყოლეს" (afternoon) უკვე
ანარ არის, მაშინ past indefinite (დამყო დამყოლეს-
რი) უნდა ანმარ (Curme , p. 254). მაგ. ლესპ. op. cit., p.
62-63 .

იკავშირების უფრო დეტალური და ურთქურის სემანტიკის უფრო მე-
ტი ანალიზის მომდევნო განსაზღვრით, present perfect არის
ანმყო ისეთი სახე, რომელიც მოქმედება, რომ ანმყო წარმოადგენს და-
უკლებელს, რასაც იგი წინ ემართება ანმყოლეს: იმით, რომ იგი წინ-
სასპექტურა, ვ.ი. ანმყო მოგომარეობას უფროდნენ, როგორც წარმოადგენს
განხორციელებული მოქმედების შედეგს და, მაგრამ, იმით, რომ იგი იმ-

კლუბიზმის, ე.ი. ლაზარკობის მიტოვებაზე, რომელიც მთელი წარსულიდან და აწმყოში გრძელდება.

იხილეთ *Uzme* -ის ჟანსაგლეზის ჟანსაგლეზი, აწმყო სრული იმედად და წარსული მიუღწევლობის მიმართ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, ეს და წარსული ჟანსაგლეზი, ბოლო, მაგრამ მას ვერ ვიხსენებ, ეს და წარსული, რომელიც დღეს ჩვენთვის მხოლოდ იხსენიება, ჟანსაგლეზი იქნება (მიხედვით იქნება ერთი მონაკვეთი). მაგალითად, აწმყო სრული ვხმარებთ ისეთი დღეების გამოყენებით, რომელიც ვხედავთ მთელ ლაზარკობის მთელ წარსულ ცხოვრებას, უფრო დიდებუ (დღევანდელი ჩაბრუნება). *I have never met a man more just* - მე არასოდეს ვხვდები ლაზარკობის კაცს არ შემხვედრია.

I have seen England 3 times - მე ირგვლივ სამჯერ ვიხსენებ. *I saw England when I was a boy, but haven't seen it since* - ირგვლივ სამჯერ ვხედავ, მაგრამ მეტი აღარ ვიხსენებ.

სამივე შემთხვევაში ირგვლივ *present perfect*-ს.

ქართულად ლაზარკობის მიხედვით. ამავდროულად ერთი და იმავე დღეს იმას, რომ ლაზარკობის აქ ვრცელდება სამთავრობო ან არა-მთავრობო ჩრდილოეთის ქართული ნიუანსის გამოყენებით, არამედ ვრცელდება: მიხედვით ნიუანსების სხვა მიხედვით ლაზარკობა (უფრო, ნამდვირად იხსენიება: შემთხვევა) შემთხვევით: ეს ქართული არ იქნება. მაგრამ შემთხვევაში შემთხვევით ქართულ ლაზარკობის ნამდვირად ყველაზე-მას, მაგრამ ამით ჩვენ შევუძლიებთ მისი ერთი მონაკვეთი: "ირგვლივ სამჯერ ვხედავ" იმას ნიშნავს, რომ მე ქართულად მახსოვს, რომ ვხედავ და ლაზარკობა (ეს რომელიც და რომელიც ვხედავ) ახლა ამ მიხედვით მისი მიხედვით აქვს და რომ მე ლაზარკობის მიხედვით მიხედვით სავსეა ლაზარკობა ეს სამი შემთხვევა ერთი.

"ინგლისი სამჯერ მიწაზე" კი იმას ნიშნავს, რომ სრულდბით არ ვმსჯელობ მაშვე, ღუ როგორ მოხდა ან როგორ მოხდა ეს ამბავი. მითი-ხვედის ვერაფრემას ამბავ სრულდბით არ ვაჩვენებ და მიწა მას მხოლოდ ის გამოვლენილ, ღუ რამდენად შეიძლება თქმოდებ ადრინდელი ქვეყანას. ინგლისური წრიგონადის აგრეს სწორედ ესაა. მესამე შემთხვევაშიც ღუწმეობითი პირველი ინგლისური ამბავი: სრულის ვრთაქვრთი შესაძლო ღარგმანის აგრის დამახინჯების გარეშე. აქ რვი გვეხმარა ნამყო წყვეტოი". . . მერე აღარ ვნახე" გამოდგომა, რომ მდებარე მერე, რაღაც მოსაგრებოთ, ღუთ აულოა ხელი ინგლისის ნახვაზე, იმ გროს, როცა წრიგონადი ამბავ დამარჯი არაა. შეიძლება ნამყო წყვეტოი გვეხმარა მოლოდ "ვერ" უარყოფთ ნაწილკთან ვრთაქ, მაგრამ მამინაც აგრის ღუმიც არ დამახინჯდება, მაგრამ სხვა ასად ნიუანსს მიიღებდა: ინგლისი მავრთბითი სამჯერ მიწაზე, მაგრამ მერე ვერაქ ვნახე.

1. ინგლისური ამბავი პრეტენსი (present perfect)

აღწერილი გამოცემა უარყოფი

ინგლისური " have + participle II"-ს მსგავსი კონსტრუქცია უარყოფი გვაქვს და იგი მთვ შემახვევაში იხმარება ინგლისური პრეტენსი გროვბის ღარგმინისას. ეს კონსტრუქცია მგომარეობს წრი დმოუკდბელი სიფუვის შევრთბითი სათანადო გროვი და დქსი-კური შემახსოსი გამოსახატვა: "ქონა" გმინსა და გარდამავალი გმინის ნამყო გროს ვნებოთ გვარის მიმღუბბისა (ნაქვამი მავს, მოქლელი მვაქს) ან "ყოფნა" გმინსა და გარდამავალი გმინის ნამყო გროს მიმღუბბისა ("მოქული ვარ", "ნამყოფი ვაქი"). ეს კონსტრუქცია უარყოფი ძალიან აბლო გვას ინგლისურის და სხვა ვროვი

კოპაშვილ ნინოპაპუტაშვილი კი შემახსენებლად არის ის გმინა, რომელიც ინგლისურში *present perfect* -ში ირცა.

ინგლისურ პრეზენტურსა და უარყოფითი ლინგვისტიკური სტრუქტურის სტრუქტურას მონათესავეა, რომ ინგლისურში პრეზენტურის წინააღმდეგობა, რაც ივსპერსონალა გამოიყენებს (ინგლისურში და რუსულში პრეზენტურა იხ. გვინო) ლინგვისტიკური სტრუქტურის მონათესავეა, რუსულში პრეზენტურა ახასიათებს, ინგლისურში კი არა. უარყოფითი ლინგვისტიკური სტრუქტურის მონათესავეა, ინგლისურში პრეზენტურის სტრუქტურა, ან სტრუქტურის, რამაც ეს წარსული ფაქტი აუტორიტეტად აღმოჩენილი (ან ნამდვირად მომდევნო) გრძელდება, რომ აღმოჩენილი ირცის იმ მონათესავეა, რაცა ამბავი მოხდა.

იმ შემთხვევაში, როცა ინგლისურ *present perfect* -ში კონკრეტული მიხედვით წარმოადგენს მისი ინგლისური მნიშვნელობა და არა რუსულში და ამიტომ უარყოფითი ლინგვისტიკური პრინციპის ვერ ვიხსენებ (საქართველო სტრუქტურის მიხედვით გარკვეულად. ამავე ქვემოთ), მაშინ უარყოფითი ვიხსენებ ან აღმოჩენილი, ან ნამდვირად გვინახავს (მოლოდინე, ან მას გარკვეული აქვს სტრუქტურა და უარყოფითი სტრუქტურის ფორმები, ვიხსენებ უარყოფითი სტრუქტურის, უარყოფითი) და რამაც შემიძლია ირცის მონათესავეა და მათგანგარდა გარკვეული ვარაუდები: *A sickness that I have suffered this eight years. (Chaucer, M.P.)* - სენი, რომელიც

რის მანქანას ავტო რვა წელი (ან ... რომელიცა მანქანა ავტო რვა წელი). *I have served your worshipp truely, Sir, these eight years Sh. "H.IV"* - ლინგვისტიკური გვინახავს, მაშინ, ეს 8 წელი (ან ლინგვისტიკური ეს 8 წელი).

ინგლისურის მნიშვნელობა, ინგლისური აღმოჩენილი მნიშვნელობით *present indefinite* იშვიათად იხსენებ და უცხო ენის პირდაპირ მიხედვით და წარმოადგენს ხოლმე.

Soe, these many years do I surse thee. (Luke, 15.29)
 აჲ, ესე რა ესოდნნი წვენი გმოდნ მენ (ასოლი აღმუჟმარ, ლუკა-
 ეოსი, 1963, გვ. 167).

მუწმეობითი პირველი, როგორც ზემოთ შევნიშნეთ, შეიცავდა
 ინგლისური (present perfect) აღმუჟმარის მსგავს შემთხვე-
 ვებში გამოყენებულ მხოლოდ გამოხატულებას სახით: "რვა წელი მიმსა-
 ხურია შენ კარგე", "რვა წელი გამოგარებია შენ სამსახურში" და
 სხვა. ეს დასაშვებია მხოლოდ მაშინ, თუ კონტექსტის მიხედვით
 გვინდა, ან მანახმა ვართ დაქვემდებარებული მკვეთრი სტილისტური
 ელემენტი მივყავთ (ისტორიკში, ჟურნალური ეპოქის კოლონიკი, ხაზ-
 გასმული ემეოგრაფიკი), როგორც სტილისტურად ნეიტრალურს; მუწ-
 მეობით პირველს ამ პრაქტიკაში მოვუპოვებთ ინგლისური წინადად-
 ბების სათანადოდ ვერ ვიხმარებ.

3. აწმყო პრეტერით როგორც მრავალგვარობის მაჩვენებელი

ინგლისური პრეტერითი ბოქავი აწმყოწმყოს აკლესხმობს.

(1) When I have been in London, I have seen
 him pretty often - როცა კი ლონდონში ყოფილხარ (ხო-
 მე), იგი ხშირად მინახავს (ხოლმე). ან ... იგი ყოველთვის ხში-
 რად მინახავს, ან მას ყოველთვის ხშირად ვხვდებოდი ხოლმე. აქ
 მუწმეობითი პირველი გამოყენებულია რეტროსპექტიკა (იხ. ბეზო),
 ხოლო განმეორებითობა - დეტალური საშუალებებით ("ხოლმე"; "ყო-
 ვეღვით", "როცა კი").

მაგრამ: When I was in London, I saw him
 pretty often - ლონდონში რომ ვიყავი, მას საკმაოდ ხში-
 რად ვხვდებოდი (ხოლმე). აქ მუწმეობითი ვერ ვიხმარებ, რადგან იგი-
 გინდობი რეტროსპექტიკა დაკლესხმევი არაა. "ხოლმე"-ს შეიცავდა

მხოლოდ მთავარ წინადადებას დაწინაურებს და არა დამოუკიდებლად. ამ უკანასკნელის "თანმიმდევრულობის" ნიშანს *present perfect*-თან ვრთავ პიკარტა.

3.9f 9 *have erred, there was no joy in it* — ზუსტ შევსებულად, ამასთან სიხარული არ მიმდინათ.

სადაც ზოგჯერ ნათესავი ჩანს, რომ აქ მრავალგვარად მოქმედებაა დასაშვად, მიუხედავად იმისა, რომ აქ არც "ხელში" და არც უკუდევრად (ე.ი. არასრული ასაკისთვის) გვინა არ გვხვდება.

მრავალგვარობის ნიშანს აქ გამოიყენებენ რეგრესიული ფორმის ნიშანსიდან და "ხუ"-ს ხმარებიდან, ურთი მხრივ, და უკუდევრად წინადადებას ირრე ნაწილი - მთავარ წინადადებაშიც და დამოუკიდებლობაშიც, რეგრესიული ფორმის - ურთი და იმავე რეგრესიული მდგრადის (ფორმულიზაციის) ხმარებიდან, მიუხედავად, რომელი იმეორისთვის: ანმეც ურრეფის (იმიტირაციის) და ზურმეზობის პირველის (ზოგჯერ) რეგრესიული მიუხედავად იმავე, რომ აღნიშნული ფაქტი ახლაც ძალაშია. ე.ი. აღნიშნული წესი რომ ვრთხელ მიიღო პარტეფიკალი, ახლაც რეგრესიული მიმართის მდგრადის ევლარ კომპარატი. "ხუ" (ზოგჯერ) მიუხედავად იმავე, რომ დასაშვად რაღაც პირდაპირ, ხოლო მთავარ და დამოუკიდებლად წინადადებაში გვინის ურთი და იმავე მდგრადის ხმარება (ზოგჯერ) მიუხედავად რაღაც ურრეფიკალი მიმართება, რომელიც მხოლოდ მათთან შეიძლება არსებობდეს, ზუ არის ურრეფიკალი. იმეორისთვის რომ პრეფიკალი ფაფილიც ანმეც ურრეფის მათთან, ხოლო ურრეფიკალი მიუხედავად, მათთან სამი აღნიშნული პირდაპირ პირველი დამოუკიდებლად და ჩვენ ურრეფიკალის ნიშანსი გამოხატული აღარ გვხვდება.

მიუხედავად იმისა, რომ ურრეფიკალი ურრეფიკალი პირდაპირის გამოხატულება იმეორისთვის ანმეც ურრეფის შეესაფერისად არსებულ

მარცხანდებში განსაკუთრებით იშვიათია. ყველაზე მუდმივადი ქარხ-
ლი მესაფყოსის უკუგებდევნა ამ მდინარეებში, ისევე როგორც ბე-
რის გამოწვევებში, მესამე ენის გაქრობის უნარი
აიხსნას.

4. არმყოფი პრეზენტის "have got"

"Have got", როგორც ინგლისურში დარღვევითი პრეზენტ-
ია, მაგრამ როგორც სავსებით განმარტებულია, ქარხნადი დარღვევითი
როგორც პრეზენტის *have*. ეს უნდა იმ მდინარეებში, რო-
ცა ამას იშვიათად მოსდევს (I have got a book, I have a book-
-ინგლისურში) და იმ მდინარეებში, როცა მას მოსდევს to და
ინგლისურში (I have got to do it - ეს განსაკუთრებული მოსდევს.
ეს უნდა განსაკუთრებული). მესამე ენის, არ განსაკუთრებული ქარხ-
ნადი *have* და *have got* მოსდევს, როცა დარღვევითი გან-
მარტებული (I have got, I had). გამოდგომისა მხოლოდ ერთი
მდინარეა, როცა ქარხნადი მარცხანდის ყველა იმის მოსდევით, ზე რი-
გინდები რა აქვს: *have my have got. We had to*
leave him there მოსდევს *had* -ება. ეს, ინგლისურის სი-
ყვით, (op. cit., p. 53) არის მინდარსებობის (notional)
განმარტებითი *we must* -ის პრეზენტის. ეს განმარტების პრე-
ზენტის ფორმა. ქარხნადი მას დარღვევითი ან: "მისი დარღვევითი
მოსდევს", ან "ის აქ დარღვევითი" იმისა მოსდევით, ზე რიგინდ
არსებითადი დარღვევითი, პრეზენტის დარღვევითი, იშვიათადი,
როგორცა ეს პრეზენტის განმარტებულია. მაგრამ ზე უნდა ზე
იშვიათადი ფორმა: *We had got to leave him there* -აქ ი-
შვიათადი დარღვევითი უნდა დარღვევითი, ამიტომ ქარხნადი ან უნდა
"მისი დარღვევითი მოსდევს", ან კიდევ ზე განმარტებულია დარღვევითი
ას და დარღვევითი: "იშვიათადი დარღვევითი, იქ დარღვევითი". "ესა

ԺԼԵՆԻՆԻ ՈՒՅԵՆ, ՈՉ ԼԱՅՆՈՒՄԷ". ՈՐՄԱՆՈՒՆ ՆԻՇԱՆՆԻՆ ՆԴՐԱՆԴԱՐԱՊԵՏ,
Ե.Ո. ՇԱՐՔԻՆԱ "ՈՆ ՈՉ ԼԱՅՆՈՒՄԷ" ԱՉ ԲԼԱՐ ՇԵՈՐԸՆԵԱ:

6. ԲՆԻՄԻ ՅԵՐԳՅԵՐԹԻ ԸՄԹԴՈՒՄԵՆԸ ԲՈՆԱԼԱՐԵՆԵԱՅԻ:

ԵՐԵՐԸ ՇԵՐԻՆՆԵՅՅԵՐԸ

ԸՄԹԴՈՒՄԵՆԸ ԲՈՆԱԼԱՐԵՆԵԱՅԻ ՄԵՆԱԿՆԵՆԵՐԸ ԲՆԻՄԻ ՅԵՐԳՅԵՐԹԻ
ՅԱՐԺԵՐԱՐ ԵՄԿԱՐԻՈՒՄԷ ԵՎԵՐԻՈՒՄԷ, ՈՐՈՐԵ ՇՆ ԲԻ ԵՄԿԱՐԵՐԻ ԲՆԻՄԻ
(ԵՐԵՐԸ ԲՆԻՄԻՆ ՍՈՆՏԵՐԱՐ ԵՄԵՐԻ, ՄԵՐԻՆԻ ԵՄԵՐԻՆԵՐԻ ՈՐՄԵՆ-
ԵՐԵԱ) ՈՐՄԱՆՆԵՐԸ:

When you have left me - I am always angry
with myself for things that I have said to you - հԻՑ
ԲՈՆԵՐԵՆԸ, ԵՄԵՐԸՆԻՆ ԵՐԵՐԸՆԻՆ ԵՐԵՐԸ ԿԵՐ ՇԱՅՆ ՈՐՈՆՍԱՊԵՆ, ԿԱՅ
ԵՐԵՐԸ. ԱՉ perfect-ՈՆ ԵՄԿԱՐԸ ՇԱՐՔԻՆԻՆ ՄԵՅԱՆԻՑԻ
ՍՆՆԵԱ: ՅԵՐԳՅԵՐԹԻ ՈՐՄԱՆՆԵՐԻ ԱՉ ՆԱԿՆԻՆՆԵՐԻՆ ԿՈՐԵՐԸ ԿԵՐԸ
ՆՅԵՐԸ ԲՆԻՄԻ (ԲՈՆԵՐԵՆԸ ԵՄԵՐԸ ԲՈՆԱԼԱՐԵՆԻՆ ԵՐԵՐԸ ԵՄԵՐԸ ԵՄԵՐԸ
ԲՆԻՄԸ ԲՆԻՄԸ). ՅԱՐԺԵՐԱՐ ՈՐԻ ԵՎԵՐԸ ԲՆԻՄԸ, ՄԱՐԿԻ
ՅԱՐԺԵՐԻՆ ՅԵՐԸՆԻՆ ԵՄ ԵՐԸՆ ԲՈՆԱԼԱՐԵՆԸ ԲՈՆԱԼԱՐԵՆԸ ՄԵՐԸՆԸ-
ԸՄ ԵՐԸՆԸ ԵՐԸՆԸ ԵՐԸՆԸ ԵՄ ԵՐԸՆԸՆԸՆԸ ԲՆԻՄԸ, ԵՐԸՆԸՆԸ
ԵՐԸՆԸ ԵՐԸՆԸ, ՇՆ ԲՈՆԱԼԱՐԵՆԸ "ԵՐԸՆԸ" ԵՄԸՆԸ ("ԿՈՐ ԵՐԸՆԸ
ԵՐԸՆԸ", "ՇՆ ԵՐԸՆԸՆԸՆԸ ԵՐԸՆԸ" ԵՄ Ե.Ո.). ՄԵՐԸՆԸ ԵՐԸՆԸ ԵՐ-
ԸՄԸՆԸ ԵՐԸՆԸ: ԿՈՐ ԲՈՆԵՐԸ - ԵՄԸՆԸՆԸ, ԿՈՐ ԵՒ ԵՐԸՆԸ:

ԸՄԹԴՈՒՄԵՆԸ ԲՈՆԱԼԱՐԵՆԸ ՇԵՈՐԸՆԸ ՈՐՄԱՆՆԸ ԲՆԻՄԸ ՅԵՐ-
ԳՅԵՐԹԻ ԵՎԵՐԸՆԸ ԲՆԻՄԸ ԵՄԸՆԸՆԸՆԸ (ՇՆ ՅԵՐԸՆԸ ԲՈՆԱԼԱՐԸ
ԵՐԸՆԸՆԸ ԲՈՆԱԼԱՐԸ):

We shall start at five if it has stopped rain-
ing by that time - ԿԵՐ ԵՐԸՆ ԵՒՄԸ, ՇՆ ԵՐԸՆԸ

წევრები გადიდეს (ქართულში ნამყოფ წყვეტილი აქ მომავალ ძროს ვხედავ. ინტერესურობს აწმყოს პერფექტი აქ მომავალს ვხედავ, ისევე როგორც აწმყო საკმაოდ ხშირად მომავლის ატრია იხმარება ხოლმე).

6. აწმყო პერფექტი - სინც

მე წინაპაპებში აწმყოს აწ ნამყოს პერფექტთან გვხვდება სინც ("მას აქვს, რაც"), მაშინ ქართულ ლექსებში, როგორც წესი, ვიწმედო არა ღერმეობდა პირველს და ღერმეობდა მეორეს, არამედ, მე-საბამისად, აწმყოსა და ნამყოს უწვევებებს. ამის მიზეზი ისაა, რომ წმედო უწვევებებს, რომელიც ახლავდება ღერმეობითი პირველის სემანტიკას აწმყოსა და მეორეობითი მეორისას - ნამყოსა და, უკვე ამ დროისთვის საბუღებო ("მას აქვს, რაც") არის გამოხატული.

I never had robbery committed in my house, since I have kept it - ჩემ სახლში ღარალობა არ მომხდარა (მას აქვს), რაც ამ სახლს უნახავს.

I have had these impulses since I can remember - ეს მოგონებები მაქვს, რაც მეტი მახსოვს.

She had always, ever since she could remember, been intrigued by him - მას ყოველთვის, რაც მეტი მახსოვს, მეტი აინტერესებდა ეს კაცი.

მეორე ვხედავ ისევე გმნებს, რომელიც გამოხატულები არა უკვე დღეს, მოქმედებას, არამედ მოგონებებს, რომელიც გრძელდება. მე გვაქვს უკველები გამოხატულები გმნები, მაშინ ქართულში მოგონებების მსგავსი გმნებებში უნახავს ნამყოფ წყვეტილს და აწმყოს (იმა, რაც არის, "მას აქვს, რაც"...) უკველი იმ მომენტში, როცა ეს წყვეტილი აღნიშნული მოქმედება განხორციელდა: *Since I have*

[illegible][illegible]

Շորիցոթուտ մեղքը ուն ըրողս մինջմալութագ աշխարհու բանուն
 ժամբը տնայրդա եւելքը մեղքը, կապա մաս սկզբ ժամբը-
 մի "Շորից"-ն կտակ ունանս սեւալն (ժամբը մեղքը . ջերգ...) :

a light quick step pressed the gravel of the garden-path and in a moment a young man arising before them, had made his bow to Cecilia.

- ანტონიუზი სიძნისა უნებლად, ბუნის უკომბად სწრაფი მსუბუქი ნაბიჯებით გაიღმა და უნებ ნაბიჯი დაიწყო ანტონიუზის სხივით, რამდენიმე უკომბ სიძნისა და ნიწ, სუსტიდას დაუბაძრა.

მეძნისა და მსუბუქი ნიწიდან სიძნისა და ნიწი... მისი ნიწი სიძნისა და ნიწი, რამდენიმე სუსტიდას დაუბაძრა.

ანტონიუზი სიძნისა და ნიწი... მეძნისა და ნიწი, რამდენიმე სუსტიდას დაუბაძრა.

რუსულად, ანტონიუზი სიძნისა და ნიწი... მეძნისა და ნიწი, რამდენიმე სუსტიდას დაუბაძრა.

ანტონიუზი სიძნისა და ნიწი... მეძნისა და ნიწი, რამდენიმე სუსტიდას დაუბაძრა.

ანტონიუზი სიძნისა და ნიწი... მეძნისა და ნიწი, რამდენიმე სუსტიდას დაუბაძრა.

V. მ. გ. ნ. ა. პ. (future)

1. მომავალი წინასწარ მითითებით.

მომავალი მითითების გამოხატულებასთან დაკავშირებული წესები არაა მფარვე. ეს წესები, მარტალია, XVII საუკუნის ბოლოდან მომავალმდე მოქმედებას ემართება, მაგრამ მათ, ვინც XIX საუკუნეში, მანამდე და მანამდე არ იყავნენ (Curme, გვ. 256). ამიტომ ყოველი ინტელექტუალური დიპლომატიკა, რომლის დანიშნულებაც ამიტომაც ხშირად პარადოქსული შედეგების წინაშე, მათ არ ემორჩილება.

მითითების დანიშნულება (I ვ. - shall, II ვ. - will, III ვ. - will) უარყოფით მითითებით გამოიხატება. ეს შეესაბამება გვარსებას.

მომავალი წინასწარ ვარაუდად მითითების ფორმებს, როგორც იტყვება shall და will გვეჩვენებს გამოხატულებას: will პირველი პირის დანიშნულებასთან გამოხატულებასთან, მეორეს, გამოხატულებასთან, სწავლის (ასევე შემახერხებელი გოგონა მითითების გამოხატულება უარყოფით გამოხატულებით "უნდა" მითითებით გვჩვენებს. მეორე. ეს "უნდა" არ იტყვება. იგი გამოხატულებას სწავლის, მოვალეობას გოგონა და, აქედან გამომდინარე, განხილვისას, როგორც საუბრის I პირის ვახტა).

I'll send it to you next week - გამოხატულებით გვეჩვენებს პირის (ან შემდეგ პირის უნდა გამოხატულებით).

I'll never give my consent to that - ამათ არა-სოდან არ დაუთანხმდები (ან ეს ამბავი ჩემს დასაწყისს ვერ მიიღებ! ან იმ ჩემს დასაწყისს ვერ დასაწყის!).

მომავალი წინასწარ ("უნდა" * კავშირ. II) გამოხატულება შემდეგნაირად გამოხატულებით: ა) მას ვერ უახლოვდება უარყოფით მითითება-თი, ან უარყოფით მითითებით მითითებით მითითებით მითითებით ან ჩვენის სწავლის მითითებით განხილვისას უარყოფით: იგი მითითდება უახლო-

ჩვენ უარყოფით მსჯელობები მთელი მამიდან, მე გვინდა ჩვენთან რა-
ღაცის ანსტრუქცი, ან მომავალში რაღაცის ანტანოზიზაციისა უბ-
რაყობა. მაგალითად, შეიძლება უფროა: "სამედიკო ან უნდა მოგვცა",
მაგრამ ვერ უიჯობა: "სკოლაში ან უნდა ვიწყო", მე ან გვინდა
ბაზი გავესწავო იმას, რამე მოსცილებინო ეს პარტეზა მებმეღის
მეგობრობური, მეგობრული გაგნევევებობა. ბ) მას ვერ უბმარა
11-111 პირში მტყულებილ და უარყოფით ნიშანდებებში. მყოფადური
აჭრით (შეიძლება უბმარა მთელი კომპიო ნიშანდებობი: "სკო-
ლაში ჩემის უნდა ნახებო?" - სკოლაში ჩემის ნახებო?).

ვინაპრითი გრამატიკული საბუღებო (პარა კონსტრუქციისა
"უნდა" + კ. 11), ჩემილიც მყოფადის გაგნევევებისა უმცირესი გა-
მოხატვის საბუღებოს იძუება და ჩემილიც ამიტომი მეგობრული სი-
მეგობრობა შეიძლება ინტელისური *will* - ის / პირში გამოყენებას
მეგობრობით, არის მყოფადის, უფრო მეტად - პირებში ან მეგობ-
ის გამოხატვა კუთვნილებითი საბუღებობი: "ისე გაგნებო, ჩემი ინ-
ანო...", "ისე გაგნებო, ჩემი ნელი ვეღარ ანებო..." და ა. შ. ეს
კონსტრუქცია უარყოფითი მეგობრობის მიმართული უბეში გამოყენებობის
გამომხატვადი, სტრუქტურული უფრო "უბრადი" მეგობრული, ან
უბრადის ანტანოზიზაციის ინტელის. მისი გამოყენება ინტელისური *will*-
ით გამოხატული / პირის მყოფადის მეგობრობა, ამიტომ, მთელი
საბუღებო კონსტრუქციები შეიძლება და არა საბუღებო. მაგალითად,
*Don't you monkey with my Looloo girl, or I'll
tell you what I'll do* (O. Henry. *The Caballero's Way*)
- მე ვმამიზნებო ჩემ გოგონს ლულოს, თორემ ისე გაგნებო (ან: სა-
ბი ისე გაგნებო, ან: ისევე საბუღებო გიგო), ჩემი...

ჩემი მეგობრული და მეგობრივი პირში ანებობა *shall will*-ის -
მაგობრ, ესევე უმცირესი, მაგრამ უმცირესი მიმართული პარ-

საბჭოერული აქ სხვაა. 11-111 პირის მოქმედება მომავალში აქ მარტოა განიხილოს როგორც არა მისი საკუთარი ნებინა მთავარი, არამედ როგორც საკუთარივე, ნაბიჯები, როგორც სხვისადან და- პირების, ახლანის, მუქარის, გაფრთხილების შედეგი.

11-111 პირში გამოყენებული *shall* — ის ემოციური იერს, ამიტომაც სხვადასხვა ხორცი და მატერიალური ყველა ცალკეულ შემ- თხვევაში სხვადასხვა საშუალება უნდა მოინახოს მის შესაფერისად გამოცდილებისათვის (ძირითადად, ექსტრემი). განმარტებულ საშუა- ლადაც ვიხილავ ბრძანებების გამოყენება მომავალი ანგარიშის და- გიერ (*you shall pay at your convenience* — როგორც მო- გონებებმა, ისე გასაჩივრებ), მერვეა ისევე ის უკუნიშნობით გამოხატული მტკიცების ხმარება უარყოფით, როგორცაც გვხვ- ვთ ("ისე იქნება, რომ შენი მოწოდებული"... "ისეთი გახდება, რომ ადრევე მივიღო"...). ის, რაც მისი სტილისტური ღირებულების შესა- ხებ იმეცა / პირთან დაკავშირებით, აქაც ძალაშია.

შენიშვნა: გვითხრობს ვხვდებით ინტელისტიკალურად ვნას და საკუთარი ინტელისტიკალური შეფასებებს. ამერიკაში, როგორც ცნობილია, სამივე პირში *will* იხმარ- ვდა.

იგივე ემოციური, ანუ მოპალური მიმართება *shall* და *will* — მხედრი მხედრის გამოყენებას უარყოფით ნიშნავებში- ში იხდება და კომპრომისი. როგორც კომპრომისი საქმედება მომავალი იმით, რომ კომპრომის, ღუკი კომპრომისებში ემოციური იერს და არა მხოლოდ როგორც მნიშვნელობას, მერვე პირში *shall* ან *will* შეიძლება უნდა იქნეს იმის მიხედვით, ღუ როგორც მატერიალური უნდა იყ- თოს მოსალოდნელი პასუხში (*Curren, op. cit. p.258*)

აქაც ჩვენ, ზოგჯერ, სპარსეთის უფასო სახლის ან პირადების
შესაძლებლობას მისი ღვაწლისათვის შესაძლებელი (მუშაობა, შესა-
ვსაობის) მიხედვით:

Will the ice bear? - ყინული გადებს?

The hall will seat five hundred - დარბაზი 500 სურს
დაიჯდეს.

Will ჩვეულებისა

Will გამოხატავს ჩვეულებრივ მოქმედებას, უპირობო
მსვლას, როცა ჩვეულება ურთიერ ბასილასა და მიმდევრობის შედე-
გად (ივსპერსონი, სტ. შრ., 240). ეს მოიცავს ჯერ უფრო ძველი და
საშუალო ინტელსუიზმს. / ზნის ეს მოქმედება შედეგად იქცევა.

Sh. HV. V. 2. 59. We grow like savages, as soldiers will
That nothing do, but meditate on blood.

- ჩვენ მხედრობით ვხდებით, როგორც ჯარისკაცები სრულიად, როგორ-
ც სიხლის ღვრამე ყოველს მისი აზრების აკრძალვით.

ასევე შეიძლება გამოხატოს ანგარიში უფრო ხშირად იმდროინდელი
გამგებობის, ჩვეულებრივობის აღმნიშვნელი დეტალები საშუალო-
ბედში ("სრულიად", "იქნის", "ხელმე"), იმდროინდელი ანგარიშის და მიმდევრობის
გამგებობის მიხედვით, როგორც ეს გამოხატოს ანგარიშის სრულიად ("აქ-
ლამი ისე ან დაუწყებელი, ურთიერ იქნის ან შედეგად").

Will + ინფინიტივი ანგარიშის

ა. როგორც ურთიერთობის will + ინფინიტივი მიმდევრობის ანგარიშის
ან გამოხატვის ანგარიშის (ივსპერსონი, სტ. შრ., დვ. 241).

fools will be fools still - სულაცნო მანც სულაცნო რჩებონ.

ამ შემთხვევაში, ე.ი. როცა გამომავალია მგაგრი, "ანდაზური" ყველაზე, ესეცაა მუდმივი კონსტანტა ანდრეას და მგაგრი. მაგრამ როცა ასევე მგაგრი ადრე არ არის და will თბება მხოლოდ სურვილის ადრე, ესეცაა ანდრეას კონსტანტა.

Sh. Aldo. I. 1. 117. I wonder that you will still be talking, Signor Benedick; nobody marks you - მიკვირს, ამდრეც სულაცნო, სინიორ ბენედიქტი! ხომ ხედავ, არაფერ ყურადღებას არ გაქცევს! (მარკინ. გ. გაჩეჩილდის).

ეს აქ ფრანგი გაკრძედას, საყვარელს გაყვანილი ხარ მგაგრი-ცნობილი ჭრბიდან კონსტანტა ჭრბიდან გაყვანილი, მაშინ მუდმივი მგაგრი კონსტანტა: რაღა არ გაჩეჩილდის, სინიორ ბენედიქტი? არაფერ ყურადღებას არ გაქცევს!

will + ინფინიტივი კონსტანტა რაღა რჩება სურვილის გამომავალი ანდრეას. ეს უფრო ხშირად ურთიერთ ნიშანდებებში, უფრო მგაგრი:

McB. He will not be commanded - მას არ სურს, ვინმე უბრძანებდეს.

will + ინფინიტივი აქვს მნიშვნელობა და მათთან მგაგრი-ყვარელს მუდმივი გამომავალი სტილისტური ელფერი (და ეს მუდმივი-ვიცა), როცა მუდმივი მათს გამომავალს (მათს მიერ ნაბიჯ სი-ყვარელს) უბნა. მაგალითად, he fairly turned his back and - we will not say fled... he trotted away - მან მათთან მუდმივი მუდმივი და, - ჩვენ არ უფრო, განაღ (ან ჩვენ ვერ უფრო განაღ) - იქნება განაღ.

b. shall

ბიბლიის ძველი იმედიანური ლიტერატურა, როგორც უკვე ვთქვამდეთ (Wycliff) მიერაა შესრულებული, იესავერსენის ცნობით, shall იხმარება ბიბლიის აქსონოლოგიის ყველა პირში ლათინური მსოფლიოს შესაფუთსად, ხოლო will აგრეთვე ყველა პირშია ლათინური სოლო -ს (მსურს, მიიღოს) შესაფუთსად, ღმერთსა ავტორსა ვინა გულისხმობს, რომ ასეთი ხმარება ლიტერატურული სკოლის სათესებურებას ასახავს და არა საერთო ენის ნორმას. მიუხედავად ამ უპასუხებელი გარემოებისა, ეს ხმარება (shall - ისა) ბიბლიის ტექსტის დიდი გავრცელების გამოცხადდა III და II პირში მსოფლიოს საბერიში (solemn) ნათესაობისგანგებობისათვის, როგორც სტილისტურად მკვეთრად გამოიყოფა, უფრო გვიანდელ ავტორებთანაც.

For nation will rise against nation, and Kingdom against Kingdom and there shall be famines and pestilences... (Mathew) - (მათე 24.5) ჩამოვთვალოვს ნათესაობა ნათესაობა ღმერთსა და მკვეთრად მკვეთრად ღმერთსა, და იყვანენ სიღმიერში და სრუდნი და ძვრანი ადგილ-ადგილ (ახალი აღთქმა. მთლიანი, 1963, გვ. 58).

Sh. H.VIII. She (Elizabeth) shall be a patterne to all princes, living with her and all that shall succeed... Saba was never covetous of wisdom... - იგი იქნება მასპრობი ყველა უფლისწულისა... ვინც ახლა ცხოვრობს და იმხორებს ქვეყნად იქნება. ეს წარადი სული მკვეთრი იქნება, ვინა არ უფროდ არსოვს ღმერთსა (იგულისხმება საბეველია გვიანდელი. იხ. ბიბლიის სიმბოლოები...)

You shall sign a statement, that it was all utterly false, and the poor girl shall have it. Եղբոր ջրա մահմերթը եղբո (ան մահմերթը եղբո) Եղբոր ջրա, հոգի յո ցըրալուցիո Եղբոր, Ե Սահմարմա Եղբոր ոս ջրա հոգիարհո (ան մահ հոգիարհո):

ეს *shall* . გამოთავის უარპყველობას, გამოძიონარებს .
 კონს დეცინდონ, იგი უარჯუარ გამოთავის უარპყველობას:

I am determined she shall have no cause to complain
 - ეს გამოთავის დავის, რომ მას ჩივილისთვის საბაბი არ უკონ-
 დის.

Just indefinite-ის . შემდეგ რაღაც შემთხვევა-
 რების უარონის დრო, *shall* . იყავდა *should-არ*
pa will - would-არ, . მათგან: *He says I*
shall fail - ის ამბობს, რომ მე საშუალო ვარ გამოთავის.
მაგონი He said I should fail - მან ჟეა,
 რომ მე საშუალო ვარ გამოთავის (გამოთავის).

He says he will return to-morrow -ის ამბობს,
 რომ ხვარ გამოთავის. *He said he would return to-morrow*
 მან ჟეა, რომ ხვარ გამოთავის (გამოთავის). ამ დროის-
 მან გამოთავის უარ პყველობა, რომ, გამოთავის საშუალო ვარ
 მყოფის გამოთავის პ არა გამოთავის გამოთავის, აქ
 მსჯელობა მხოლოდ *shall - should*, *will - would*
 მონაცემების, რა *shall* პ *will* მონაცემის რაღაც მონაცემ-
 ვარგობისთანაა გამოთავის.

გამოთავის საშუალო, რომელიც უარჯუარ გამოთავის ამ
 დროის (*shall*, *will - should*, *would*), . დროის ა-
 რისაა იმდროის გამოთავის საშუალოსთან - მხოლოდ ამდროის,
 რომ შემთხვევა მას არა მარტო ანალოგიური, არამედ იმდროის უ-
 ვარგობა. უარჯუარ, ისევე როგორც იმდროის, ეს მათგან მონაცემ-
 გამოთავის მონაცემის რაღაც გამოთავის, მათგან გამოთავის მონაცემის
 მყოფის რაღაც დროის, საშუალო, მონაცემის გამოთავის
 გამოთავის (*shifting* . დროის დროის) მარტოს

(უბრძოლავ, ზოგჯერ; *should hear. Curme, op. cit. p. 252*) -
 მან ხმას გაუგონა, რადიო მაღივებს ან გაუგონა. მაგრამ მაგნიტოფონი
 უკვე. მაგრამ უბრძოლავ, როგორც ზრუნავს ან რწმუნებულის გამო-
 ყვადრის: "მან ხმას გაუგონა: მუცელზე ან გაუგონა!".

შეინიშნება: აქ აღარ ვაჩვენებთ ისეთ შემთხვევებზე, როცა
 წარსულში მოხდენილი ამბავს გაუგონა ან მაგნიტოფონი
 გასმულ ნიშნულზე სხვადასხვადასხვა სახით:
 "მან ღვთა, ხელო მთელი" და ა.შ.

მოუხდრავს ამ დროს მსგავსებისა როგორც ერთიანი მანერებზე-
 რბონს უბრძოლავს, ისე მისი პარტეზაში მანერს ან შეინიშნება
 ინტენსიური "მოხდრავს წარსულში", ანუ *should*, *would* - ნიშნ.

კონსტრუქციები (He said he would go ზრუნავს. იხ.
 გვინა), ღვთა აქ ერთიანი მანერებზე უბრძოლავს და *shall*
 და *will* ანუ მანერა, კონსტრუქციები, შეინიშნება და
 მოხდრავს უბრძოლავს ასეთივე "უბრძოლავს" კონსტრუქციები ("ღვთა, რადიო
 წარსულში" ზრუნავს. იხ. გვინა). ეს ინიშნება, რადიო უბრძოლავს "უბრძოლავს"
 კონსტრუქციების: ვინაიდან ღვთა უბრძოლავს მკვერთა, უბრძოლავს ინტენსიური
 "უბრძოლავს" კონსტრუქციების: იგი უბრძოლავს ინიშნება, უბრძოლავს
 ინტენსიური და წარსულში ამბავს "განმარტების", ზრუნავს პერსონაჟის
 ღვთაპარტების დაგონის უბრძოლავს მანერაში შეინიშნება.

ბოლოში ინტენსიური *will*-ს -- ზრუნავს ესეის და ამ შემთხ-
 ვეში იგი დიდი მოხდრავს მნიშვნელობის მაგნიტოფონი, კონსტრუ-
 კციები ინიშნება, პარტეზა პარტეზა ხდრავს ეს, სპაჟ *will* ან უბრძოლავს
 ინიშნება, ღვთა და მაგნიტოფონი პარტეზა, სპაჟ *will* უბრძოლავს მკვე-
 რთაჟს უბრძოლავს ინიშნება. *Will*-ის ეს კონსტრუქციები მნიშვნელო-
 ბას ინიშნება მკვერთა ღვთა, რადიო ამბავს ანგონიშნება უბრძოლავს
 ზრუნავს ან შეინიშნება. ამიტომ, ღვთა ეს კონსტრუქციები კონსტრუქციები

„...“ მიზანშეწონილი იქნება ფორმების, რეზიუმე ბრძანებრივი (მხატვრული) ხასიათი კომენტარის ან საფორმის.

ეს მუშაობა კომენტარი ბრძანებრივი ძალა ან კომენტარის მიხედვით კომენტარის მიხედვით. იმ შემთხვევაში, ეს კომენტარის მიხედვით კომენტარის ან იქნება იმის სრულ განმარტება, რომ კომენტარის ბრძანებრივი მიზანშეწონილი განმარტება იქნება მკაცრად აღიარებული, მხატვრული ანუ იქნება უნდა განმარტება ფორმის მიხედვით და ინტერპრეტაციის მიხედვით იმის მიხედვით მნიშვნელობა სხვა (ლექსიკური) საშუალებებით გამოხატვის (იხ. გვირგვინი ამხატვრული).

3. მუშაობის აღმართის გამოხატულება

მუშაობის ახალი აზრით კომენტარის მიხედვით კერძო ხსენის ამტკიცება: ან იქნება იმის, რომ, ეს კომენტარის მიხედვით, მის მიხედვით კომენტარის მიხედვით მკაცრად აღიარებული (იხ. რეზიუმე მუშაობის მიხედვით) სინტაქსში (იხ. მრ., გვ. 258).

This will be your language, 9 supports - ეს კომენტარი ხატული იქნება (ან: კომენტარი ხატული), მე მუშაობ.

კომენტარის მიხედვით ეს კომენტარის სინტაქსური გამოხატულება კომენტარის მიხედვით. ანუ მუშაობის აღმართის კომენტარის მიხედვით: რა იქნება ახლა? - იქნება კომენტარის მიხედვით. რამდენი მუშაობა იქნება? - იქნება იქნება. ამიტომ ინტერპრეტაციის ამტკიცების მიხედვით მუშაობის მიხედვით მუშაობის მიხედვით, რომ ეს კომენტარის მიხედვით უნდა მუშაობის მიხედვით იმის, რომ ეს კომენტარის მიხედვით - მუშაობის კომენტარის მიხედვით - სინტაქსური ანუ მუშაობის მიხედვით - ან კომენტარის მიხედვით, რომ ეს კომენტარის მიხედვით - მუშაობის მიხედვით მუშაობის მიხედვით. ეს კომენტარის მიხედვით.

საპ ის გმნება, რეზილიც უფრო მკაცრად უნდა გამოიყენებ, უფრო
 რეზილიც და რეზილიც, მაშასადამე, უნდა და საშუალოდ დას-
 რეზილიც მკაცრად ადრე უნდა უნდა დასრულებს და უნდა
 მკაცრად (მაგალითად, "იქნება", "უნდა", "იქნება". ნება იქ-
 ის ანა ეს ამბავი? - ვიცი). მაგრამ ამ კრიტიკიზმში (პრო-
 ცესს აღნიშნავს გმნა, ან მკაცრად) უფრო მნიშვნელოვანია უმე-
 რილი, როგორცაა თანამედროვე აზროვნება პრაქტიკული პარამეტრები
 გმნებისა ისევე, რეზილიც მკაცრად გამოიყენება საპილიც ადრე-
 ცესს გამოიყენება და ისევე, რეზილიც მკაცრად ეს უნდა ანა
 აქვს. იქ, სადაც მკაცრად უნდა იქნება საპილიც ადრეც ადრეც
 მკაცრად უნდა იქნება, აქვენი ცხრილისთვის აქვენი არ არის, მაგრამ
 მას უნდა უნდა: ინტელისთვის დასაბუთებული კონსტრუქციისა
 მკაცრად საპილიც კონსტრუქციისა და მისი მითითება, ანაშენებელი,
 ძველი საპილიც კონსტრუქციისა მაგრამ საპილიც
 SR.HIV.BIV.II.16. I was once of Clement's gun where I think,
 they will talk of mad shallow yet - უნდა
 კონსტრუქციის საპილიც უნდა, სადაც მე მაგრამ, ანაშენებელი
 უნდა საპილიც (ან: იქ ანაშენებელი საპილიც იქნება. ან:
 მკაცრად ამბავს მაგრამ იქნება).

It is late and my father will be getting impatient at my
 stopping so long - ანაშენებელი და მკაცრად
 კონსტრუქციის იქნება, რეზილიც (ანაშენებელი, როგორც...).

ანაშენებელი სრული საპილიც მნიშვნელობით. ამ მკაცრად
 (future perfect) უნდა საპილიც ანაშენებელი. მაგრამ აქ
 მკაცრად მის უნდა უნდა ანაშენებელი. როგორცაა მკაცრად
 ანაშენებელი გამოიყენება will-სა და shall-ს მკაცრად ანა
 ანაშენებელი ინტელისთვის (write), ანაშენებელი (have written),

მალევე ასევე მუდმივი აღმართის ღრუ გამოხატვის, ეს აღმართი მარ-
სულში მიმდინარე ამბავს ეხება და არა აწმყვეთი მიმდინარეებს ან მ-
რავალთა მიმართობის: (მკაცრად ივსპერსონიდან, გიგ. მრ., გვ.
264-5).

My earliest acquaintances will not have forgot-
ten the eagerness with which I laboured - ჩემი ძველი
მეგობრებს დაუწყებელი არ შეუძლებს (ან: უსიმართლე) ეს სიბავრობა
ჩემიგანაც მე უმრავლესად.

გარდა ამ ინტონაციის კონსტრუქციის გადმოცემის რამდენიმე
ჯერ არსებობს:

ა) მუდმივი "ქრმა" და "ყრფნა" მინდობისა, ჩემიგანაც უძველეს
უბნებში გვარის ნამდვილ ძროხის მიმართება. "დაუწყებელი არ შეუძლებს"
იხ. (1).

ბ) ხორციელობის პირველი, ანაბიდან ეს მხარეთი მარცხედან
"მიმავალი მარსულში" ან "მომავლის მარსულს". მიმავალი აქ აღმართ-
ის გამოხატულება, აქ მისი (გ.ი. "მიმავლის") მარსულში გადამდის
კი ამ აღმართის მარსულში გადამდის ნიშნავს.

მიმავალი (მიმავალი) - მიმავალი (მიმავლის მარსული), რაც
უძველეს "აღმა, მიმავალი". (2) Ruth will have changed - ჩემ-
ი უმრავლესობა (ან: გამოცვლილი იქნება).

გ) ჩემი პირველი საშუალებების კომბინაციით: "ქრმა" და "ყრფა"
მიმავალი მინდობის დასაბუთება ხორციელობის პირველში ("შეუძლებელი", "იქ-
ნებობა") და მის უძველეს უბნებში გვარის ნამდვილ ძროხის მიმართება.
(3) You will have heard of it - ეს გამოჩენილი გაქნება.

ამ საშუალებას უწყვეტად იმ მდგომარეობაში, ჩემი ინტონაციით
future perfect - ი გამოხატავს მარსული მოქმედების
აღმართის არა აწმყვის პირობიდან, არამედ მარსულსავე ჩემიგანაც

გოცამას გულისხმობს. "მკვირვებელი არ ექნება" - "უხსნება" (1).

ბ) მა, ჰუმანსკი, ჩვენ მივიჩნევთ იქნაობა საშუალებების - future perfect-ით გამოხატული მიზანშეწონიანებას - მისთვისაც ან განსაზღვრავს. How will Dobs have taken it? - როგორ მიიღებს, ნება, ამას რომ? "ნება" რომ არ ექნება, ჩვენ ვარ განსაზღვრავთ; აქ შესაძლებლობაში ვფიქრობთ ნება (როგორ მიიღებს? ვინ ეს სურს ვინ მიიღებს?) ან მოქმედების არსებობის მიხედვით გამოხატული (როგორ მიიღებს, რომ, ექნება, ესა და ეს პირობები შეიძლება შეიქცევიან), ეს ნებადარი მოქმედების ნებადარი აღმოჩენილი შეიქცევიან.

მიხედვით სწავლი (future perfect) გამოხატულია მიხედვით პირობებში მსახიობები (ივანოვიჩი, ივ. შ., 265), სპეც იგი მოქმედებს და რომის, ვფიქრობთ შეიქცევიან კომპიუტერის გამოხატვის. ესეცაა მარტინი ამ შეიქცევიან ივანოვიჩი ხორციელთა პირობებს ამ აღმოჩენის სხვადასხვა ხორციელთა გამოხატვის სივრცეში ჩვენებრივ (ე.ი. არსებობა) მიხედვით რომელიც კომპიუტერის. (Darwin) A great stride in the development of the intellect will have followed, as soon as the half-art and half-instinct of language came into use; for the continued use of language will have reacted on the brain and produced an inherited effect. And this again will have reacted on the improvement of language. - ინტელექტის განვითარება რომ მიიღოს გამოხატვის (ან: ვინაა ვინაა... რომ გამოხატვის), როგორ ხორციელთა მიხედვით ის მიხედვით იმისთვისაც და მიხედვით ხორციელთა, რომელიცაც ვინაა ვინაა, როგორ იმის გამოხატვის მიხედვით გამოხატვის მიხედვით ვინაა და მი-

მითხრობს ყველივედგის, ჩემილიყ მემკრთრეობაში ტაბატრეობა. ეს კი, მათის მხრივ, ხელს შეუწყობდა ვინის კაუზიკრმესებას.

ინტელისტისაგან უარჯულის, საბრბოე ანმეოე მახმარნი მტრფობის მხრე, ასტუავებს ჭინევენისა, ჩოი ამ შემიხვეუაში ატბაოების მარ-ვენებელი სხვა სოფევენის ხმარებას ვრიოის. ეს უარჯულის ალოქემა ჩოგორეს კამეორება, ჭეფეოტეობა. მატალიზა, ყუბაე ჭეფრს და იშტა-ზაე იხმარება: "მე მტრნი სამი იქნება", "ჯოტო, სამი იქნება" და სხვა ამტვარნი. უამბობი მხლოე: "სამი იქნება". ინტელისტისა კი ამ-ე უარ მემიხვეუებში ატბაოების ხარისხის კამმსაბლოქედი იქსოკოი საშუალებების კამოფენება ტრამაფიკულის ჰარალოტრბა უჭოი მუნებრი-გია.

VI. მითხრობი სრუი (future perfect tense)

ეს მტკრითი მითხრობებს ისეო მთქმეობაში, ჩომილიყ სასრუებუ-რი იქნება რაფაე ტაქევეუი რჩეოსათვის. I shall have completed my task by the evening - მე ჩვ-ში სამიშუაო სატმოსათვის კამბაქრებელი მთქნება (ამ მუკებ მუსფაე: ჩვი სამიშუაოს სატმომივე მთქრებში).

ჩოგორეს პერფექტუი რჩო, მტრფაე სრული ანმეო სრულსა და მამ-ყო სრულთან ვრეონებება და ვრე სოსტმას ქმინის. მისი უარჯუაე მარტმინისას, ჩოგორეს ამ ჯეფეი მემუაილი მტკრითი (learn), პირ-ვედი ყოველისა, ტატუახსუნებება ის მტკრითებში, ჩომილიყ ინტელისტის პერფექტის სხვა მტკრითებში კამოტეყამის ყველავე მტეი ტრამაფიკუი მითხრობიო, სახელობრ, ჭურმეობიოები - პირველი და მტრე. მატრბი ჭე ჭურმეობიოი პირველი მათისი მითხრობიო მტ-მაკებაე მემსაფევი-სება present perfect-ს და ჭურმეობიოი მტრე - past perfect-ს, future perfect-ს ასეოი მესაფევილი

საბუნებო რჩეული მიზანშეწონაა გამოსახატო იმ მოქმედებას შიგნით:
future perfect ინგლისურში იხმარება მხოლოდ "რჩეული"
 ვარიანტი (*choice, accurate language*); სასაუბრო ვარი-
 ანტის ვარიანტად ჩვეულებრივად "განმარტება". ეს, კერძოდ, სწო-
 რად, არის უკანასკნელი რჩეული "სწავლული კანდიდატების" შეფასე-
 რა ანუ კერძოდ განმარტებული; მაგალითად, შევსებულად ეს არ
 ეტყობა: ეს რჩეული განმარტებული მოქმედებებიდან ზარდაცობილი
 კომპლექსი ან არის მნიშვნელოვანი, მაგრამ მათი ამოცანის განმარ-
 ტება მარტივად გამოიხატება: მოქმედებები არსებობს (მარტული, ეს
 სიმარტული მოქმედებაა რჩეული სამომხმარებლობის მსგავსად აღნიშვნა-
 მა და განმარტება ხელის აღნიშვნა მხოლოდ მიღებული).

ინგლისურში ასევე საშუალებებია: ა) მომართვის პრეფიქსის გამო-
 ტყობის მსგავსად კომპლექსი, როგორც იმ განმარტებები, რომ სიტყვა-
 ზე ჩვეულებრივად და ზარდაცობილი პოლიტიკური მნიშვნელობისა და
 მარტივი.

I shall have the work finished (და ანუ finished
 the work) before you return - ესეუბან ანუ მომხმარებელი
 მომხმარებელი სიტყვა-სიტყვა იხმარება: საშუალო განმარტებული მოქმედება.

ბ) განმარტების ცენტრული საშუალებების გამოყენება: I shall be
 through with this work before you return - საშუა-
 რად მომხმარებელი მომხმარებელი (ან უფრო მნიშვნელოვანად: საშუალო მომ-
 ხმარებელი).

გ) სხვა რჩეულები: ანდრეას, მუდგონის, ანდრეას პრეფიქსის გამო-
 ტყობა: He is standing there reasoning out the steps to be taken
 when the fog lifts ანუ: will lift ანუ: has lifted -
 ეს რად და განმარტების მარტული, ჩვეულებრივად გამოტყობის, ჩვეუ-
 ლად გამოტყობა (ანუ: მომხმარებელი გამოტყობის, ანუ: მომხმარებელი გამოტყობისა-

მავე).

ჩვენი ღრმადი განხილვის მიზანია, უმჯობესად შევხედოთ ღრმადი სარგებლობის მიზნის მიხედვით შესაფუთის მასალების ხარისხს ("მისკა" და ა.შ.) და შევადაროთ ("მისკა", "მისკა" - შენი მისკისთვის ყველაფერს მივრჩევით-და სხვა).

ბ. ა ს ვ ე ჯ ზ ი

ინტელისტის ყველა რჩეული აქვს ჩვენი, ასპექტის მიხედვით განსაზღვრული ზოგადი: სასარგებლო (ხარისხი, ზრდილობა, *termi-*
native) და პრაქტიკული (*pragmatic*).

ინტელისტი ასპექტი და უმჯობესი ასპექტი უნდა და იგივე, არა, არის. "ასპექტი" შეგარ ბოლოში უნდა, - იმდენად ბოლოში, რამე მას შეიძლება ზრდილობითი გამოვლენა უნდა უნდა. საფუძველი, რაც ამ უნდა-ასპექტი უნდა სასარგებლო უნდასავე მივყავართ რჩეული, ისეა, რამე აქ ინტელისტი უნდასავე სხვადასხვა სახის განხილვა: მაგრამ ჩვენი-ღრმადი ეს სხვადასხვა სახეები და რა ნიშნითაა არსებს უნდა უნდა მივრჩევით-ღრმადი, ეს საფუძველი სხვადასხვა უნდასავე სხვადასხვადასავე რეალური. ამიტომ უნდა უნდა მივყავართ ასპექტური ინტელისტი მივრჩევით მივრჩევით იმ-ღრმადი, და ისე მივრჩევით, ზრდილობა.

უმჯობესი ასპექტი სრული და უმჯობესი მივრჩევითი განხილვის გზის მიხედვით. იგი უმჯობესი რეალური მივრჩევითი და უმჯობესი ზრდილობის განხილვის მიხედვით გამოვლენა (ზრდილობა, გამოვლენის არის, იმ. ა. მივრჩევით, უმჯობესი, გ. 280-283). მაგრამ ზრდილობა და უმჯობესი უმჯობესი უნდასავე საფუძველი ასპექტური ინტელისტი სხვა ისე უნდასავე მივრჩევითი ზრდილობის, საფუძველი ასპექტური არის, მაგრამ უმჯობესი განხილვის მიხედვით (ზრდილობა, ზრდილობა, ზრდილობა, ინტელისტი), განხილვა, რამე რეალური უმჯობესი არსებობს სხვა

ასპექტური ტარებას, კერძოდ, ტარება მტკიცებებს მიხედვით. ეს ტარება დოკუმენტებს წყვეტილი და უწყვეტელი მოქმედების ტარება-ში (ა.ე. ტანდონის ფერმინოლოგიის), ანუ მტკიცება პირველი სერიისა და მეორე სერიის პერიოდისაში. პირველი სერიის მტკიცებები, კერძოდ, უწყვეტელი და კატეგორიული პირველი უწყვეტელი მიმართის მიმართული არის. მეორე სერიის მტკიცებები - წყვეტილი მიმართისა.

ასევე ტარებას იმეორისაში ტარებად მტკიცების პირველი რი-რი მიმართულია აქვს. იმეორისაში მტკიცების, მეორეული კონტრას-ტის, არაა სხვა ვარი, მაშინაც ჩემი მტკიცების ვარიანტი - წყვეტილი და უწყვეტელი. ეს კონტრასტის მიმართების სახე დაედა ჩანს (ერე-ბად ხდება იგი და მტკიცება, დასრულია და არა, ტარებადულია და მო-მტკიცება და ა.შ.), მაშინ მტკიცების ასარტებად მტკიცება ვარი მაშინ ჩანს: ან წყვეტილი, ან უწყვეტელი. ამასთან ჩემი იხმარს, ეს მის ნებად მიმართულია არაა (მაგალითები აქ არაა მოცემული. იხ. მემი და კუბი).

იმეორისაში ასპექტური დისკონტინუიტის გამოცემის დეკლარაცი-ის ტარებას ასპექტური დისკონტინუიტის მიმართისაში ტარებადულია ანა. რეალური მოქმედების და დეკლარაცი მიმართების ტარებადულია სისტე-მაში მოცემული მიმართ და და და ასევე დეკლარაცი, ჩემ ვარი ტარ-მაგალითი "დეკლარაცი" ვარი დეკლარაცი არაა?

ტარებაში, ჩემივე კუბი დაედა, ტარებადული და დას-რეკლარაცი მოქმედება. კუბი - დაედა, კუბი - დაედა, კუბი, კუბი, ვარი დაედა (დეკლარაცი მიმართის, ჩემ ეს ტარება იმეორ-საში არსებული არაა ვარი ასპექტური მიმართისაში დაედა. არ იმეორ-ვარი). და დეკლარაცი პირველი და მეორე სერიის მტკიცება (მაშინ უ-წყვეტელი - მაშინ წყვეტილი) და პერიოდისაში, იგი დოკუმენტებს, უარი მიმართ, ისევე მოქმედების ტარებაში, ჩემივე რეკლარაცი დაედა

შავისაშვად, ჩოგორც პრეკსი (ესაა უწყვეტილი მოქმედება. ჩოგის
დაბნეა და ჩოგის გაშვება, ეს ჩვენ არ გვაინფერესებს), მეორე
მხრივ კი, ისეადაში, ჩოგორც ჩვენ გვაინფერესებს მის მიღი-
ნობაში, ჩოგორც ჯამი დახარჯული ძროსა, ენერგიისა და, სავრდო,
განვული მრეშისა (ესაა წყვეტილი მოქმედება. მიაღწია ეს არა ამ
მოქმედებამ ავთის მიშანს, ე.ი. მოცულა ეს არა მუდგი, ეს ჩვენ
არ უიცი, მაგრამ უიცი, ჩამი იგი რადაც გარკვეული ძროსი მონა-
ეშეშა მოხვსებული). მაგალითად:

უწყვეტილი: ბაჭა, გორჩა, ამბობა, წერა.

წყვეტილი: ბაჭა, დაბაჭა, იორა, ღვია, წერა, დაწერა.

ინტელისში გერმინატული და პრეგრესული ასპექტის გარკვე-
ვანისაბედება ჩოგორც დაზმოდება მოქმედებისა, ჩოგორც დასრულებუ-
ლი მიღიისა, ჩოგორც მოცული (დამდელი, actual) ჭაჭისა -
პირველ შემხვევაში და ჩოგორც მიშინდარისა - მეორე შემხვევაში.
გერმინატული ასპექტი: Last saturday I worked (terminative
effect) in the garden - გასული სამაშის მაღი უმეშავა (ან:
დათმუშავა, ან: უმეშავა).

პრეგრესული ასპექტი: Last saturday I was working in
the garden when he went by - გასული სამაშის მაღი უმე-
შავა, იმან ჩამი გარეშა.

ამგვარად, ამ შემხვევაში გერმინატული ასპექტი worked-
ისა გარეშავიდა და წყვეტილი, ხოლო პრეგრესული ასპექტი - უწყვე-
ტილი. ამ კონკრეტულ მაგალითში ეს სარგების ერეშავაში შესაძლე-
ება.

ამ ენის წყვილი მაგალითების მიხედვით შეიძლება გავარჩივს მ-
ბეჭდობა, ლექსის ინტელისის ასპექტური გარკვევა, მიახლოება მ-

ინი, იგივეა, რაც ქარაჯისთვის სამახსოვროდ უწყვეტად-
 ღიოდის პანორისპირა და რთი, მათხაპაძე, ინგლისური ასპექტური
 გარკვევის ჯეროვანი დეიდება ქარაჯში გრამატიკურივე სამუშაოდ.
 მაგრამ ეს მთავარი იქნება მისი. საუბრე ისაა, რომ ინგლისური ფერ-
 მინათური ასპექტის სემანტიკა უფრო ჭარბად, ვიდრე ქარაჯი წყვეტ-
 იდა. იგი წარმოადგენს, მისი ჯამის სახით, უწყვეტად მიქმედ-
 ბას და არა მხოლოდ ისებს, რეალურ წარსულს ეკუთვნის. აქედან გამ-
 იყობინაობა მესაძღვრება, რომ ფერმინათური ასპექტი ჯერებს ყვე-
 ლა მისი უკლებლივ, რეალურ ეს დღეს ინგლისურში გვაქვს - წარსულსა.
 ანტიფორმა და მუდმივად - და ყველა მინას, რეალურ მოქმედების,
 ისე მდგომარეობის გამომხატველს. ქარაჯში კი წყვეტილობა დეიდება
 მოქმედებას ახსოვდებოდა მხოლოდ წარსულში, მაგრამ არავითარ შემთხ-
 ვაში ანტიფორმა. ჯერა ამისა, წყვეტილობა, მათხაპაძე, წყვეტილო-
 ბა-უწყვეტილობის პანორისპირა ქარაჯში დეიდება გამომხატველი იქნას
 მხოლოდ მდგომარეობის მინასთან, კერძოდ, პრეცედენტის (და არა
 მდგომარეობის). ამგვარად, ქარაჯი წყვეტილობა-უწყვეტილობის გარკვე-
 ვას ინგლისური ასპექტების გარკვევასთან ახლოდებს მხოლოდ ერთ ნიშა-
 ნი - მრავალად გამოწვევა მოქმედების აღნიშვნა რეალურ ჯამისა, მის
 მდგომარეობაში და მოქმედების აღნიშვნა, რეალურ პრეცედენტს. მაგრამ
 ინგლისური ასპექტისთვის (ფერმინათურისთვის) ეს მხოლოდ ერთ მდგომ-
 არეობა და ინგლისურში ასპექტთა გარკვევას მხოლოდ ერთ-ერთი და არა
 ერთადერთი ნიშანი. რომ ეს ასეა, ამას ინგლისურ ასპექტთა მნიშვნე-
 ლობის დემონსტრაცია განხილავს პატარა მუხრანს:

We were wearily trudging along the hot dusty high-
 way but we all expected to be resting in cool clean
 beds before midnight - პატარა მოვარჯიშები სხად
 მტკიან მათხაპაძე, მაგრამ ყველანი მოვარჯიშები, რომ კერ კლავ მუხ-
 რანში გრილ სუფთა ღვინოებში უწყვეტი.

յն ամ յոհեցէցեցին յահալսքս զարեւելոյն յիշատակն Լաւրալըն
 իմ ցոյցողոցս այ ըստման ձերմոնապալն անշէյթն խորն (expected
 to rest... in beds), ըստն ժողովանին յոնմարտն ևրջն ան-
 շէյթն խորն արեւելոցն: "... Եղբայրոց, իմ Եղբայրմեր ը-
 ցնընն իշխեցնորոց": ամբարս, այ ընդունշոն իմ անշէյթն ըն-
 ու յո անար յարկոնսնընն յիշատակն Երմանդոն Երմանարեւելոցս, իսկ յահ-
 շէյթն ընդունդոցն-ընդունդոցն Երմանարեւելոցս անարեւելոցն, ան-
 շէյթն ընդուն, իսկսկ իշխեցն անարեւելոցն-անարեւելոցն Երմանարեւ-
 ընդուն ընդունդոցն:

Իսկ ընդունշոն անշէյթնն անարեւելոցն անար անարեւելոցն,
 այ յահալսքսն յոյց յիշ ընդունդոցն անարեւելոցն անարեւելոցն
 ընդուն. այ ձերմոնապալն անշէյթն խորն անարեւելոցն իշխեցնըն-
 ու, անարեւելոցն անարեւելոցն անարեւելոցն, անարեւելոցն
 ընդունդոցն անարեւելոցն "ընդունդոցն" ու անար, իսկսկ յահալ-
 քսն ան յոյցս անարեւելոցն անարեւելոցն. I get up early -
 ան անար ընդուն, dog's bark - անարեւելոցն անարեւելոցն;
 water runs downhill - անար անար անարեւելոցն (անարեւելոցն ան-
 անարեւելոցն անարեւելոցն "անարեւելոցն" յոնմարտ, իսկ անարեւելոցն
 անարեւելոցն անարեւելոցն անարեւելոցն անարեւելոցն անարեւելոցն
 անարեւելոցն անարեւելոցն անարեւելոցն անարեւելոցն անարեւելոցն,
 ամ անշէյթն "անար" անարեւելոցն անարեւելոցն անարեւելոցն ան-
 անար անարեւելոցն յահալսքսն անարեւելոցն անարեւելոցն անարեւելոցն:
 - "անար ընդուն", ըն յոհեցէցեցին անարեւելոցն այ անարեւելոցն անարեւելոցն
 անարեւելոցն անար, անարեւելոցն, անարեւելոցն անար անարեւելոցն,
 ընդուն անար ընդունշոն անշէյթն անարեւելոցն անարեւելոցն անարեւելոցն-
 ու, անարեւելոցն յահալսքսն անշէյթն անարեւելոցն անարեւելոցն անարեւելոցն-
 ընդուն անարեւելոցն անարեւելոցն անարեւելոցն անարեւելոցն:

აქამდის ჩვენ ინგლისური ჟურნალისთვის სპეციალურად
 განსაზღვრას პერიოდური გზის უპირატესობა, ვ.ი. (*Curme-ის*
მიხედვით) მოგვყავდა მისი მნიშვნელობა სხვადასხვა კონტექსტებში
 და მისი სარგებლობა. მაგრამ უფრო მრავალმხრივი და უფრო ჩაუხრია მის-
 სი ღირებულება მნიშვნელოვნების დახასიათება მისი მარტივად -
 პრაქტიკული - ასპექტის მნიშვნელოვნებაზე შევიკისპირებით. მისი
 მთავარი და უპირატესო მნიშვნელობა - ჩემი იგი გრძელ არის ფაქტის
 საფუძველზე გამოცხადებული საჭიროება, განსაზღვრული პრაქტიკ-
 ტული მოთხოვნის უწყვეტად ყურადღებას, - მას იმის წყალობით აქვს
 ჩვენი გრძელ, იგივე ინტერესი, რომ მის გვერდით გაჩნდა და არსებობს
 მთელი, - სხვა სუბიექტური და მნიშვნელოვანი ფორმები, რომლებიც
 მართლმართლ პრაქტიკის აღნიშვნის ფუნქციას იტარებენ.

პრაქტიკული ფორმის "აღმწერლობა" ძალიან აქვს და ამ საფუძველზე
 უკმაშო იგი უპირისპირდება ჟურნალისთვის ასპექტის ფორმის, ჩვენი
 მიზნობრივ სარგებლობას. მაგრამ, ახ ჩვენ უმთავრეს *there he comes* -
 ეს მთელი ფაქტის კონსტატაცია; მაგრამ ახ უმთავრეს *he is coming*
down the road : - ეს უკვე აღმწერა (კერძო მარტინი)
 და არა კონსტატაცია. უკმაშო სარგებლობა ამ სხვაობის მიზნობრივ სარგებ-
 ლაობაზე საფუძველზე გამოცხადდება: უწყვეტად, მართლმართლ სხვა-
 დასხვაობის დაფიქსირება, მონიტორინგის და სხვა. მაგრამ (1) უკ-
 მაშ მთელი (2) აქვს, მთელი, უკმაშ მთელი.

We are tramping over the hills, and reading, and
writing and having a restful time - გრძელ და უკმაშობა,
 უკმაშობა, უკმაშ, გრძელ და უკმაშობა.

უკმაშობა ახალი ჩემი უკმაშობა დახასიათო, კერძო სიტუაცია, ეს მთ-
 ელი ფაქტის მონიტორინგის გამოცხადება იქნება. მაგრამ ახლა პრაქტიკული
 ფორმის ხმაზე, უკმაშ ფაქტის მარტივად აღმწერა, ისევე,

հոգեհոգի քծնական պնդում, մայրամ, ամենամեծ քրեապ, մասին "քրեական
կոմիտեի մեմորանդում".

Մահապառիկ ամ ճշմարտության փորձերն ընդունելով և անհատական
կենտրոնական փորձերով, մարտական, օրհանգիստի լուրջ փորձերով և
մեծագույն ճիշդությամբ, որի ճիշդագույն փորձերով մարտական
լուրջ փորձերով և փորձերով և փորձերով "մահ"-ում, հոգե-
հոգի ամեն փորձերով և փորձերով փորձերով: "մարտական, փորձ-
երով, փորձեր և փորձերով փորձերով".

Մահապառիկ ամ ճշմարտության փորձերն ընդունելով (փորձերով
և փորձերով), փորձեր փորձեր, փորձերով փորձերով, "մարտական
փորձերով փորձերով".

ամենամեծ, այ ամ հոգի ամ ճշմարտության փորձերով փորձերով
ամ ճշմարտության փորձերով և փորձերով փորձերով փորձերով.

Մահապառիկ ամ ճշմարտության փորձերն ընդունելով փորձերով
փորձերով փորձերով փորձերով, որի փորձերով փորձերով փորձերով
փորձերով փորձերով փորձերով, փորձերով փորձերով փորձերով,
փորձերով, փորձերով, փորձերով, փորձերով փորձերով փորձերով,
փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով,
փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով,
փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով -
փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով -
փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով -
փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով
փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով.

Even when a little girl she ran (used to run)
after boys - մահապառիկ փորձերով փորձերով փորձերով, փորձերով
փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով, փորձերով փորձերով. Even
when a little girl she was always running after boys -
փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով. (փորձերով
փորձերով փորձերով, փորձերով փորձերով փորձերով փորձերով).

ინტერეს უბედავთ, გრამატიკული საშუალება ინტელისტის ჭარბი-
ნახელი და პრეგრესული ასპექტის ამ ემიგრირი განსხვავების გამო-
ხატვისა უარყოფი არა აქვს. შევედრეთ იმეორე ექსპერტის საშ-
უაღმდეგო ემიგრირების ეჭვების მიღწევა: ბერის შესაფუძნის ღარ-
მანში და ამ საშუალებათა არხმარებთა სიმშრალის, ღირსი ღირსი-
ურების თაბეფერების შექმნა პირველისაში: "რედასა ჰაგარა გო-
გო იყო, მამონაჲ კი ბეფების ღებნა სრვერთა (ან: ... იყო. ან:
ბეფებს დასრვერთა ხორცი)".

შენიშვნა: ამ ღარში, მარტალი, გამოყენებულია სიტყვა-
თა რიგი, ანუ გრამატიკული საშუალება პირველი
და ბერე ინტელისტი უარმანის შესაფუძნის უარ-
ყოფი ჭარბების განსხვავებლად. სიტყვათა რი-
გი, "რედასა (იხ) ჰაგარა გოგო იყო" და "ბეფებს
დასრვერთა ხორცი" უფრო მშრალი, ღირსი, ემი-
გრირი მიმდინების საზარალი, უფრო რიგი: "ჰაგარა
გოგო რი იყო" და "სურ ბეფებს დასრვერთა" (რიგის
გამოწვევით ეს სხვადა, ე.ი. მინაპრებში სიტ-
ყვათა რიგის რიგის და რიგის მიმდინების აღიშნე-
თა რეგრესი ემიგრირი და რიგის არა, ეს საპირვე-
თა შესაფუძნის საშუა და ამ მიმდინების მიმდინების
განხილს ჩვენ ვერ შევადგენთ). მაგრამ ეს გრამ-
ტიკული საშუალება ეჭვების ემიგრირებისა და მშრ-
ლი ღირსების განსხვავებას მინაპრებში გოგო-
და და ამდნად მას ინტელისტი ემიგრირების ას-
პექტური და პირისპირებით გამოხატვის სარგება შე-
საფუძნისა ვერ მივიჩნევთ.

1. აწმყო და პრეგრესი. Present continuous-ში ყოველ-
თვის იტყვიან, რომ "აბლა" (now), რეგრესი ამ შემთხვევაში მი-
ეჭვო მიმდინების, უარმანობის მარტალს აღნიშნავს (იხსენებენ, ე.ი.
მრ., გვ. 181). Present continuous -ს ხშირად აბლას გარეშე

მნიშვნელოვანი საბავშვო (subjoinct), რომელიც შეიძლება იყოს
 უბრალო სიტყვა (მაგალითად, still) და ჭრამა (clause
 მაგალითად, when I entered). ამ შემთხვევაში მნიშვნელოვანია არა
 აქვს, ზუ რომელი რეალური დრო - უფრო ხანგრძლივია, რომელსაც
 preterit-ი აღნიშნავს, ზუ უფრო მოკლე, რომელსაც continu-
 ous-ი აღნიშნავს - მოქცევა მხოლოდ წინადადებაში და რომელი და-
 მოყოლობაში.

He was breakfasting when I entered - იგი საუზ-
 მობდა, მე რომ შევედი.

I entered while he was breakfasting- მე შევედი, ის
 რომ საუზმობდა.

ასევე შემთხვევაში (ძირითად გამოყოფილი წინადადებათა ხმაურები-
 სან) პრეზერტივის და past continuous-ის გამოიყენება
 უბრალო გადმოცემის ურთულში დევნილი და უწყვეტი დამოყრდნობა და
 რისპირება (მა უკუნი? შევედი. - რას შევძლებო? საუზმობდა).

2. "კონსტრუქციის" დროები გამოიყენება მოგვარეობის დრო-
 წინადადებაში შემოქმედ, ანუ განმარტებულ მოქმედებასაც. ამ შემთხვე-
 ვაში მუდმივება საერთო, უფრო ჭარბი დროული მოხატვით (ანუ, რომელი
 ივსპერსონი უნდადებს, ძირითად "ჩარჩო" (frame): ის გრძელი
 "ახლა" და გრძელი "მართლ", რომელიც მოქმედება შეესაბამება) და ის
 მოქმედების მომენტის (მოკლე "ახლა" და წარსულის ურთი წარმოქმნი),
 რომელიც მოქმედება ხდება. მაგალითად, I am writing eve-
 ry morning at the time he usually comes - მე უფრო
 ხორბე ყოველ დღეს, ის რომ მოდის (ივსპერსონი, სიტ. მრ., მ. 182).

I was writing every morning at the time he
 usually came - მე უფრო ხორბე ყოველ დღეს, ის
 რომ მოდიოდა (ხორბე). ან: ყოველ დღეს, ის რომ მოდიოდა (ან: მოვი-

5. *ბოგჯერ ჩვეულებრივ წინადადებაში past indefinite-ისა და past continuous-ის* . დაპირისპირება შეიძლება გამოიყენებოდეს შემდეგი სათესურთი გრამატიკული ხერხით: *Grigo ate this and that, but he hardly knew what he was eating.* ინიცი უამრავი *ყოფ-ყოფას* (აწ: *ყამა ყოფა-ყოფა*), მაგრამ მან ზოგჯერ არც იცოდა, რას ჭამს (აწ: *რას ჭამდა*). ანტი "რას ჭამს" ლექსი უამრავი მისაღებელი "რას ჭამდა"-ს მაგიერ გამოიყენებოდა წინადადებაში დასავლეთი ფაქტის "გამაგრებოდა" ახლანდელ წარსულს რაღაც მომენტის მიმართ და ამით შემოკლებს ვიზუალური კონტაქტი (იხ. ბეზი), როგორც ინიციული *past continuous*-ით გამოხატული უშუალოდ, უშუალოდ ფაქტთან მიხედვის ვიზუალური კონტაქტი დასავლეთი განხილვა.

6. *Past continuous-ის* გამოყენებისას პირის პირისშეხების გამოხატულებას - *soon after* და *next moment* - შემდეგ, როგორც ივანეშვილი აღნიშნავს (გვ. 183), ამჩნევია ინიციულობა ბოლოში "already" (გვ. 183).

The next moment she was tapping at her husband's dressing-room - ინიცი შემდეგ იხ (გვ. 183) სათესური ვიზუალური კონტაქტი კარს უკავშირდება.

შედეგად ინიცი უამრავი ფაქტის აწ სათესური შემდეგ იხ (იხ. ინიციული ვიზუალური მიმართება დასავლეთი მომენტის გამოხატულებას), მაგრამ უამრავი ფაქტის ხილვა აწ სათესური-ბეზი, რადგან ასეთი სათესური-ბეზი ინიციულობის ინიციული ინიციული ხერხით: ინიციული ამოღებულია რაღაც გამოხატული მომენტის, როგორც ინიციული აწ სათესური ხილვა (ი.ი. კონსტანტინი), არამედ აღნიშნავს. აწ, დასავლეთი, ასეთი: რადგან ინიციული, როგორც... იხ ვიზუალური კონტაქტი სათესური... და ა.შ.

საფუძვალს, რადი ასეთი კონსტრუქციის ქარხანისათვის საკმარისი
ბუნებრივი იყოს (სწრაფი დამუშავებით, ჩვენ ჩრდილოეთურ ქარხანა
პრობლემა ასეთი კონსტრუქციის მიმართებით არ ექვემდებარება). ეს იქ
კომპლექსი, ისეთი სარგებლობის გზითა შეიძლება შექმნილი. მაგრამ ეს არ ნიშ-
ნავს, რადი ამჟამად კონსტრუქციის ამოცანა უარსაყენებია. ის ქარხანის
გრაფიკული ნახევარს არ ეძინება დამუშავება და ამოცანა, რეგულარული-
ბადი კარგი, შეიძლება დაშვებული იქნეს:

7. Present continuous-ის გამოყენების ერთ-ერთი
საშუალებას ქარხანაში "ფონი" ბინის გამოყენება დასაძინებლად კომი-
ტაბლი, ჩრდილოეთი სარგებელი "ბი" ერთის. მაგალითად, he is
having good time - ის კარგად გრძელდება, - ის კარგ
გრძელდება.

იგივე საშუალება შეიძლება გამოიყენებოდეს past continuous -
ის ბინისათვის - He was having good time - ის კარგ
გრძელდება, ის კარგად გრძელდება.

დამატება: ამ საშუალებას ეფუძნება ბინისათვის, ეს ბინისათვის
დაქვეს კონსტრუქციის: in + ing - ბინის ფონი
(ივსახსრების მიმართებით):

The door was in constant banging -
კარგი სხვა გამოყენებით იქნებოდა და იხსნებოდა, ამ
კარგის გამოყენებით ფაქტობრივად გამოქვეყნდა, ამ. კარგი
გამოყენებით მიმართებით იქნეს.

ამ საშუალებას გამოიყენებდა ქარხანაში შემოსუ-
რისათვის. მას ფაქტობრივად ბინისათვის ექვემდებარება. კარგი
ამისათვის, იგი ფაქტობრივად ბინისათვის, რადი სხვადასხვა ნიშ-
ნის და არა პირდაპირ (მაგალითად, დამუშავებისათვის
"ბუნებრივი გრძელდება, მაგრამ არა დამუშავებისათვის"
"კარგი მიმართებით იქნეს").

11. პერფექტი და ნამყოფი პერფექტი (perfect, past perfect).
 აწმყო სრულის (present perfect) ფორმიზაციის და პრეტერიტუმის
 დიფერენციალური განსხვავება და პრეტერიტუმის პრეტერიტუმის
 დიფერენციალური განსხვავება და პრეტერიტუმის პრეტერიტუმის
 დიფერენციალური განსხვავება.

(1) He has collected much evidence against her —
 ა) მან დღემდე საბუთი დაგროვებდა მის საწინააღმდეგო, ბ) მას დღემდე
 საბუთი დაგროვებდა მის საწინააღმდეგო, გ) მას დღემდე საბუთი
 აქვს დაგროვილი მის საწინააღმდეგო (ამ სამი ფორმის მიხედვით
 ადრევე, ეს დიფერენციალური განსხვავება. იხ. გვერდი "პერფექტი").

მაგალითი (2) He has been collecting evidence against her—
 ა) მან საბუთები აგროვებდა მის წინააღმდეგ, ბ) მას საბუთები უგროვებ-
 დია... გ) მას საბუთები აქვს დაგროვებული... (აქვე სამივე ფორმის
 განსხვავება არსებობს იმავე ფორმის მიხედვით, რაც (1)-ში).

როგორც ვხედავთ, ფორმიზაციის და პრეტერიტუმის ასპექტის დაპირ-
 კრების მიხედვით აქ უნდა გამოვყოფოთ პრეტერიტუმის და პრეტერიტუმის
 ფორმის, ანუ სრული და უსრული ასპექტის ფორმის დაპირკრების მიხედ-
 ვით, როცა present perfect ნიშნავს უწყვეტობას და მდო-
 ნად, როცა ის უწყვეტობას ნიშნავს პრეტერიტუმის. მესამე ფორმის
 ("მას აქვს მიღებული") ინტელექტუალური დაპირკრების გამოხატო-
 ლა ენობრივი კონსტრუქციის ("მიღებული" და "დაგროვებული")
 დაპირკრების.

იხილეთ (იხ. გვერდი, გვ. 192) პერფექტის კონსტრუქციის გამო-
 ყენების სხვადასხვა დიფერენციალური განსხვავება:

1. perfect continuous — ს ახლაც გრძელდება
 პრეტერიტუმის პრეტერიტუმის სიტყვა ან გამოთქმა, რომელიც არ გამოხატავს
 ამ მომენტისთვის ("all this day etc...").

(1) They have been laughing at Mr. Marlowe's mistake this half hour - ადრე ნახევარი საათი მჩ. მარლოუს შეცდომას იღიწნამ.

(2) I have been talking incessantly all night - მუდმივად ვილაპარაკებდი მთელი ღამე (ან, მთელი ღამის მუდმივად ვილაპარაკებდი).

ჭრეკობის არხარების მიხედვით, present perfect-ის მესაყვასა, ამ მაგალითებში ისაა, რომ აქ ინტენსიური present perfect-ი რი მიხედვით მისი სემანტიკის იმ მხარის წყარობით, რომელიც უარყოფს ჭრეკობის არა აქვს (ინტენსიური მიხედვითის წყარობით) რა არა მისი სემანტიკის იმ მხარის წყარობით, რომელიც ჭრეკობის აქვს (რეგრესიული წყარობით).

2: Perfect continuous-ს ან ახლავს ირის, ხანგრძლივობის აღმნიშვნელი სიტყვა ან გამოთქმა, მაგრამ იმდროინდელა "ახლა", "ეს დროს" (recently, just now).

(1) I have been making some little trifling observations which have interested and perplexed me much... პატარა-პატარა დაკვირვებები უარყოფით ("უკეთეს", "უარესეს", ღვირვით ვინაა, რომელსაც შეიძლება პრევენტი პუნქტის), რომელიც გამოკვეთს რა დამაინტერესებს.

- It is plain still that he has been drinking - მაინც ცხადია, რომ იგივე უსვენს (ან "უკუპავს", ღვირვით ვინაა ვინა, სადა პრევენტი გვხვდება. იმდროინდელა, რომ იგივე ახლა მისი რეგრესიული, სინთეზური მისი ამჟამინდელი ვითარება).

3. Perfect continuous-ში მკითხველი იმდროინდელა მკითხველს დასტურებდა - I have been reading Calderon without you. I have read the „Cabellos de

სსუ-ის ასპეკტით: Not considering in how different a circle she had been just seeing him - ამ დამატებით-
 ნიშნა, ამ უკვე ხშირ ნიშნა მამულის სხვაგვარ ნიშნა ვინაა ("ვინაა"-ს
 რით სრულია ეს უსრული ასპეკტის დარღვევის შედეგად მომდინარეობს,
 უსრულის თანამართლება: "ვინაა" ამ ნიშნადამდე მათივე მიზანშეწონი

აღივრება ჩვეულებრივ სრული ასპერტისა):

Եթր մերձեցնու մերկ, հոգորկ մարտնադրուքն քառանկ, Գրեմ-
 րեմ քառանկը ընդ ընդառնալու: Կարող ընդառնալու մեծ քառ-
 անկը մերձ ան մերձեցնու ընդ ընդառնալու, *Just perfect continuous* -
 Գրեմ Կրեմ քառանկը ընդ ընդառնալու:

2. 359336300: What had Kitty indeed been doing with herself these six weeks?

- Դուք չպլանավորե՞լ, ընդհանուր առմամբ, ինչպես կհաղթե՞ք իրենց:

აქ ლენინგრადად მივრჩენს ხმარებას ლენინგრადის ივერბოდა; ეს მუ-
დისმეტყველები მინდა რომელიმე სკოლაში მივყავართ. ესვე მინდა ივერბოდა მუ-
დის მინდა მინდა მინდა, ეს მინდა მინდა მინდა მინდა მინდა მინდა მინდა მინდა
მინდა მინდა.

«**ԵՄ** **ՆԱԾԻՄ** **ԻՄԵՅՈՒՆ** **ՅՈՒ** **ՎՐ** **ՆՈՒՅԱՐԴԷ**, **ՎՐԱՆԻՔ** **ՇՈՐՇՈՐԻՆ** **ԸՆ-**
ՈՐԴ, **ԸՆԻՔԵ** **ՅՈՒ** **ՆԱԾԻՄ** **ՉԻՄԵՎԱԼԻ**, **ՉՍ** **ՈՐԻՍՉԵՄՍ**, **ՐՈՐ** **ՆՈՐԵՄԲԵՐ**
ՎՐԵՄՍ **ՅԵՐՍՅԵՎՈՒՅՈՒՆ** **ՆԱՐԱՆՈՒ** **ԸՐՈՂ** **ՅԵՐՍՅԵՎՈՒՅՈՒՆ** **ՇՎԱՇՎԱ-**
ՆԱ. **ՆԱԾԻՄ** **ԻՄԵՅՈՒՆ** **ՅՈՒ** **ՎՐԵՄՍ** **ԻՐՈՒՆԻՔԱՆ** **ԸՎ** **ՎՐԱ** **ՆԱԾԻՄՍ** **ԻՐՈՒՆ-**
ՔԱՆ **ՄՈՐԻՆԱ** **ՇՈՐԻՆՈՒՆ**».

3. Յոգադր past perfect continuous-ով մեղմեցնելով ընդհատականությունը, ընթացիկ և անցյալի միջև ընկած ժամանակահատվածը ցուցանելով:

(7) He had been smoking a cigarette. Now he threw the end of it into the grate and rose from the bed where he had been sitting.

- պսմբը ֆաներոսն ընդհատ, սեւ մամշո ծխահուն օրոտորով բա-
ժանորթա կարողութիւն, հոմըլէքայ սմբն խան ոգը:

შენიშვნა: ბაშკირ ენაშიც არის ბუნებრივად იმპერფექტის გამოყენება past perfect continuous-ის. --- გადმოვიყვანე, გადმოვიყვანე, გადმოვიყვანე, როგორც იმპერფექტი უბრალოდ, backshift-

ted perfect in the indirect speech (უკან გასაწველი პერფექტი ანაპირიკაში მდებარეობდა). ამ შემთხვევაში წყვეტილის ხმა წმა ჟერმეოზილი მუიონს მაცოიწ მამეოში მომპარი მოქმედების (წინარე მოქმედების) "გაწმეოზი-ის" შედეგად ცოცხალი ემოციის გამოხატვის მიზნით (იხ. გვირე პრეობე მსჯელობაში).

They told me that they had been musing very much upon what I had discoursed with them - მაი მოხმეს, რი მუიონი იფიქრეს (უფრე მესერე ცოგი-კური იქნებოდა - ეფიქრათ) იმაზე, რავედაც მე მაი ელს-უბრე (უფრე მესერე ცოგიკური იქნებოდა - მესაუბრა მაი-თან).

მომაჰარი და მომაჰრის პრეჰეჰე

ა. პრეგრესიული ასპექტის ფორმას მომაჰარე პრეოში, ისევე როგორც სხვა პრეოში, უნარი მესწვეს, რი მოქმედებას მეფი პრეოლი განსაზღვრელობა მომნიჭის, ე.ი. იგი პრეის უფრე ეიწრეო მემოსაზღვრე მომკვეთი მომავლის. მას უბრელი მომაჰრისაგან ასხევეებს განგეოზილობა (სქემატურად რი უფქვაი), ანუ მოქმედების მარეო-ცენა როგორც პრეესისა, რიმიის ვრეო განსაზღვრეული მომენფი ჩვერ ეჰინგერესებს.

(1) I shall be having breakfast in a minute

- ვრეი წუთის შემდეგ საუზმის ჟამაში ეიქნებო (ან სასაუზმე სუფრას-თან ეიქნებო, ან სხვა გზით: საუზმე პრეეჰეჰე მევნება).

(2) I shall be writing in my study if there is

any more news -ჟე ეიქნე ასალი ამმაჰე მოჰოდა (იყოფა, რი), ებინეფეჰე ვარ (ან ებინეფეჰე ეიქნებო).

როგორც ღარემაწებოპან პაჰემახე, future continuous -ს გაპროექტო ხოლმე უსრული მინაარსის გმნიო მომაჰარე პრეოში. ყველაზე

ხშირად და ნორმალურად აქ სტატუსი, ანუ მდგომარეობის აღნიშვნა-
ლი გზის გამოყენება ("ვიყავი", "ვიყავი" და ა.შ.), იმდენად,
რომ საჭირო დროისათვის გზის მატარებელი უარყოფითად სხვა
გზის ვიზუალიზაცია, როდესაც მას სტატუსი შენარჩუნებული აქვს, რომ ამ
გზით დროული მოხდასი შეუძლებელია ("კარგიველი ვიყავი" და არა
"კარგიველი ვიყავი", რომელიც ადგილობრივად ადგილობრივად).

ეს გვინდა დროული შენარჩუნება და გზის აღნიშვნის მნიშვნელო-
ბა მთლიანად შეუძლებელია, მაშინ შეუძლებელია სხვა საშუალებას
მივმართოთ, მაგალითად, დროისათვის დაუგეგმავად: "ეს ახალი ამბავი მო-
ვდა, კარგიველი ვიყავი და ვიყავი (ან: ვიყავი ჩემს)".

ბ. ივსკანსკი აღნიშნავს, რომ იმდენადვე future conti-
nuous -ს აქვს უფრო ახალი მომავლის მნიშვნელობა, ვიდრე უბრალო
future-ს და მაგრამ უბრალო, ახალიველი მომავლისა, ვიდრე უბ-
რალო present continuous-ს მომავლის აზრით (სტ. 202, გვ. 202).

people will come - მოვიდნენ (ან ახლა, ან მოვიდნენ)

people will be coming - მოვიდნენ სადა, სადა მოვიდნენ.

people are coming - მოვიდნენ, ადგილობრივად მოვიდნენ

ან.

ესევეა ეს ნიშნის ან ნიშნის. ამდენად კონსტრუქციები
ან უბრალო მომავლის უარყოფითად, ან, ეს ადგილობრივად, აღნიშნავს
საშუალებებს მივმართოთ.

ბ. მდგომარეობა future continuous-სა, ისევე როგორც
ეს საერთო ახალიველი მომავლის (იხ. გვ. 202 "მდგომარეობა"), ადგილობრივად
საშუალებების აღნიშვნის გამოყენება აქვს ახლის უარყოფითად ფუნქციონირება.

You probably will be having a dinner-party to-day.

- დღეს უბრალო სადღესასწაულო ფუნქციონირება დაუგეგმავად (აღნიშნავს).

ცვალება). Future perfect continuous, რჩეოვს უნებ-
 რთა, უფრო ზეოვრეუდა არსებობს ენაში, ვიძრე პრეტერიტუალა და ამი-
 ჭოი მას აქ არ შეეძებოი.

შენიშვნა: რჩეოვს რამდენჯერმე აღნიშნავს იესპერსენი (სიგ.
 შრ., 213 და აქრე), კონკინიუსის ჭოვში პიბი-
 აში ზეოვრის არ იხმარება, მაგრამ არა იმიჭოი,
 რეი ეს ჭოვში სტოიოსტურა შეფერილია პიბი-
 ისაზვის შეუფრებელი ვიჭერი (პირიქი, ესენი
 სტოიოსტურა ნეიჭრალური კონსტრუქციბია), არამ-
 ეო მათ სოტრიალა და, აქედან გამომიონარე, სი-
 თამის გამო.

მარტოვანო მიხეილაძის ასაქაო

გარდა ძირევი ასპექტური დაპირისპირებისა (ჭერმინაჭერი-
 პრეტერიტული), ინტოისტში გამოქყოფენ კიდე "მერე ზოვანი მიქმი-
 ეების" ასპექტს - point action aspect, რევილიე ე.წ.
 ინტრუსიულია და ეფექტურ ასპექტს მიოქავს. ამ ასპექტის, რე-
 ჩო მესამე იქენობის გამოქყოფა მემოი განხილული ჩრის კვერპვე არაა
 მკაყრი: პირველი იხიჭოიბა - პრეტერიტული ზე ჭერმინაჭერი ასპექტი
 - მიოქავს, პირიქიში, მინის ყველა ჭოვმას, ზეოქა ასპექტის გრ-
 სავერის კრიჭერიქიბის მერპავისას მსჯელიბაში შემოიის არა მარ-
 ჭო ჭოვალური გარჩევა ამ ჩრ ასპექტისა, არამეო სემანტიკური.
 ასე რეი, მესამე "ასპექტისაპიმი" კუჭენილი ჭოვში პირველი ჩრის
 განსავერისაზვის გამოსაყვენამელი კრიჭერიქიბის მიხეპოთ რევილი-
 ბე ამ ჩრეაგანს მიეკუჭენება. მაგრამ, ყოველ შემახვევაში, ჩვენი
 საკიხისაზვის მნიშვნელიბა აქ იბას აქვს, რეი, რჩეოვს სემანტიკუ-
 რი იქენობა, მერეოილავანი მიქმიეების ასპექტის არსებობა ინტოისტრ-

მე ფაქტია. ეს არის მშენის ფორმალა და ფორმალა გრძელი მინარსის
სავესები რეალური და მნიშვნელოვანი ნიჟანსი, რეზილიუ უარველი
მეორემენიისაგან სათანადო ყურადღებას მოახილს.

ინტერსული, ანუ დაწყებითი ასპექტი განსაზღვრება რეგრეს
ყურადღების მიპყრობა მოქმედებისა ან მოცოზარეობის დაწყებაზე.
ამას გამოხატვის რამდენიმე საშუალება აქვს:

ა. სიტყვების ხმაზე, რეზილიუ, საუბრისა, გმრება, მა-
გრამ მათი ფუნქციის მიხედვით დაკავშირ კონფერენცებში კვადრეტირ-
ბული რეგრეს ინტერსულიობის გამოხატული მუშაობი გმრები (*ingre-
ssive auxiliaries*) მნიშვნელობის სხვადასხვა ნიჟანსები: *begin,
commence, start, start in; start out, set about, set in*
და სხვა... (*Curme, op. cit. p. 262*). მაშ მოსდევს
ინტენიტივი, გარეუნიუმი ან პრეპიტივი.

When we scold her she begins to cry - როცა ვუ-
წყრებო, გორის იწყებს (ან: ვუწყრებო, აგორდება ხორბი).

It is beginning (ან: starting) to rain - წვიმის იწყებს
(ან "წვიმდება", აუპრდება).

*As soon as the flood was over they sat about
to repair (ან: repairing) the damage* - როგორც კი წყალი და-
ლო, ისინი დაიბანდნენ დასწორებას შეუდგნენ.

It sat in to rain - დაწყდა (ან წვიმა დაიწყო).

როგორც ვხედავთ, ინტერსული მნიშვნელობის გმრები, რეზილიუ
შეიძლება "დაბნელება" კვადრეტირებაში მივსეს, უარველი მეორემენიის
რეკავარა: ან მეორემენიის სრული, პირდაპირ (ვ.გ. მეორემენიის რე-
გრეს სრული რეკავარი მნიშვნელობის მქონე სიტყვა - დაიწყო, და-
უბნდა... ეს სიტყვები საუბრო მნიშვნელობით საკმაოდ გიჟი საშუალები

[illegible][illegible]

Ծ. ՈՐՇԵՐՆԱՆԵՐԻ ՄԵՐՈՒՄԵՐԵՆԻ ԲԱՐՈՋԱՐԵՐՈՒՄ ՈՍՅ, ԴՈՒՅ
ՈՐՇԵՐ ԵՐ, ՅՆ-ՅՆԱԿ ՆՐԱ ՄԻՈՐԵՆՆ, Յ.Ո. ՈՐՇԵՐԵՆ, ԴՈՐՈՐԴ ՄԵՐԵՐԵՐ ՄԵՐՈՒՄ-
ԵՐՆ (ՆԱՐՈՋՈՒՄՆ) ԲԱՐՈՋԱՆԵՐՆԱ ԵՐ ՄԻՆԲԱՐ ԲԱՐՈՋԱՐԵՐԵՐԻ ՈՐՈՋՈՒՄՆ
ԵՐՈՐԵՐԵՐՈՒՄՆԱ. ՅՆ ԲԱՐՈՋԱՆԵՐՆԱ ՆՅՅՈՒՄՆԱՆԵՐԻ ԲԱՐՈՋՈՒՄՆԵՐԻ, ԼԱՆԵՐ-
ԵՐՈՐ, ԵՐՈՐԴ ԵՐՈՐԴ "to be about", "to be on the point of"
ԲԱՐՈՋՈՒՄՆԵՐՆ, ՅՆՆ ԲԱՐՈՋԱՆԵՐՆ ԵՐՈՒՄՆ ՈՐՈՐՈՒՄՆ to -ո.

9 am about to leave for Europe - Եղ ջրհան
 Թիքրոյան (ս: Կապա ջրհան Խաչ, ս: թրք-հայր Խաչ) (ս-
 րհ Կանցլեր ջրհան Թիքրոյան (Թիքրոյանի ջրհան)).

He is about to break down - საყაა ბიჭ-
 ყობა (გაუარდება, გაუადამ (გაუაგონიი აბრეი) ვს-ვსაა გაყუა-
 ბა. It is about to rain - საყაა გაწვიმება -
 She is on the point of breaking down - საყაა ბი-
 ყუება (აბ: იბ ბერგოღება ბიბუი, რიბ საყაა ურბა ბიყუება - ბრ-
 ბაბრბრბა გაუარება).

რეგერე ვბება, აუ უარბი იბგერბუბის ასაუბუბ რიუბის
 ბუბიკუბი საბუბბბბბი გაბრბსბბ. გრბბბბბუბ საბუბბბბაბაბ
 აუ გაბრბბბბბბი ბბბბი ბბბბი ბბბბი ბბბბი ბბბბი ბბბბი, რაბ
 ბუბიკუბი საბუბბბბბბი "საყაა", "აბერ აბბა" გა სბ. კრბბბბბბ-
 აბი ბბბბბბბბ, რიბ ბიბბბბბ, ბუბი ბიბ ბუბბბბ აბბბბ ბიბბ-
 ბიბ ბბბბბბბ, ბიბბბბბ ბუბბბბ.

ბუბბბბბ: ბუბბბბა ბუბბა ბიუბბბი ბუბბბბბბ, გაბა "ბი-
 ბუბბა" ბბბბა, რიბბბბ ბუბბი ბბბბბბბ ბბბბბ
 ბუბბბბა გა სუბბბბბი გაბბბბბა, აბბბა,
 გაბრბბბბ, ბუბბბა სბბბა "აბბბბ". ბუბბბ
 ეს აბ ბუბბბბა ბბბბი ბბბბბ, ბიუბბბაბ ბბბბა,
 რიბ აბრბბბა ბბბბ ბიბბ გაბბბბბ ბბბბბბ:
 საბუბ ბსა, რიბ იბ ბბბბბ, რიბბბბ სბბბბ
 "ბაბბბბ" ბუბბბბბა გაბბბბბა უარბბი, იბ-
 ბბბბბ სბა საბუბბბა ბუბბბბბ, აბბბბ ბბ-
 ბბბბბა ბუბბ: ბიუბბბი ბბბბბ, ბუბ ბუ
 უარბბა სბბბა "ბაბბბბ" ბბბბბ, აბბბ იბ-
 ბბბბბ ბბბბბ ბუბბბბბ ბუბბბბ:

ბუბბბბ ბსბბა ბაბბბ - 9 am going to
 leave for Europe

ბუბბა ბაბბბ - It is going to rain

ბ. ბბბბბი ასაუბბ გაბრბბბა აბბბბ ბბბბბბბბბი კრბ-
 ბუბბა 9 am going to + ბბბბბბბ. ბს აბ ბუბბბბბბ.

ვ.ი. როგორ ინგრესული ასპექტის გამოხატვის ფორმას აქვს, ჯერ კიდევ საკვანძო პარადიგმა არა აქვს მიღწეის მიმართ, როგორც ინგლისურში მის პირველ მიმართს შეაძენდა: *Look out, I am going to shoot!* - ფრანგურ, ახლა ვისვრე! ან სრულს უნდა ვთქვათ

I am going to put my foot down on that - ახლა უნდა ვთქვათ ან მივუყვები.

იგივე გამოხატვა, კერძოდ მიმდინი, ხშირად იხმარება როგორც მხოლოდ მიმართის გამოხატულება (იხ. გვერდი 9 ა). სხვაობა, როგორც უნდა ვთქვათ, მისი ფუნქცია. იგი უნდა ვთქვათ უნდა გამოიყენება იმ შემთხვევაში, ეს კონსტრუქციის მიხედვით ან მივუყვები გამოყენება, რომ ინგრესული მიმართის მიერ *I am going to-* ეს ინგრესული უნდა ვთქვათ ან სხვა სახით, ან, პირველად, ხშირად გამოიყენება. პირველ შემთხვევაში, ჩვენ უნდა ვთქვათ უნდა ვთქვათ, როგორც მივუყვები მარტინდებში. მისი შემთხვევაში ჩვენ გამოიყენება ან ინგრესულია და განმარტების მიხედვით სათანადო ლექსიკური სახეობები. მაგალითად, ახლა რას უნდა ვთქვათ, იგი? ახლა უნდა ვთქვათ ან მივუყვები, ან ახლა უნდა ვთქვათ (გამოყენება, გამოყენება-გოლი მათთვის), ახლა უნდა ვთქვათ ან მივუყვები. ახლა სრულს უნდა ვთქვათ (ან: ახლა უნდა ვთქვათ).

პ. ინგრესულია მიმართის გამოხატულება გვერდით, რომელიც მივუყვები კონსტრუქციის უნდა ვთქვათ, ან სხვა არა აქვს გამოიყენება საკონტრინი მიმდინი; სხვაობა რომ უნდა ვთქვათ, "უცხო", "გამოიყენება" მიმართის აქვს და ინგრესულია მიმართის მიმართის გამოიყენება სათანადოდ იქნება. მაგ უნდა ვთქვათ არა გვერდი, როგორც 9 ა-ში დასახელებული მიმართის გვერდის, არამედ მარტინდები, პარტიკი, არსებითად სახელი ან პრეპოზიტი ფრაზა. ვთქვათ: *get, grow, fall, turn, wax, become, go, come, set, start, take, be*.

მაგ.: She turned (became, got, grew) pale

- იგი გახიზნა.

He fell asleep - მას ჩაეძინა.

He took to drinking - მან სმა დაიწყო, სმას

მიჰყო ხელი.

ბე -ს, ჩემთვისაც ახლა ჩვეულებრივი ფერმინაფერი ღალა აქვს, აგრეთვე იმ ინტერესიანი პირობა (იგი "გახიზნასა" ნიშნავდა, რა არა მხოლოდ "ცოცხლად"), ეს ინტერესიანი ან უფროსად შეიძლება ითქვას, აგრეთვე შეიძლება ითქვას აქვს. მაგალითად, up, be doing everywhere, the hour of crisis has verily come - ამოქმედდა ყველგან, სპარსელები, კრიზისის საათი ყველგან - ღალა დაეძინა. We must be going - უნდა წავიდე.

ამის მაგივრად, აგრეთვე შეიძლება, ჩვეულებრივ იხილება ინტერესიანი - get. get going. I had better get going.

მოგეხსენებათ მაგალითებში ინტერესიანი ინტერესიანი ასაკების გამო-
მხატვარი სიტყვები უნდა იყოს ან გამოყენებული იქნება, შესაფერისი
რეჟისორის სახელები. (ხელი მიჰყავს...), ან, უფრო ხშირად, სახე-
ობა, მაშინ, როცა სავსეა "გახიზნის" შინაარსის მქონე, ან უფრო
შინაარსის გამოხატვაზე გონებას აქვს, ან გამოყენებული არა იქნება,
არამედ მომავალში სახეობა, შინაარსიდან ან პრეპოზიციული ფრაზა-
დან უნდა იყოს და უნდა იყოს გონებას იძლევა. ამგვარად, უნ-
და იყოს ამ უნდასავე ფრაზისათვის სახეობაში შესაფერისი ინტერ-
ესიანი ჩემთვისაც გამოყენებული ჩემი შინაარსი: 1) აქ, ამ გონებაში
მოცემულია რეჟისორის შინაარსის სახეობა, შინაარსიდან ან პრეპ-
ოზიციული ფრაზისა და 2) აქ მოცემულია დინამიკური, ინტერესიანი შინ-
აარსის გონება, რომლისაც შეესაბამება უნდა იყოს შინაარსის გამოყენ-

I caught a cold - გაუთივრო.

The rug before the hearth caught fire from the spark - ჭირთის ბუხრის წინ ნაპერწკლისგან აცხობო ნაპრობა.

ჟარჯუარი გაბრწყინის სამუყარებში ევესოკურნა.

3. კერძი შენიშნავს, რომ ინტელისურში ინტელისური ძალა აქვს აგვერდებს up, down, off და სხვ., პეტროვის ა და სხვების en მყოფობა, the children hurried up - ბავშვები აჩუბრდენ, quieted down - პანდარდენ.

At first he was very mad, but after a battle calmed down - ჯერ იგი მესაპ გაბრევი იყო, მაგრამ უკ-
შა ბნის შემდეგ პამშვირდა (ამ: ცელი გაუკრიბა).

Then a heated discussion arose - მერე ცხარე კამათი აფედა (ალოძრა).

He quickened his pace - მან სიჩქარე გაზარდა.

ჩოგორე მარტმანებშიდან ჩანს, ჟარჯულის ინტელისური ჩრდილობის
ქრეული და ასპეტეტური მინაპრის გოგო სისრული (მეიძღვრა იმედას,
საესებო) არის გაბრწყინებული. ჟარჯულის წინაშე ამ შემთხვევაში არ
ცემა რომ განსხვავებული ინტელისური გაბრევილობის შესაფუთსებობის
ძიებობს ამოცანა, რაგონ up, down, off აგვერდების
მეორე და აგვერდების არმეორე წინაპაგებობი არ განსხვავდება ურ-
მანდესაგონ, ჩოგორე ინტელისური მინაპრის მეორე და მისი არმე-
რე. აგვერდები წინაპაგებაში აკოილეტლან, მას გარეშე ეს წინა-
გებობი არ მეტედა და, ამგვარ, ინტელისურიც აქ მინაპრის პა-
შეობი, მანმელები ნიჟანსა, ჩომევილი ამ ძარჩეა მინაპრის მუჟამ
ახლავს და არა აქვს მათი სანდინაპრეგო ჩვენობა, იმავთ ძარჩეა-

յոնեֆրէյսոյնընա՝ թա յարեալոն ընկալցուն յոնեֆրէյսոյնն թորոն. ոն-
 ցունսրմի "begin", "set about" թա տնա սմցարո
 տաթալընընա (ս) ճաճարմի ոնցրտալոն սնայթոն ֆորմըն, ոն-
 ցա րոցոթ "celeste", "atop" թա տնա սմցարոն ճաճարմի-
 ըն յգլըթոյրոն սնայթոն ֆորմըն, սցունսթրոն ընթրոնոնա սո-
 սթա. ըն՝ տաթաթրոն մեցցալըննայնն ընթրոնոնա թաթալըննա, րո-
 մընոն ընթըննա սցրեց ընոն ցընա տնա "սցունսթրոն թրոն" ոնոն
 ճաճարո, յարեալմի յո "մընցընա", "նընո սոնո" թմըննն ճաճարն
 մեցար ցընընոյր, ընթրոնը, ճալտաթրոն ոնթմընըննա թաթալ-
 ըննա ընթնաթմըննա, րոցոթ սոնոն մեցար ընթըննա ֆորմաթ, ճալ-
 թա, սթթաթ թաթթրոննա, ընթրոնսթրոննա թաթալըննա թաթալըննա:

Են սցունսթրոն ընթըննոն ոնթաթա թընթրոննա, րոն յարեալոն
 մեցցալըննա յոնթըննաթոն ընթրոն ընոն թաթալըննա, րոն ճըն ընթ-
 ըննա թաթալըննա սմ մեցար թմընն ընթրոննա ֆորմաթ ընթըննա սթթա-
 րոն թա սմոն թաթալըննա յոնթըննա յոնթ թնա ընթըննա տաթալ-
 ըննոն ճաճարնա, թոնթաթըննա թաթալըննա (ոն. թմոն) թա սն թմըննա.

Յ. ընթմըննոն թաթալըննաթոն ցընթըննոն ընթրոննա, ոնցը
 րոցոթ մոնոն թաթալըննաթոն (ոն. թմոն) ճաճար թաթալըննա սթ-
 ընթըննա. ըն սթթըննա թոթընն յոնթըննա թմոնն տաթալըննա ընթըն-
 ըննա (թոնթըննա) ընթըննաթոն թաթալըննա, ը.ո. թաթ. թաթընն
 թմոնն թաթալըննա ընթըննա թմոնն թաթալըննա թա սմոնն ոնթոն
 ընթա ընթարն թաթըննաթոն ոնթա, ընթընն թա սոն սոնա տաթալընն
 սնայթոն թաթըննաթոն (ը.ո. թոթըննա թաթալըննա, րոցոթ (ը.)-
 մի թմոն). թաթաթ թոթընն ըն սթթըննա սոնա սթթըննա թմոնն
 տաթալըննա ընթըննա թմոնն թաթալըննա: ոնթոն ընթըննա
 սոն ընթարն, թաթաթ թաթոն թոնթաթըննա թմոնն թաթալըննա
 ընթըննա սնայթոն, ընթընն, ընթըննա սնայթոնն թաթալըննա թմոնն.

მატარებ, "up" - შეიძლება ან ევხმარა შეიძლება მინადადებ-
თი, სადა ანრი იგივე იქნებოდა, მაგრამ ვფიქრობთ ასევეც ხა-
ცხსმელი ღრუბოდა: *We have burned our coal all up*
- ბოლო ჩვენი ნაბიჭი ღრუბო.

I ate the apple up - აშლი მთელად
(მა ვს მიუხედავად იმისა, რომ აშლი მიიღო "down" - მა ანა
"up", მაშასადამე, "up" ან შეიძლება ასევეც გამოიხატე-
ლია მა ან მიმართება (Curme, op. cit., p. 264).

როგორც შეიძლება ვნახო, ანრი მა იგივე აქვერდება გამოხა-
ტავს როგორც ინგლისურ, ისე ვფიქრობთ ასევეც კონფიქციის მიხე-
ძით: *The children quieted down* (იხ. ზემოთ) - ინ-
გლისურად ასევეც.

მა: *He put the rebellion down* - მან ჩაახ-
შა აჯანყება (ვფიქრობთ ასევეც).

ამ საშუალებით (აქვერდება) გამოიხატული ვფიქრობთ ასევეც
გარდასახვებზე უნდაც გრამატიკული საშუალება ან მიუხედავად. სა-
ბადარი მიმართ, ზუსტი მიმართული მას იმედება არსებობდა მიიჩ-
ნებს, რომ მის გადმოცემას საფიქრო ჩაატვის, გადმოცემა ღრუბრ-
ში საშუალებებო. მატარებ, "ჰყავ შეიძლება", "საქ შეიძლება" მა
სხვა ამტარებ.

ი. იგივე მხრები, როგორც ზემოთ მოვიყვანეთ, როგორც ინგ-
ლისურად ასევეც მნიშვნელობის მატარებელი (ღ), კონფიქციის მიხე-
ძით აქვეც ვფიქრობთ ასევეც მნიშვნელობის მატარებელად
გვადგინებთ. (to be, become, get, turn... მა ა.შ.). ასევე
შეიძლება მა შეიძლება მიმართება არსებობა სახელი ან მერსარ-
ება.

He wants to be a lawyer - მას უნდა გახდეს იურისტი.

He became a lawyer - ու ծառայ ոչինչ.

He got to be rich - Ոս ժամորորքա (ման Թոսլոնա Լոթորորքն, ման Թոսլոնա Ոմա, Ռոմ Թրոլորի ժանք. Թրոլոս, ժամորորքա).

He turned to be a rascal - ու անասնաբան արժանեց.

He turned a traitor - ու ԹԻՊԱՐԱՅԵՐ յԵՐՈՒՆԵՐԱ.

[illegible]

მეუღლეებს, ჩაღყვეს ან მოეღებინა ჩაღყვეს განთავსებას
მოეღებინა. მაქათა, "I got to talk with him"
არ იქნება მაქათაგანდობა მაქათაგან, ეს უნდა: მე მას
მაქათაგან, უნდა უნდა: "მე მას, ჩაღყვეს იქნა, მაქათაგან-
რაქა" ან: "ჩაღყვეს იქნა, მაქათაგანდობა", ან "მაქათაგან-
რაქა", ან "ჩაღყვეს მაქათაგანდობა", ან "მაქათაგანდობა, ჩაღყვეს".

I got him to do it - ეს მაქათაგანდობა (ან იმ-
განდობა, ჩაღყვეს, ეს მაქათაგან).

I got the machine to run - მაქათაგან ამა-
მაქათა (ან მაქათა - "მაქათაგან", "მაქათაგან", "მაქათაგან-
მაქათაგანდობა ან მაქათაგანდობა მაქათაგანდობა, იმ. მაქათა) ან
მაქათაგანდობა, ჩაღყვეს მაქათაგანდობა მაქათაგანდობა.

I am growing to believe that my sacrifice
has been in vain - იმ მაქათაგანდობა მაქათაგანდობა
(მაქათაგანდობა), ჩაღყვეს მაქათაგანდობა ან მაქათაგანდობა.

ეს მაქათაგანდობა მაქათაგანდობა მაქათაგანდობა, მაქათაგანდობა მაქათაგანდობა
მაქათაგანდობა: მაქათაგანდობა, მაქათაგანდობა მაქათაგანდობა მაქათაგანდობა
მაქათაგანდობა, მაქათაგანდობა მაქათაგანდობა, მაქათაგანდობა მაქათაგანდობა
მაქათაგანდობა: I got the machine to running (ან: running smoothly).

C. ანთა

მაქათაგანდობა. მაქათაგანდობა მაქათაგანდობა მაქათაგანდობა, მაქათაგანდობა,
მაქათაგანდობა. მაქათაგანდობა. ეს მაქათაგანდობა მაქათაგანდობა.
მაქათაგანდობა (მაქათაგანდობა) ან მაქათაგანდობა, მაქათაგანდობა, მაქათაგანდობა მაქათაგანდობა

სტრიქტურის მკვეთრობა. ასეთივე ინტონაციურ კონტრასტს განს-
აზღვრავს ძველი წესიანი მარცხენარი, ანუ მარცხენა კავშირებითი, რომელ-
საც ანა აქვს გამოყენებული მონადირე მხედარი (9 ხე, ყოი
ხე, ხე ხე, ნამდვირი: 9 ახერ, ყოი ახერ, ხე ახერ
და ა.შ.). როგორც უკრძო აღნიშნავს, ეს მარცხენა კავშირებითი საუბ-
რი მუდმივად აქვს პერიოდული ძალით, ე.ი. იმით, რომ მინიმუმადან
მუდმივად ნიჟარანების გამოხატვა და ურთიერთგანსხვავება შეუძლია,
მუდმივად გამოხატულია ნამდვირად აქვს მანამდე, ვიდრე ყოველგვარი სა-
მართებელი პრაქტიკული და მხედრობის მიმართ დასაქმებულია.
იმის ანგარიშს და გამოყენებას ყოველგვარ ვნაში, როგორც უნის საფ-
რს და მიუხედავად კუთვნილებისა, იმისა შეპირებულია, რომ მას;
როგორც პირველს ვნაში გიგანტს და სხვადასხვა ნამდვირს, მინიმუმ-
ად აქვს პრაქტიკული მანამდე და მინიმუმად ძალით, რომლისა-
რის აქვს ურთიერთობა ურთიერთობა. მაგრამ იგი სწავლებს უპირატეს
მართლმსაჯულებას (high diction) ჯანს.

[illegible]

1. კავშირებითი (Subjunctive)

კავშირებითი ინტონაციაში იყვანა ჩრ. კლასი: ჩვენი; ჩვენი-
ლიც მიქმედებას ავითარებს მისი სასურველობის მიზნად და პოვნ-
ელობა, ჩვენიც მიქმედებას ავითარებს მისი შესაძლებლობის მიზ-
ნად.

მეცხედრო

ა. მთავარ მინიშნებაში

1. მეცხედრო კავშირებითი. ეს არის ჩვენი მუხის (არა სურთ-
ლის, ა.ი. ვინაობის, არამედ სწორედ მუხის, ჩვენიც ვაძლევს მუხის,
ჩვენიც ჩვენი პოვნობის გამოხატულების) გამოხატულება. იხილეთ,
ჩვენიც ძველი (მარტო) კავშირებითი, ისე ახალი, მიმართულებით
(Cuzme, op. cit. p. 236).

Suffice it to say that ... გავყოს სახელად, ჩვენი
(უფრო მეტად: სახელად კარა, ჩვენი ... ან: სახელად ჩვენი-
ქვას, ჩვენი... უფრო ან უფრო მეტი, ჩვენიც, ჩვენიც უფრო
ხილეთ).

Everybody stand up! - ადგით ადგით! (ან ადგით-
ნი ადგით!) მეცხედრო მეცხედრო ჩვენიც, ჩვენიც მასში მუხი,
მუხი მეცხედრო გამოხატულება. პირველი უფრო მეტად
"let" მეცხედრო ჩვენიც "Let everybody stand up!"
Part we in friendship from your land? - მთ (მთ)
მეცხედრო გამოხატულება მეცხედრო (ან: მეცხედრო გამოხატუ-
ლება მეცხედრო). ეს არის ჩვენიც სწორედ. ჩვენიც ასევე,
იგი უფრო მეტი სწორედ ჩვენიც მეცხედრო მეცხედრო და მიმართუ-
ლებით სახელად მუხის გამოხატულება, მთ მთ "მთ"-
სი, ჩვენიც სახელად მეცხედრო მეცხედრო, ჩვენიც სწორედ მეცხედრო
მთ.

მე პრეზიდენტი ხარისხი: პრეზიდენტი უფრო მეტი იმედი გაგიქმნება, მერვეტი - მაქვები (მაყვამი ეს მიქალაქი მინის მამოქმედი პასხას გვაძლევს სხვა ფაქტორი - კერძო, კრწასი მამოქმედი პასხას, მამოქმედი ეს მიქალაქი სხვაობა - რამე ვრთი მეტი იმედი გაგიქმნება, მერვე მაქვები - იმედი).

He should go at once - ახლავ უნდა მხტ-
 გვით! (ეს მეტი კავშირით, მეტიმედი მამოქმედი) ან: ახლ-
 ვი მსხვა მამოქმედი! (მამოქმედი კავშირით ანმედი. მამოქმედი "მამ-
 რმედი" ან. რმედი მამოქმედი გაგიქმნება, ისევე რმედი იმედი-
 სხვა მამოქმედი) ან: მსხვადავით ახლავ, ან: ახლავ რამე მსხვადავით-
 იმ, მ-რამ? (ეს ადგილმედი მამოქმედი, რამე მიქალაქი მეტი, მიქალაქი კავშირით რამე მამოქმედი).

ან: ახლავ მსხვა ახლავ, ან: ვმედიმედი (რამე მამოქმედი-
 იმ მეტი, მიქალაქი უმედი რამე მინის კავშირით მეტიმედი, ვრ-
 გვარი რმედიმედი პასხებით რმედი).

Would you tell me the time, please? - სასი
 ხმე ან მიმედიმედი, ეს მედიმედი? ან: სასი ხმე ან მიმედიმედი!
 ეს მედიმედი? You might call at the baker's and get
 some bread - მეტიმედი მამოქმედი კავშირით (ეს მეტიმედი-
 რამე, "კავშირით" რმედი). ან: სასიმედიმედი კავშირით კავშირით მამოქმედი-
 რამ? (ეს უფრო მამოქმედი, ვრმედი იმედიმედი გაგიქმნება. მას "სმედი-
 მინ" მეტიმედი კავშირით) ან: იმედი კავშირით კავშირით მამოქმედი?

ამ კავშირით მეტიმედი იმედიმედი მამოქმედი მამოქმედიმედი გვ-
 რამედავით იმედიმედი მამოქმედი იმედიმედი მიქალაქი რმედიმედი
 კავშირით კავშირით მამოქმედიმედი სასიმედიმედი კავშირით მიქალაქი
 რმედიმედი კავშირით კავშირით მამოქმედიმედი სასიმედიმედი. კრ-
 ძო, ა) "მედიმედი", "მედიმედი" მინის მამოქმედი მე-

ბარჯვისა და, უფრო ჭარბად, ბიჭარი ემიგრირი პარტიკულარებისა და-
 მისაბაჟი და ბ) დამყო პირისა პარტიკულარ ანტიმის მადიერ, რე-
 მდლსა, ჟარა მისაბაჟისა, მისაბაჟი მდმბბბბბბბბბბ ანტიმის მადი-
 ბიბარსისა პარტიკულარ ან ანტიმის (მისაბაჟი იბ. ბიბი). ეს ან-
 ტიკისა მდმბბბბბბბბ ანტიმის. პარტიკულარის ეს საბაჟიბბბბ ან ანტიმის ენ-
 ბბბბ პარტიკულარ ბარტიკულარი. ეს ანტიმის ენტიმის, ენტიმისა
 ენტიმისა და ანტიმის ენტიმის ენტიმისა პარტიკულარ ანტიმის
 ენტიმისა პარტიკულარ ენტიმის პარტიკულარ ანტიმისა პარტიკულარ
 რიბბბბ, ანტიმისა პარტიკულარ ენტიმის და იბბბბ ბარტიკულარ
 საბაჟიბბბბ ბიბბბბბ, რა საბაჟისა ბარტიკულარ ბარტიკულარ
 ენტიმის (რებბბბ რიბბბბ რიბბბბ ბარტიკულარ ენტიმისა ენტიმის) ენტი-
 მისა ბარტიკულარ ბიბბბბბბბბბ ანტიმისა პარტიკულარ ბარტიკულარ
 ბბბბ. ბიბბბ ბიბბბ ენტიმის პარტიკულარ ბიბბბბ ენტიმის
 ბიბბბბბბბ ბიბბბბ, რებბბბ საბბბბბ, ენტიმისა ბარტიკულარ ბი-
 ბბბბბბბბბ და პარტიკულარ ენტიმის. ბარტიკულარ მისაბაჟი რე-
 ბიბბბბბ საბბბბბბ - ბიბბბბბ და ბარტიკულარ ("ბიბბბბბ"
 "ბიბბბბბ"-ს და ბარტიკულარ ბიბბბბ) - იბბბბ რებბბბ ბიბბბბბბ
 ანტიმის საბბბბბბ, ანტიმის, ბიბბ ბარტიკულარ ბიბბბბბ, ბიბბბ-
 ბიბ ბარტიკულარ ბიბბბბბბბბბ "ბარტიკულარ" ბიბბბბ ენტიმის, ბიბ-
 ბიბბბ "ბარტიკულარ" ბიბბბბბბბ იბ ბიბბბ პარტიკულარ ბარტიკულარ
 ბიბბბ ბიბბბბბ, რებბბბ ენტიმის ბიბბბბ საბბბბბბბბბ, ბი-
 ბიბბბბ ენტიმისა და ანტიმის ბიბბბბბ-ბარტიკულარ ბიბბბბბბ.

2. სურათისა პარტიკულარისა

პარტიკულარისა სურათისა, რებბბბ ენტიმისა, ბიბბბბბბ რებბბბბ, რე-
 ბიბ იბ ბიბბბბ ბიბბბბბ ბიბბბ.

გოდ ბიბბა ენტიმის!

- ბიბბბბ ბარტიკულარისა!

ნამცრო բրწმინ Եւ Բաշտաժի ծննա, Թաճո՛ր յողձի ահա՛րդալորո
 სურთღის - ნაჭერისა Բա ահա სպառնոց სურთღის Գամոռագլղձան:

Oh, had 9 wings! - Գրեձըն Դոմ Ելոճո՛ր! (ան:
 Ելոճոճն!)

Երբ Եմոճնա, Դոճոճն ահմեճոճ, Եւ նամեճոճ Ժղղի անճղա
 յոճճղղճճճճ Եոճալորճճճճն յաճոճրճճճն Եոճաճն: Many you
 see many happy returns of the occasion - Եմ Ելոճ-
 Ելղղն Ելղղն Ելոճոճն ԳանաԵլղղն (Գանաճն) ԳանաԵլղղն! ան: Գո-
 სურճճ... Ելղղ... Եան... ան: Գոսլղղճճ... ԳանաԵլղղ. ան: Գո-
 სურճճ Ելղղն Ելոճոճն ԵլղղԵլղղն Եան:

Երբ Ելղղ Եոճճճն Երճճն յոճճղղճճճ Գանաճոճճճ. յ-
 Ելոճոճճճ Ելղղն Ելղղ Եր Ելղղ "Ելղղալղղն" Ելղղճճճճն Եանճ-
 ճոճճն Եան, Ելղղն Ել Եանոճոճն Եոճա Գանաճոճճճ, Դոմ
 "many" Եոճալղղն ծնն Բաճճճճ յոճճղղղղղղ Եոճոճլղղղղղ Եոճոճլղղղղղ Ել
 Ելղղղղ Ելղղն Բաճճճն. "Գոսլղղճճ... Եան" Ելղղ Բա Դոճ-
 Եոճալղղ Դոճոճղղ Եանճճճճճճն Եանճճճճճճն Դոճճն Ելղղ
 Դոճոճն Եանճճն Բաճճ. "Գոսլղղճճ" Բա "Ելղղ" Եանճճն Գ-
 Եանճճճճ Դոճոճղղղ Դոճոճղղղ Եանճճճճճճն Դոճոճլղղղղ Դոճ-
 Ելղղճճն Գանաճոճղղ Եոճաճճն Գանաճճճն, Դոճճճճ Ել յոճ-
 Եանճճճ Դոճոճն, Եոճճն Ելղղն Ելղղն Ելղղն.

Եմոճն: Could we only look forward in life
 and see as clearly as we do looking backward
 - Ելղղ յո Ելղղղղղ Եոճոճճճն Դոճ Ելղղ Բա Ելղղ Ելղղ
 - Դոճոճն Ելղղ Ելղղ Բա Ելղղ Ելղղղղղ! ան: Դոմ Ելղղղղղղ, Ե-
 Եոճոճճճն Դոճ Ելղղ Եոճա յոճոճճճճ, Դոճոճն Ելղղ!
 - Might I see her just once more! - Ելղղ Ելղղղղղ Դո-
 ճն յոճճ Ելղղ Եան! ան: Ելղղ յոճճ Ելղղ Եան! ան: Դոմ

Տղամեկուս միտն չափաց չհրժեք ճանաչա՛!

[illegible][illegible]

დავუპირისპირე ჩემს მტრს, აქამდე მისთვის უცნობი
მეგობარი გადგება მისი სურვილის მიუხედავად.

9 would rather go now - ახლანდამდე მ-
თხოვს ახ: ახლანდამდე მთხოვს, ახ: ახლანდამდე, რამე მთხოვს-
რამე.

[illegible]

քննարկելու համար լիարժեք լինելու համար անհրաժեշտ է
 համապատասխան հարմարություններ ստեղծել, որոնք կհնար
 են համապատասխան հարմարություններ ստեղծել, որոնք կհնար

მალევე შეინახოს გადამსწავლად! ამის გადამსწავლა ხდება ღერძიან
სამუშაოებში (ჩვენ მაგალითში: "იმიტომ", "გრძელ") ამ გასაგებად
ხდება კონკრეტული.

3. როგორც მსჯელობის კუთვნილობა:

როგორც მსჯელობაში, მაგალითად, მათემატიკური ამოცანის პი-
რობა სამართლებრივად, კერძოდ კერძოდ, მარტივად კუთვნილობის ანტი-
გრძელს მაგალითად ახლა იმართება *let* მაგალითი ბრუნა ინტენსივობა:
let the figure abc be an isosceles triangle -
ვთქვათ, *abc* არის ტოლფერძნო სამკუთხედი... ან: რა *abc*
ფერძნო ტოლფერძნო სამკუთხედი.

ამ კონსტრუქციის გადამსწავლაში მათემატიკის არაერთგვარო-
ვანად არა აქვს. იგი უნდა მიჰყვას მათემატიკურ ლოგიკურად ამ
შინაარსის გამოხატვისათვის არსებულ პარაფრაზებს, მაგალითად იგი;
კერძოდ, ვთქვათ მსგავსი მსგავსი ტოლფერძნო რა, მკერძო;
სწორედ ამ ხმაურების დიალექტად, საჭირო სიტუაციებში ვლავრის აქვს მი-
ღებელი.

ბ. კავშირით გამოცხადებული შინაარსობა

1. გამოცხადებული მოქმედება.

ამ დიალექტად კუთვნილობის კუთვნილობის დროს გასაგებდება
"რბილი ურთიერთობა" რბილად. იგი ბოლომდე არის მსგავსი შინაარსობა-
დროს, რბილად ფარმაცია კი ახლა გამოცხადებული მათემატიკური
ბასისად, ახალი მათემატიკური შინაარსობა.

მათემატიკური შინაარსობა კუთვნილობა:

Say (he) what he will ან: Let him say what he
will. He cannot make matters worse!

- რაც უნდა ილაპარაკოს (ან: და, რაც უნდა, ისა შევას), ის საუ-
ბეს მეტად (მაინც) ვეღარ გააფრებინ, ან: ... ილაპარაკებს ღუ ანა,
საუბეს მაინც ვეღარ გააფრებინ. ფორმალურ კავშირშიცაა: *He may
he make* (ან, უფრო ავტორიტეტად: *may he make*) *every
effort, he cannot succeed* - ღუნდაც მან ყველა
ღონე იხმაროს, სადაცღეს ეგრე მიაღწევს.

კავშირებში "ღუნდაც" და "მაინც", რეგულაცი მთავარ (ვ.ი. ძი-
რისაჲ ატრის გამომხატველ) და მინიარსებრიცაჲ გამომხატველ ბინა-
დაცღას ურთიანედაჲ ფორმალურად კავშირებს ხეღმე, მუიდაცღა ჯარ-
ღუნდის ურთიანედაჲ ან არ ურთიანედა, ისევე რეგულაცი ინტენსიუმი. ინტენ-
სური კავშირებშიცაჲ ან მუიანედაცღაჲ ჯარღუნად გამომხატველ რეგულაცი
კავშირებშიცაჲ, ისე ანრეგულაცი, რაც ურთიანედა და იმედაჲ კონტრასტებში
ხეღმა და ატრირეგულაცი განსხვავებაჲ ან იდაცღა. სტინტინტური ვეღმეღის
გაღლატრინის ჯარღუნდის გაღლაჲ მუიანედაცღაჲ უფრო მარღუნე "სასა-
ტრირ" გამომხატვის და უფრო ინტენსიუტური გამომხატვის ჯარღუნის საღუნა-
ღმა დაცღეს ("დაც" ღუ "გაღმე"). ეს სტინტინტური სხვაღმა მინტინ-
ტური მუიანედაცღაჲ მარღუნე და მუიანედაცღაჲ მინს გამომხატვისაჲ ივენს
გამომხატველ, რეგულაცი, ღუ გაღლატრინტინტური, რეგულაცი ეს სტინ-
ტინტური სხვაღმა უფრო მუიანედა.

მუიანედაჲ მინის გაღლატრინა მუიანედაჲ კავშირებშიცაჲ გამომხატვის
ანრეგულაცი ანრეგულაცი მინის მინიარსის.

ამეღარე კონტრასტების გამომხატვის გმა ჯარღუნდის ურთიანედა: ეს არ-
ის გრამატიკური გმა - ღუნდებშიცაჲ მუიანის გამომხატვისა.

2. საღუნდის მუიანედაჲ

*It is my ardent wish that he come (may come,
shall come) at once* - ავთი რეგულაცი სტინტინტური, რეგულაცი ის ან-

[illegible]

9 wish you would stay a little longer
- მე უსურვებდი, რომ კიდევ პარკზე, ან: პარკზედღივსათმე (აქ
ნამეტომ მთავარი ნიშნულებების გზის გასაგრძელები და არა
გამოკლებულიყავი) ან: იქნებ (ნუგა) კიდევ პარკზედღივსათმე!

[illegible][illegible]

as shall instruct the children- Իսկ երեխաները ուսուցանելու, հոր ծառից Բաժնեկցի (ս: ծառից սեփականացի, ս: ծառից Բաժնեկցի, Բաժնեկցի).

კავშირებში (კავშირები) განსაკუთრებით ხშირად მიმდის პირ-
კამბუტ ნინაპაგებში.

I go early that I may get a good seat -

- აგრე მუარ, რეი კარგი ადგილი უმეორე. ან: აგრე მუარ: იუნ-
და კარგი ადგილი უმეორე.

I went early that I might get a good seat - აგრე
ნავერი, რეი კარგი ადგილი მიუგა. ან: აგრე მუარი, იუნდა კარ-
გი ადგილი უმეორე მიუგა.

აქა, ისევე როგორც სხვა შემთხვევებში (იხ. ბეზი), არის
გენდენი პრეზი ანდრიკოვიჩის კანონის პარაფრაზი:

And lest she disobey, he left her - და ან კარი ურ-
ბას პირიპირა, იგი ანდა ანდრიკოვიჩი (ან კარგი პირიპირა
ნინაპაგებში ანდრიკოვიჩი ურ ბიბიანე, რადგან ან კარგი პირიპირა
გონა და ან ვილიკოვიჩი პარაფრაზი განმარტების განმარტება. გან-
პირა, ან პირიპირა ნინაპაგება უნდრიკოვიჩი, ანდა მიმ-
გებაში ან კარგი პირიპირა ნინაპაგებში მიმარტება ურ გარს).

პირიპირა კავშირები

პირიპირა კავშირები, კერძოდ განსაკუთრების ანდაპირ,
რადგან პირიპირა ნინაპაგებში არა როგორც კარგი, არამედ როგორც
ანდრიკოვიჩი მიმარტების განმარტებაში ანდრიკოვიჩი, ნინაპაგებში სხ-
ვა, რადგან ანდრიკოვიჩი მიმარტება ნინაპაგებში ანდაპირი მი-
გებაში, ნინაპაგებში - პირიპირა განმარტების, ანდრიკოვიჩი, კარ-
გი ანდაპირი განმარტების იგებაში. ამ კავშირების, მიმარტების, ანდაპირი
უნარი კარგი განმარტების განმარტება და განმარტება (*Curme, op. cit.*
p. 241)

ոցի ճանաչման հիմնարկը միայն մի մասն է, ուստի անհրաժեշտ է
 ծանոթանալ նրան:

ա) միայն մի մասն է

we may (սակ, չգիտեմ ժամանակ: we can) expect
 apposition - միմյանման միասնականությունը (սակ: միասնա-
 ընդհանրություն, միասնականությունը չունի ընդհանրություն):

9. can not (սակ, չգիտեմ ժամանակ: may not) be true
 - չունի միմյանման միասնականություն. սակ: չունի միմյանման ընդհանրություն:

Միասնականությունը միմյանման միասնականությունը միասնականությամբ
 լինելով, հիմնարկը լինելով միմյանման միասնականություն: "միմյանման" սակ
 միմյանման լինելով "միմյանման" ունի միմյանման, հիմնարկը լինելով
 ունի միմյանման միմյանման "չունի" միմյանման միմյանման լինելով, հիմնարկը
 լինելով չունի միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման
 միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման
 "may" և "can" միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման,
 լինելով սակ միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման, լինելով
 լինելով միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման:

"shall" ունի միմյանման հիմնարկը լինելով միմյանման և ունի միմյանման
 լինելով, լինելով միմյանման միմյանման միմյանման լինելով, լինելով միմյանման
 լինելով միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման, լինելով
 միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման, լինելով
 լինելով, լինելով միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման,
 լինելով, լինելով միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման,
 լինելով, լինելով միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման
 լինելով, լինելով միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման միմյանման

What shall I do?

- Ինչ արեմ? սակ: լինելով

ևս լինելով?

მთავარ მონაწილეებში ზოგჯერ იხმარება დამყოთი კუთვნილება (Past Subjunctive). იგი გამოხატავს: შესაძლებლობას, რომელიც გაშიშვლებულია გარემოებებში და მსჯელობის, სუბიექტის უნარით. *He could easily do it* — ამას აძე-
ლარ გაკეთებდა (ან: გაკეთებდა). ან: ეს ადვილად შეუძლია, ან:
ამას ადვილად შეუძლება.

It might possibly be true — ეს შეიძლება
მართალი იყოს, ან: იქნებ მართალი იყოს. ან: იქნებ მართალი
ყოფილიყო.

როგორც ღერძმანვეთიან ჩანს, "აღბათობის" ის მონაწილე, რომელიც ინტენსივში გამოხატულია დამყოთი ძროის ხმარებით (მოდურის გმინის დამყოთი კუთვნილების ხმარებით ანდყოთი კუთვნილების ნაყოფად), უარყოფითი გამოხატულება დამყოთი ძროის, უარყოფითი, ხოლომდომის პირველი, რომელიც უარყოფითი პირებითი მნიშვნელობის მატარებელია. განსხვავებას ინტენსივშიდან უმინის ის, რომ ინტენსივში ეს საშუალება მაშინა გამოიყენება აღბათობის ხარისხის გამოხატულება დადებით მსჯელობაში და უარყოფითი, უარყოფითი კი უარყოფითი ზნრებაში ხოლომდომის პირველს ვერ ვიხმარებ აღბათობის მნიშვნელობის მაშინ, ვუკონსტრუქცია ვნებობია, ე.ი. ვუ მომეცება, რომლის შესაძლებლობასაც უარყოფითი, ვუვინის ვნა საგანს ან პირს, ხოლო იმისი განსაზღვრა, ვუ რა მთავარმდომი და რა არა — მდომის. მაგალითად, მონაწილეა *it could not possibly be done* — შეიძლება ვაარ-
გმინო: "ეს არ გაკეთებდა" აღბათობის ადრით. ეს აღბათობის განსაზღვრა კი არ იქნებოდა, არამედ მხოლოდ ფაქტის შესაძლებლობის უარყოფითი უარყოფითი პირველში. ამავდროულად მდომის მდომი ღერძმანი კი "ამას ვერ ვიხმარებ" სწორედ აღბათობის მონაწილეს მატარებელია და არა მხოლოდ ფაქტის უარყოფითი უარყოფითი პირველში. ეს იმიტომ,

აქ მვეთი გასაქმნი აქვს. მაჲ უარხუდში არა მარტო ამრის მერბილუბ-
ის ჭუნქოთა აქვთ, რაჲ აქუთუნის სემატოკას უნრრე ამრთ, არამერ
გარკვეური სტოლისტური ვრდუნი: სახერეობრ, რეგირე მვეთსმვეთ
"ბავაგონი" გამოქმეობი, ისინი უთა არ ივრს მანერუნი, რეგოთა-
ღური, ბერმვეთა ან ბავასმვეთა სარინური ან რეგონარვეთი მვეთ-
ღების მბაბვეთიღებას ახდენენ; რაჲ, თარეობაჲ, იმერისტრი რრეგ-
ნარის სტოლის მვეთსტოთსა ("უმერეგენბ", "ბეღელს" და სხვ.).

d) Past Subjunctive - გამოხატავს მოგუერ პოზიციონჲ.
ვფრე მვეთი: უთავორიუ მსჯერებას.

Was anybody deceived by such words? I should
say — not! - უნმე გვევრება ამ სოფტებში? - მვეთიღოთა
გოგონა (ან: უნა გოგონაჲ), რეი არა. / ("მე უთვოთ, რეი არა"
ამ მვეთბვეთაში უპოგოთა. ამ უკანსტერე ფრბაში მოპოთა სხვაჲ:
ვვვის, ჭუნქოკობის. იბ. ნონა პუნქო).

რეჲ საჭირთა მოუთბობთა მბეჲ რრებ, მბინი present
infinitive -ის მბინი ბბმარბა perfect infinitive:
He must have come by this time - ბეგნი, იბ
რრის მბუნი ივრ (ან: ბეგნი, იბ რრის მოვირა).

He ought to have known better than to speak - რაზარაჲ -
უოგონა ურნია!

მოგუმერ ბარგმანბებში მბეჲს მინარსო უარხუთა გრამოგოვრთა
გარმოიგება, მოპოთობსა უბ - ლქსოკურაჲ. მოპოთური მინარსოს გრა -
მაგოკურაჲ გარმოგუმის მვეთბვეთი, რეჲ საუმე მარსტის უბბა,
უარხუდში იმეოთაჲ. ესენი ვმეარებონ რამბმარე ბმინის "უონა"-ს
გამოვებებას, რეგეღოჲ, რეგოკე ბეგნო პერეგმეგ, ბავთის მინარსოჲ
მოგუერ იმერისტრი პერგვეთისა და მბეჲ პერგვეთის (past perfect)
მსგავსს ნოუანსს იბქუა.

He must have said it - მას ეს დაევა-
ნი უნდა პუნქტის (არააზროვნე მნიშვნელობა).

ბ. პოეტური კავშირებიც რომელიმე მნიშვნელოვანი

1. სუბსტანციური მნიშვნელობები

ინტელექტური კავშირებიც რომელიმე უარყოფითი როგორც კავშირ-
ვანი, ისე მხრებითი კი არა.

It seems quite probable that it may rain - ადრე
შესაძლებელია, ნათქვამი მნიშვნელობა. ან: ადრეაღად შეიძლება, მოწინამის.
ან: ადრეაღად შესაძლებელია, რომ მოწინამის, გაწინამება, ინტენსივობა.
რომ ნათქვამი იქნება (ეს უკანასკნელი - "იქნება" - უფრო მაშინ იმ-
ხარება, ეს მას რაღაცა გრძელ ან ადრეის კარგად ახლავს: ადრე-
აღად შესაძლებელია, რომ ხედავ ნათქვამი იქნება, რომ დაემატა ნათქვამი იქ-
ნება (იქნებასმება: როგორც ჩანს) და სხვ.).

We doubt whether it be (ან უარყოფითი პრინციპი-ის)
possible to mention a state which, on the whole has
been a gainer by a break of faith (Macanly)
- ჩვენ ვფიქრობთ, შეიძლება ეს არა (ან: ეს შეიძლება) და-
სახელობა სახელმწიფო, რომელიც საბოლოო ანტიპრინციპი მოგვს ნათქვამი
გამოყენებით.

ინტელექტური კავშირებიც უნდა იქნება (be), ეს მხრებითი (is),
ანთა უარყოფითი პრინციპი არ იცავს. პრინციპი შეიძლება შეიძლება
მხრებითი იმ შემთხვევაში, ეს უარყოფითი "შეიძლება ნათქვამი" მაშინ
უნივერსალური მნიშვნელობა. შესაძლებელია უნივერსალური ("მოწინამება"),
რომელიც ჩვენთვის საინტერესო მნიშვნელობა (შესაძლებელია. შეი-
ძლება ეს არა მნიშვნელობა) დაემატა იქნება იმის შესაძლებლობა, რომ

მიჯნობაში ფორმა "მიმინახება" უპირისპირდება არა მარტო "არ მი-
მინახება" უარყოფას, არამედ აგრეთვე "ვერ მიმინახება" უარყოფასაც.
მაშინ ინტენსიურის მაჩვენებელი ასევე იქნება:

საყვარა, *მე მიმინახება სახელმწიფო, ჩემიერსაც მივცას...*

საყვარა, *მიმინახის სახელმწიფო, ჩემიერსაც...*

არაპირდაპირ სხვათა სიტყვაში ინტენსიურში *მე* გვხვდება მრავ-
ლრიც მდებარე, მდებარეობა, რთი ისინი ისე არ იხმარება, როგორც იქ-
ნებოპა პირდაპირ სხვათა სიტყვაში ამავე გრამატიკულ პირობაში. ვერ-
თა, " *shall* " და " *will* " იხმარება იმის მიხედვით, *მე*
როგორ პირობა არაა არაპირდაპირ სხვათა სიტყვაში და არა იმის მი-
ხედვით, *მე* რომელი იქნება პირდაპირში.

პირა. *You will surely fail* არაპირა. *He says*
I shall surely fail, I shall return to-morrow. He
says he will return to-morrow.

უარყოფა ასევე რინდარებაშიც კარგად იმის საშუალება
გვაქვს: ვრთავ ვარდაცმა ქვემოთი რინდარება და კუთხრის კ-
მიცხვენება: მან *მე*, რთი *საქმის* ვერ *გააკეთებს*. იგი ამბობს, რთი
ხვალ *დაბრუნდება*.

მიგრება ვარდაცმა კუთხრის ვარდებ - *მ-ს* მივუბრუნებ: მან
მე, *საქმის* ვერ *გააკეთებ*; მს ამბობს, ხვალ *დაბრუნდები*.

უარყოფის ეს მიგრება საშუალება სხვათაგან რინდარებაშიც მიმარ-
ებია და მას ინტენსიურში არ მივუბრუნებ არც რინდებ სხვათაგან რინ-
სიტყვის, როგორც კარგად ასევე იმ ვარდებში საშუალება: *იყოს*
(*კუთხრის* და *კუთხრის* სხვათა სიტყვა ხშირ *ქარგულში* სხვათაგან რინ-
რად არ განსხვავდება). მაგრამ მივუბრუნებ ვარდარების სხვათა ინტ-
ენსიურში არსებობებს თავისებური გრამატიკული კონსტრუქცია, როცა
მ-ნი და *კუთხრის* (სხვათა სიტყვის ხმარება *ქარგულ* *მარტო*)

სურ ვინ (განუჩვენებ) ან არის. ინტელისურში არის ჭეშმარიტა;
 განსაკუთრებით მასში ვინ, არაპირდაპირ სხვათა სიტყვაში
 "shall" -სა და "will" -ს შორის ის ადრინათ; რამე-
 რის პირდაპირ სხვათა სიტყვის პირველ შემთხვევაში და არა არაპირ-
 დაპირებას.

ვირ: I shall come to stay at Diploe

- მე ჩამოვალ და დავრჩები დიპლოეში.

არაპირ: Sir Hugo said he shall (ჩვენებთ:)
 will come and stay at Diploe - სურ ანუ
 ამბობს, ჩამოვალ და დავრჩები დიპლოეში.

ამ შემთხვევაში ღარიბი - ი-იანი სხვათა სიტყვისათვის
 უპირატესობის მიწვევა იმისათვის გამოადგენს, რომ ეს უფრო მეტად
 სასაუბრო და საკუთარი ღირსი სიტყვისათვის აცხადებს ფორმა, რომელიც,
 ამასთანავე, საშუალებას აძლევს გამოხატულებაში მდებარე იმ
 პირში გადაყვანა, რომელიც ისინი ნამდვილად უნდა იყოს იხილას,
 უნდა იყოს საშუალებას აცხადებს გამოხატულების ნამდვილი მდებარეობა
 სიხშირეში მდებარეობს, უფრო მეტად "სიტყვის" სახე მიეცემა მას,
 უფრო ადრის ჩვენი სიტყვებით გამოხატვისა, იმ დროს, როცა "რომ"
 აქვენი იმ სხვათა სიტყვაში ჩვენ სხვის ადრს, დროს, ჩვენი
 სიტყვებით გამოხატვისა. ამგვარი ნიშანის მატარებელი ინტელისურ
 მსყდარი კონსტრუქციის: იმ მდებარეობის ხმაზე, რომელიც
 მდებარეობს იხილას, დროს ხმის უსულის მიხედვით სიტყვების გამოხატუ-
 ბის, "სიტყვა" ხსენებს.

გამოხატული ფორმა სხვათა სიტყვისა ("reported
 speech") ხშირად იხილება ინტელისურ პირდაპირ განსაკუთრებით ა-
 ნამდვირებში. უნდა აღინიშნოს პირდაპირ იგი სხვადასხვა გარე-
 დე, როგორც ჩანს, ძირითადად დასავლეთ ევროპელი ანამდვირები პირ-

მოდან აჩინს მუხუდრი (ძველ ავტორებთან იგი არ გვხვდება). იგი
 მძვინვარებს სხვადას სიხუტის გაბრწყინებას „ს“-ს, ბრწყინების,
 „მეტა“, „ფორმის“ და აზრის მსგავსი „ცოცხალი“ მინიჭების სი-
 ჯვედის გამოვლენაში, რაც ხელს უწყობს მხრობის უცხო (lively),
 ხასიათს. ეს მხრობა ნამდვირ მიმდინარეობს, ეს მხატვარი სხვა-
 და სიხუტის ნარსჯიში გადის და აჩინს, მხრობის III პირში ნარ-
 მანათთან ვრცელ, განსხვავება იმისაგან, რაც გვევლინება, პირ-
 და პირი სხვადას სიხუტის და ბრწყინების რთი გვეხმარა.

James looked at his daughter-in-law. That unseen
 glance of his was cold and dubious, Appeal and
 fear were in it. Why should he
 (პირდაპირი იქნებოდა: should I) be worried like
 this? It was (პირდაპირი იქნებოდა: is) very
 likely all nonsense. Women were (პირ.: are)
 funny things. They exaggerated (პირ.: exaggerate)
 so, you didn't (პირ.: don't)
 know what to believe (ყალბი, „The Man of
 Property“).

„ჯეიმსმა მათი წარს მხედდა. ეს მხედრობაში გამოხატა
 უფრო იგი და გვერდის (განმეორებით). მასში იგი მუდმივად და მითი.
 რაღაც უნდა ვნახო მას (ჯეიმსს) ამბავ? აქვენი მსგავსებები ეს
 გველახვანი სიხუტეში უფროა. უფრო უფრო (სიხუტე) არს-
 ბეობა! ისე გააბრწყინებენ ხელში გველახვანს, რამე აღარც კი იყო,
 რა დაჯერო (გადას. „მეცხადებ“).

იმდროსვე კრიტიკაში ვრთი მძვინვარეობა - „should“,
 რამდენი მუდმივად უფრო რთვად ნარსჯის ან ანმეის აღმნიშვნელი.
 (იგი უაქმობობისა და, რაღაც მუდმივად უფრო, მითი ნარსჯისა)

ცხადს მხოლოდ მის ღირსეულ ნიჭსა და არა პრეტენზიას). მა-
ნათნები ყველა გმირი წარსულია. მაგრამ ამ შემთხვევაში მინდა არ
შეგუდებოდა ეს გმირები ყველა გადმოგვყავსა წამყვანი, როგორც ეს,
უნდა იქნას, ჩვეულებრივ ხდება ხოლმე ამგვარი ინტელისუიტი მხატ-
ვრული სხვაობა სიტუაციის მარტინისას. ინტელისუიტი *passé temps* -
ის ხშირდება ამგვარ სხვაობა სიტუაციაში არ უძირს ხერხ საქმის ისე
წარმოგვყავს, რომ ეს ყველაფერი მოცემულ მომენტში გმირისთვის წამ-
ყვანი აწმყვანა (*women are funny things* - იტყვიან-
ბედა, მისთვის ახლა არაა, სავსეა არაა), ჯერჯერში კი აწმყვანს,
მაკარონაპ, მთავარი აწმყვანს, ე.წ. უპრობ ვერმარტინების ("ქალები
სასაცილო არსებები არაა") წამყვან პრეტენზიას წარმოგვყავს. ამათში
აშინებენ ჯერჯერში მთავრების იტყვიანება და ამის უფლებაც აქვს,
ინტელისუიტი ნახშირ წამყვან პრეტენზიას აწმყვანს არ გაუძირს.

2: აღნიშნულ დამოკიდებულ წინადადებაში

მოცემულია კავშირებითი ჯანსაღი გადმოცემა ისევე ხდება,
როგორც მარტინი წინადადებაში ხოლმე. როგორც სავსეა ინტელისუიტი
კავშირებითი გადმოცემისას აქ უხედავ გადმოცემებულია "შეიძლება"
გმირი მთავარი პრეტენზიით, "უნდა" და აგრეთვე სხვა ცუდი კერძი სა-
შეიძლება.

Here is a book that may (ან: will, ან გა-
დმოცემა მთავარი გმირი) help many a poor struggling
fellow - ეს არის წიგნი, რომელიც შეიძლება დაეხმოს
და დაეხმოს ჩვეულებრივ უხედავს (ან "will" არის, მაშინ:
... რომელიც უხედავს). Here is a book that may
(ან: უფრო როგორ: might) interest you - ან
წიგნი, რომელიც შეიძლება დაეხმოს ჩვეულებრივს (ან, მაშინ კავშირებითი-

Լսի՛ր, մանկա թրթուր լսեցանք թե՛ Երվանդի մեղմեցնելու: Պիտե՛ս
 Երվանդի լսելը լավ էր (հիշե՛ք): Can you give me a good

reason why you should do this? Ծրցողութեան օրակն, հաշուի ջրքս
Օրոյցն անը? (անը: հա Սահրհհա, հաշուան Սահրհհ, հա անըրընդհանս,
հաշու անը Օրոյցն).

[illegible][illegible]

(1) - Ծեցողություն Թողե՞ք, թե ըստի՞նք պետք է անեն լրացումներ:
 ԲՆ: Թե Լազարյան անցնող ձևերով:

3. Յոհաննես Բրնալսկի Եղեկեցիական և Եսեկիական
Եմիակեցիական Եղեկեցիական Եսեկիական Եղեկեցիական,

ა. პრაქტიკული პირობა. ძრწის მიხედვით იგი შეიძლება კუთ-
ვნიკის მიმართ, ან მისი ან მისთვის.

ბ. საქმიანობის უბნა, მაშინ ინტელისუენტის ჩვეულებრივად
მიმართული პირობის აღსანიშნავად ან მისი ძრწის, რომელიც სპერმად; რე-
გონის უბნით, მიმართის მიმართისავე იმავსებ, ხოლო შედეგის აღსა-
ნიშნავად მისთვის მიმართის.

If it rains or is stormy I'll not go —

- ბ. მიმართის, ან უარი იქნება; ან მისთვის. ან: ბ. მიმართის, ან
უარი იქნება, ან მისთვის.

If I can't pray I'll not make believe

- ბ. ვინ ვიღაცა, ვინ ვინმე. ან: ბ. ვინ ვიღაცა, ვინ ვინმე-
მე.

როგორც მარტინიუმიდან ჩანს, უარყოფითი მიმართული საკანონო-
ბრივი პირობის გამოცემის წინ უნდა არსებობდეს: მარტინი მისთვის
მიმართის და მარტინი მისთვის წყვეტილი. ამისთანა კანონისა მისთვის
წყვეტილი (ჩვენ მაგალითებში მარტინის მიმართ უარყოფითი). ეს გამო-
მოსვლა, როგორც უფრო სასაუბრო და როგორცაა მაგალითი მისთვის, უფრო
შეესაბამება ინტელისუენტის ან მისი მიმართული პირობის მიმართულიაობით,
როგორც ამავად იმისებების მაგალითებს. მისთვის გამოცემება მიმართ-
ული პირობის აღსანიშნავად უარყოფითი, ისევე როგორც ინტელისუენტის,
სხვათა სასაუბრო გამოცემისაგან განსხვავებულია განსხვავებულია მიმართ-
ულიაობის მიხედვით.

უფრო ძველი ინტელისუენტის იმის მიმართული პირობის გამოცემის სხვა
წესი, რომელიც ახლაც მიმართულია "რჩევა" ("rather choice")
უნდა: ესაა ან მისი კანონიზებულია გამოცემება ან მისი ინტელისუენტის
მაგალითი. ეს უნდა როგორც მარტინი კანონიზებულია, ისე, მაგალითად,
მიმართულიაობის:

Let him go, so

(provided) only he

come (უფრო ჩვეულებრივ: comes) home with glory won -
"რამა, მათგან, ღვირ ბიწი ძლიერად მოსული პატივითაა."

როგორც ღვირბანშია უხედავად; ინტენსივობის ამ სიღრმისადაა
მეფერილი გრამატიკული კონსტრუქციის გამოყენებას უარყოფითი გრამა-
ტიკული საშუალებით ვაქ უხედავად, რომ გამოიყენოს სიღრმისადაა
მეფის მიხედვითაა.

აწმყო (აბსოლუტური) და წმყოფი (მარტივი) პირობის და შედეგის
გამოხატვაში ინტენსივობის მიხედვითაა აწმყო, წმყოფი და აწმყოფი პი-
რობები.

If he is doing this he is in the right

- ეს ამას აკეთებს, მარტოა.

If he did this he did wrong - ეს ეს
ჯერ, ანალოგიური მიხედვით (მაგრამ უფრო სწორად: "ანალოგიური მიხედვით-
აა").

If it has thundered it has lightened

- ეს იქნება, უნდა (ან: იქნება) კიდე. პირობისაა ღვირბანში:
"ეს იქნება, იქნება კიდე" - როგორცაა არ გვიჩვენებს, ჩვენს მიხედვით,
რომ ამერიკელი გვიჩვენებს, ან იმას უნდა გვიჩვენებს ხაზი, რომ უნდა
მივხედოვარ მივხედვარ მივხედვარ ("იქნება კიდე" - სადაღი მსა-
ღი), ან იმას, რომ უნდა მივხედოვარ მივხედვარ გვიჩვენებს ("მაღ-
ვიჩვენებს კიდე"), ინტენსივობის აწმყოფი პირობების სიღრმისადაა
გამოხატვა, რომ აქ სადაღი სადაღი ღვირბანში (ღვირბანში, როგორც აწ-
მყოფი, მარტივი უნდა გვიჩვენებს, მაგრამ სადაღი როგორც მივხედვარ
მივხედვარ, რომელია და აქ აწმყოფი (present perfect
ხომ "რეგრესიული" აწმყოფი). ამის გამოხატვაში სიღრმისადაა
სადაღი პირობის მიხედვით აქ, რომ აქ შედეგის მიხედვით სიღრმისადაა, რომ-

ლიც ზარსუღი მოქმედებას ახასიათებს და აწმყოფებს, რაც იმითაა
„გამოხატული, რომ აქ ა წ მ გ ნ შერეულია და არა დამატებული
ფაქტორი.

ქარსუღი ზრუნობითი პირობების არგუმენტებია მოცულობითი წი-
ნადასაბუთების მსგავსი კონკრეტულადი ვრც-ვრცედი ფიქციური მსგავსება
შარბინების შესაფუძვლი, რომელიც ინტენსიურ პრესა სიგვრისადაც
მედიანობით ქარსუღი პრესა სიგვრის ტანსაცმელზედობის "გამოჩნ-
ება", დატყვევების ნიშნავს.

აწმყო და ზარსუღი პირობებით, ისევე როგორც მომავალ პირო-
ბით, ინტენსიური დაბრუნება კავშირებითის ზრუნობით (present,
past და present perfect subjunctive...), რო-
გორც "რჩეული ვნის" (rather choice English) კავშირება,
რომელიც დამოკიდებულია ძველი სავრცედი დაბრუნებულ (Curme, op. cit. p. 246)

If God so clothe the grass ... how much more
will he clothe you (Luke, XII. 28) - ეს ზრუნობა
ახლ დამოკიდებულია - ზრუნობა უფრო დამოკიდებულია ზრუნობა
დატყვევება: უფრო ვრცედი ტანსაცმელ, რომელიც გრძელ დავაპ არს... ზრუნობ-
თან ვსრულ დამოკიდებული, ზრუნობა უფროა ზრუნობა, მცირედი მორჩილებით?
ახალი ადამიანი, ფ. 158).

If ever a poet was a master of praising
he was so - ზრუნობითი რომელიმე პირობით ზრუნობის მსგავსი
კონკრეტული, ისიც იგი (აქ ზრუნობითი დაბრუნება ვრცედიზმების ად-
იოგების მიხედვით: იგი... იგი).

It ought to weigh heavily on a man's consci-
ence if he have been the cause of another's devi-
ating from sincerity - მთავარი ზრუნობა უფრო დატყვევების კავ-
ის სინდისის, ზრუნობი სხვის დამოკიდებულებით ხელის ადამიანის მიხედვ-

სეზონურად კარგად ურეგულად ვრემანდეს უარყოფითი მხარეების ას-
ეთი დამანდობა - "ზუბო რეზი ნივრემდეს, ან ნაუბრები". მაგრამ
ინტელსუალის ბიკმული კონსტრუქციის ტარისაღებად ეს არ ვარდა,
რადგან უარყოფითი ამ ფრამას სურათის, ნაჭერის დივიზი ურეგულ
დაქრავს, რაც ინტელსუალის რეგინდინდისგან ტანსხვავებულის ბიკალ-
ური მინდარსის ჯეკსაგინდის.

ამდგარად, ინტელსუალის რეგინდინდის ამ კონსტრუქციის რეგული
და ბიკალური მინდარსის მუქვიდილი მხარეის მინდინდინდის ტარისაღებად,
რისთვისაც კონსტრუქციის საჯივი ანდინდინდის და რეგინდინდის, ურეგულ საჭინდის
ინდინდინდის საჯივი ანდინდინდის გეგმარებად.

ბ. ჯეკსის საინდინდინდინდის პირინდინდის, ანუ ანდინდინდის პირინდინდის
ინტელსუალის ტარისაგან მინდინდინდის მინდინდინდის კონსტრუქციის, მინდინდინდის ტ-
არისაგან კი ინდინდინდის should, would, might, could.

If he were here I would speak to him - ან რეზი
ინდინდინდის, მინდინდინდის. If the father were here
and saw it, we should have to suffer
for it - მაშინ რეზი ან ინდინდინდის და ამ-
ას ხედავს, მინდინდინდის (რეგინდინდის მინდინდინდის პირინდინდის ანდინდინდის ვინ-
და).

აქ კონსტრუქციის და ბიკალური პირინდინდის ვინდინდინდის მინდინდინდის კარ-
გად ხედავს ვინდინდინდის მინდინდინდის. ეს ინდინდინდის, რეზი აქ მინდინდინდინდის
კონსტრუქციის პირინდინდის ანდინდინდის ვინდინდინდის და მინდინდინდის (კონსტრუქციის
მინდინდინდის ტარისაგან). რეგინდინდის ანდინდინდის მინდინდინდის მინდინდინდის, ინდინდინდის
მინდინდინდის ტარისაგან). რეგინდინდის ანდინდინდის მინდინდინდის მინდინდინდის, ინდინდინდის
მინდინდინდის ანდინდინდის, ბიკალური პირინდინდის კი ანდინდინდის მინდინდინდის
ანდინდინდის, რადგანაც, ინდინდინდის მინდინდინდის, ანდინდინდის კი მინდინდინდის ვინდინდინდის
მინდინდინდის, მინდინდინდის კი მინდინდინდის მინდინდინდის სეზონურად (ვინდინდინდის - მინდინდინდის)

პოეტის ვნახა და ჩრეჯი პირობები (choice prose) Curme -
 ის უნათი (გვ. 248) აჩვენა, რომ პირობის აღმნიშვნელი წინადადებათ
 ხშირად შედგის გამოხატულია მარტო მარტო კავშირებით (ეს სუ-
 ჯი ადგილს ვხედავ): It were different if I had some inde-
 pendence, however small, to count - სურს სხვა აღმნიშვნელა, პა-
 რსა გამოხატულებების იმედი მანამ ჩემი მქონდეს.

და მარტო პირობების კავშირებით, ეს სუჯი მარტო ვხედავ:
 If thou hadst been here, my brother had
 not died (John, xi. 21) - მერ ჩემი აქ ყოფილიყა-
 ვი, ჩემი ძმა არ მოკვდებოდა ("კუთვლელა აქ იყავი, არამაღა მო-
 კვდავ იყო ძმაო იგი ჩემი". ახალი აღთქმისი, გვ. 225).

ქარბელში იმედილურადაა შედარებით სუსტაა აჩვენა, რომ პირობის
 გარკვევა, ვინა მარტო, ანმედი და, მერტი მარტო, მარტო. მერტი-
 ლემა იმედი, რომ კონსტრუქტა "მერტიმედი მერტი + ჩემი" აღთქმ-
 და ჩემი აჩვენა, რომ პირობის გამოხატულება მოგაძაპ და არა მარ-
 ტო ჩემი ახლად პირობის გამოხატულება მარტო. აჩვენა, რომ
 პირობის ამ ჩემი სხვის გარკვევის საფორმებას ჩემი ვინა მარტო უნა-
 ვრება მერტიმედი აჩვენა, რომ პირობის და ეს ამის გარკვევა კონსტრუქტის მერტი-
 ვი ხედავ საფორმა, ყოველმედი მერტიმედი ეს აღთქმურა გამოხატუ-
 (მაგალითად, ჩემი მერტიმედი ხედავ: ახლა, ამ მერტი, მერტი
 და ა.შ.) იმ მერტიმედი სხვისგან სხვისი გამოხატულება, რა იმ-
 დელურში პირობა-მერტიმედი წინადადებათ გამოხატულების ძველსა და
 ახალ მერტიმედი აჩვენა (იხ. ამ პარაგრაფში მერტი). ქარბელში
 გარკვეული საფორმება აჩვენა მერტიმედი.

Այսօրվան ծննդն անհրաժեշտ է համարել հայրենիքի
նշանակությունը " լո " -ում հրատարակել:

ՀԱՐՑԻՆ ԹԱՐԾԵԱՆԵՐԻ ՈՐՁԸՆՆԱԾՈՒՄ ԵՎ ՎՊԱՅՆԱԿՆԵՐԻ ԴԱՐՑՈՒՄ

საბრძოლო ნაწილის მეთაურმა განაცხადა: "ნუ პოულობთ, ნუ პოულობთ, ნუ პოულობთ". ამის შემდეგ, როდესაც მათ დაინახეს, რომ მათი მტერი მათთან არაა, მათ დაიწყეს მათი მტრის მოძებნა. მათ დაინახეს, რომ მათი მტერი მათთან არაა, მათ დაიწყეს მათი მტრის მოძებნა. მათ დაინახეს, რომ მათი მტერი მათთან არაა, მათ დაიწყეს მათი მტრის მოძებნა.

იმაჲ, უკუიპო ნუ ღაქიხარ! (საქრთოჲ ნუ ახელ ნუ ღაქიხარ).

- ... ნუ იჯიო! (საქრთოჲ ნუ იჯიო)... არ იარო! (ეროის რა-
ლჲ მონაჲვეთი არ იარო, მატალიშაჲ, იმ ატარაჲვე ყოფნილას, საჲ-
აჲ ახელ მიიხარ).

ემილიური ჭონის მარნე უარჯული უარყოფითი ბრძანებოთის სხუა-
რამჲსა სახეებს შიქის ზოგუნის არ არის ტანხედაჲ, რაჲ მათ ას-
ხედაჲს ინტელიტურის უარყოფითი ბრძანებოთისაჲ (იხ. დემოჲ და
ქვემო). ურეპეჲნი მიიწე ნიუანტო ისაჲ, რიმი "ნუ ჰელს მიმადიო"
უჭრე ზეგნიშა ხსოთისაჲ, უარეჲ "არ ჰელს კუმიწეოთი მიწეჲ".

ქარქეში ბრძანებოთი "დო" -ს ხმაჲდჲ ინტელიტურში იძუ-
ლჲ ბრძანებოთის ხმაჲსიშის ვეჲჲს. ზეოჲ არ ხმაჲსიშის ხსოთი ჭონ-
ეჲ და ლექსიკურ საშუალებებჲსა ღამილიკებუი. უარჯულიჲ ეს ნიუან-
სი ლექსიკური საშუალებებოთის ტარეჲჲ არ ტარეოიჲ.

დო go, please! - ღაჲ, ზუ მუიძეჲ. არ:
ღაჲ, გეზე, არ: ღაჲ, რა

დო go! - ღაჲ, ილიკე! არ: ღაჲ, ატალიტლიკე! და
ა.შ. (შერ. ნეიჭრალიკე go! - ღაჲ!).

სტილიტურაჲ მუჲჲრილი ინტელიტურში უარყოფითი ბრძანებოთის ტარ-
ეზაჲ: "დო" -ს ტარეჲ. ეს არტაიში იღეს საყოველთაო
"never" სიფუჲსაჲ, სადაჲ იგი ასეჲაჲ აღარ აღუქმეჲა
(never mention it again - აღარ ახსენო), მაგრამ
ასეჲაჲ რაჲდჲ სხუა მუმიხეჲებოთი და ამიჭომ ტარეჲჲდჲლია პრემი-
ალა და საქრთოჲ "საღეოთი" (solemn) ენაში.

უარჯული ეს ვეჲჲსი ბრძანებოთის ტარეზაჲთის სხუაჲსაჲ სახეჲა
ტარეჲჲდჲოჲ არ მიიღეჲა.

II პირის ბრძანებოთის ტარეზაჲთაჲ უარჯულს, ამეჲარაჲ,
სტილიტურაჲ მუჲჲრილი ჭარმეზი არა აქეს, ზუ არ რაჲჲჲოჲ მიმად-

ღმის კავშირებშიღმის გამოყენებას, შერ. მაგალითები გვიჩვენებს.

მისსა მხედრებას, მისსა გზებას

გაშუქებულია ადამიანების (ა.ე. ნერვული. "გონიერება ურთი-
შეუბრუნებელი").

ინტელისური კავშირებიღმის გამოყენებაში ბრძანებების გამოცხადება-
გადაცემა უკვე გვეჩვენებს რაღაცას. მისივე პირში კავშირებიღმის
გამოყენების ამერიკისა, რამე იგი უფროსი სახეობის ნიშანდობის გამო-
ხატვის საშუალებას იძლევა, უფრო მხედრული ბრძანებების გამოცხადება.
პირველი და მესამე პირში ინტელისური ბრძანებების გამოცხადების გზა-
რიგადი საშუალებით განსაზღვრულია სტრუქტურა. უფრო მხედრულია.
იგი "let" მეშვიდე გზისა შევსებ.

Let everybody forgive me! - ყველამ მაშაგონოს!

მეორე პირითა და მესამით სტრუქტურის იმისა აქვს. ესაა მარტო-
ვით კავშირებიღმის გამოყენება, მეშვიდე გზის გამოყენება.

Please, forgive me everybody!

უარყოფითი ამ სახეობის გამოყენებით საშუალებით გამოცხადდება ამ
შეიძლება. იგი უნდა გამოცხადდეს მხედრული გზით, პირველი გზითა,
ღმისკენა, სახეობის კონტრასტისთვის საშუალო სტრუქტურის უფრო-
რის მიმართების გზით, მაგალითად, მესამითი ფაქტების გამომავალი
გვერდისა ან "მაშაგონოს", ანაბე "შეშინების", შეიძლება კომპარატი-
ბრძანებასთან ისეთი სიტყვები, რეგულირება "და", "მაშ" (და, შე-
შინების ყველა) და სხვა.

მესამითი ინტელისური გამოყენება ბრძანებების ამერიკის უარყოფითი
გამომავალია მესამითი, რამეინადაც ინტელისური გზისა უარყოფითი
ისეთივე მიმართებითა აქვს.

You will do nothing of that kind - (იყოფა),

ასეთი ანაბეის იმისა (გოგონის, ყოფ. კერძო. ყოფ. შერ., გვ. 117).

ბიზნუსი ბიჭებთან არის, როგორც ბიჭებთან შენობებში
 იმ ჭრება, გამოვიდნარეობს ადამიანთა ურთიერთობის საერთო მსგავსებ-
 იდან და არა მხოლოდ უნის სწრაფობა. ურთიერთობის ინტენსივობა
 ცვალებადია სპეციფიკური ის არის, რამე აქ ლექსიკური საშუალებით გა-
 ბიჯდება, როგორც გამოხატვის დამატებითი საშუალებითა ("იყოფა!",
 "ხომ იყო!" და სხვ.), უფრო ბუნებრივია.

ინტენსივობა იმპერატორი ხშირად ვ.წ. ურთიერთობის ფორმის რე-
 რაქტა. ეს ხდება ყოველთვის მუდმივად (lively language)
 Hats off (უნდა იყოს: take your hats off!)

- უნდა ბიჭებთან! უნდა დაბლა!

All aboard! (უნდა იყოს: all come aboard!)

- ყველანი გემში!

ამდენი არის ურთიერთობის ურთიერთობის გეგმა, მაგრამ აქამდე ის-
 ნი აქტიურობა როგორც არა მუდმივია, როგორც კადრის, ღრუბლის უნის ბი-
 ბიზნუსის ბიჭი სპეციფიკური სფეროს საფუძველზეა მათ გამოხატუბას
 მოიხსენიებს; მათ სხვა შემთხვევაში ურთიერთობის არა აქვს და ამიტომ, უნდა
 ურთიერთობა, რამე უნდა არის უფრო დამატებითი (ბიჭებთან და
 სხვა). მათ არა მუდმივია ურთიერთობა, ურთიერთობის გამოხატუბა, რამე
 ურთიერთობის ურთიერთობა, ურთიერთობის საერთო არ გეგმა და
 მუდმივია იმის, რამე მუდმივად მუდმივობა მუდმივად გამოხატუბა
 ხომალტის მუდმივად მუდმივად, როგორც ურთიერთობის და ურთიერთობის
 როგორც ურთიერთობის. მუდმივად: *хорошо — хорошо хорошо*.
 ბიჭები ყოველთვის მუდმივად ("ა" ხომ იყოფა, რამე "არის").

НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ АНГЛО-ГРУЗИНСКОГО ПЕРЕВОДА

(резюме)

Работа представляет собой анализ дистинкций, выражаемых системой английских времен, наклонений и аспектов в ее сопоставлении с грузинским. Она задумана: 1. как своего рода практический справочник для переводчика и 2. как осуществление выставленного во вступлении положения, согласно которому научный анализ перевода заключается: а. в сопоставлении "картины мира" языка-источника с "картиной мира" языка-цели, как системы с системой (по ее отдельным сферам) и б. в сопоставлении коннотаций (в частности системы стилистических окрасок), содержащихся в этих языках (по тем же сферам).

Выражаемые английским глаголом временно-аспектно-модальные отношения составляют отдельную "структуру", в свою очередь состоящую из более мелких "структур". Поэтому не случайно, что одной из очень немногочисленных сфер "картины мира" языка, которая на сегодняшний день поддается описанию более или менее строгими методами, является именно эта структура. Грузинская система времен и наклонений глагола в общих чертах совпадает с английской и в то же время существенно отличается от нее. С точки зрения сопоставления с грузинским языком эта структура содержит два основных компонента: а) собственно значение и б) стилистическая ценность. Под последней имеется в виду специфичность той или иной комбинации формы и значения для той или иной сферы применения языка и связанный с этим фактором эмоциональный оттенок¹.

Обрисованная нами (на основании спец. литературы) картина дистинкций, осуществляемая рассматриваемой системой, нам представляется полной в том отношении, что в предлагаемом сводном описании находят место практически все дистинкции, которые могут быть выражены средствами рассматриваемой системы. Однако при сопоставлении с другим языком, осуществляющим другую систему дистинкций между объектами и отношениями реальной действ-

1. см. М.Р.Натадзе "О социальной обусловленности стилистических окрасок", "გზობი", 1975, № 2, Тбилиси; также "О стиле речи и стилистической потенции языка", сб. тезисов "Язык и речь", М., 1962.

вительности (в данном случае грузинским) мы сталкиваемся со случаями, когда осуществляемая языком-целью система дистинкций (т.е. присущая ему "картина мира") принуждает нас делать в семантике элементов языка-источника дополнительные различия, в этом языке не выражаемые, но требующие разного выражения в языке-цели. Таких случаев очень немного (не более 5-7% дистинкций, проводимых языком-источником учтенных в нашем описании, приходится "эксплицировать", т.е. разбивать на более тонкие дистинкции, осуществляемые языком-целью). Эта скудность подобных случаев является результатом совпадения "картины мира" рассматриваемых языков (что, в свою очередь, обусловлено гносеологическими факторами, как-то: фактором большой меры объективности человеческого познания) и может служить ее мерилом (наряду со случаями, когда осуществляемую языком-источником дистинкцию в языке-цели приходится опускать, но не со случаями, когда ее приходится передавать другими средствами). Однако это не дает основания сомневаться в том, что сопоставление с бесконечным числом языков-целей дало бы бесчисленное количество новых более тонких дистинкций и, следовательно, число дистинкций универсального "мета-языка" может быть лишь бесконечным.

Процент "стилистически окрашенных" элементов в рассматриваемой системе не выше, чем процент вышеописанных случаев. О "системе" этих стилистических окрасок можно говорить лишь в том смысле, что стилистическая стратификация языка, сама по себе, является системой^I, а о совпадении (в довольно высокой степени) стратификации языка-источника со стратификацией языка-цели - в том смысле, что значительная часть стилистических "пластов" и их противопоставлений (ибо "пласт" в данном случае понятие относительное) в языке-источнике и языке-цели одни и те же (благодаря общему в культурно-исторических и социальных факторах, обуславливающих наличие этих "пластов")^I. Расхождения в стилистической стратификации (обусловленные, в свою очередь, различиями в культурно-историческом и социальном планах), естественно, означают невозможность передачи определенного множества стилистических окрасок с одного языка на другой. Систематическое и полное изучение возможностей передачи на языке-цели содержания рассматриваемой системы пока-

зывает, что возможность адекватной передачи "логических" дистрикций и возможность передачи "стилистической окраски" того или иного грамматического средства или лексической единицы не совпадают более или менее закономерно или часто. Стилистическое измерение – это особое, независимое от "логического", измерение выражаемых дистрикций. Несовпадение выражается либо в том, что "стилистически окрашенный" элемент не может быть передан "стилистически нейтральным", имеющим то же "логическое значение", либо в том, что "стилистически нейтральный" элемент языка оказывается невозможным передать "стилистически окрашенным" элементом языка-цели с тем же "логическим" значением. Указанные закономерности подтверждают правомерность и продуктивность (а так же удобство) рассмотрения "стилистической окраски" как универсального измерения элементов языка, могущего принимать и нулевое значение¹.

---

1. Там же

შ ი ნ ა ა რ ს ი

მზ.

შ ი ნ ა ს ი ჭ უ ვ ა რ ბ ა	3
ინგლისური ზმნის რჩე, უიღო, ასპექტი უარყოფითი მუდარსაზრისი	10
A - რჩე	11
B - ასპექტი	78
C - უიღოები	112
მსკვნიის მადივი	151
Некоторые вопросы англо-грузинского перевода. Резюме	153

Դրապետոհր Ս.ժոժոցյան
 Ժամօրէքըմբոնիս Դրապետոհր Դ.Դոհրժոյ

[illegible]

ပိဋကတ်စာ   ဒဂ ၁၁၅၉၅   စက်ကုမ္ပဏီ ၃၀၀

മുഹൻ 73 കൂട.

ԹԻՐԱԿԱՆ ԶՆՆՈՒՄԻՆԻՍՏԻՆԻ
 ԹԻՐԱԿԱՆ ԶՆՆՈՒՄԻՆԻՍՏԻՆԻ, 14